MIHAI STERE DERDENA

SUFLETE DE CRIN ŞI CARACTERE PILDUITOARE

(treizeci de evocări)

Editura ELISAVAROS
Bucureşti, 2004

Carte donată de autor Bibliotecii Centrale Universitare din București. M. Gerbera

SUFLETE DE CRIN
ŞI
CARACTERE PILDUITOARE
(treizeci de evocări)

Mihai Stere DERDENA

354692
G 6852

SUFLETE DE CRIN
ŞI
CARACTERE PILDUITOARE

(treizeci de evocări)

Editura ELISAVAROS
Bucureşti, 2004

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI
COTA II 318690

1749/07

Editor: Elena SORA
Coperta a fost realizată de Elena SORA
Tehnoredactarea computerizată a fost efectuată
de Alina Sorescu
© Toate drepturile legale sunt rezervate autorului.
Bun de tipar: 2004
Tipărită în regie proprie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DERDENA MIHAI STERE
Suflete de crin şi caractere pilduitoare, Mihai Stere Derdena – Bucureşti, Elisavaros, 2004
ISBN: 973-8400-06-6

B.C.U. Bucuresti
C20074006

ISBN : 973-8400-06-6

Dedic acest volum nepoților mei Iulia, Christofor, Andrei şi Alexandra cu dorința cea mai mare ca ei să onoreze cât mai mult patronimul Derdena şi ca, măcar, unul dintre dânşii să devină excelent scriitor.

MIHAI STERE DERDENA

Cuvânt înainte

În toamna lui 1956, în plină fierbere studenţească, produsă pe fondul eroicei revoluţii maghiare, Securitatea a arestat un grup de studenţi de la Facultatea de Ziaristică – aflată în structura Universităţii bucureştene, dar supravegheată îndeaproape de Sectorul de presă al CC al PMR şi de poliţia secretă, incompatibil mai mult decât celelalte facultăţi, cu excepţia Filosofiei şi, într-o măsură mai redusă, a Istoriei.

Colegii ridicaţi erau Mihai Derdena, Dan Onaca şi Dumitru Constantin. Cu ei a fost arestat şi profesorul nostru de limbă şi de literatură italiană Dumitru D. Panaitescu, fiul neuitatului editor al manuscriselor eminesciene, Perpessicius. Vestea ne-a izbit ca un trăsnet. Nu bănuiam, atunci, că şi alţi studenţi de la Ziaristică, printre care şi semnatarul acestor rânduri, vor lua drumul puşcăriei. Ştiam că Mihu, intrat ca mine în 1953 în facultate, era grav bolnav de plămâni şi fusese internat la Sanatoriul studenţesc TBC. Îmi amintesc că un coleg a zis: *„n-are cum să reziste, cu plămânii distruşi. Poate că e mai bine, nu se mai chinuieşte..."* Miracolul, însă, s-a săvârşit: nu numai că Derdena nu a fost biruit, ci el a învins în acea teribilă încercare, iar peste câţiva ani s-a întors din moarte la viaţă. Să nu anticipăm însă.

După 35 de ani

L-am revăzut pe fostul meu coleg în vara lui 1991, la Constanța. Atunci am aflat ce se întâmplase în realitate în preliminariile arestării „*lotului*" de la Ziaristică, rechizitoriul – nu citit, ci mai degrabă lătrat de procuror în sala Trubunalului Militar de pe strada Negru Vodă – fiind, de fapt, o cascadă de locuri comune întâlnite în toate documentele de acel tip şi din acel timp: „*bandiți, duşmani ai poporului, denigratori ai cuceririlor revoluționare, năpârci în slujba imperialismului*" ş.a.m.d. Ce făcuse Derdena fusese un act de mare cutezanță, lovind în chiar bazele regimului „*democrat-popular*", instalat de Kremlin la cârma unei Românii aduse la starea de colonie sovietică.

În sentința nr. 302/20.03.1957, se afirmă că „*Numitul Derdena Mihai s-a făcut vinovat pentru faptul că, prin discuțiile purtate în 25 Octombrie 1956 cu alți coinculpați, a preconizat organizarea unei manifestații studențeşti de masă cu participarea țărănimii, formarea unui grup de inițiativă înarmat, care să facă agitații în rândurile studenților şi țăranilor, prin tipărirea şi difuzarea manifestului-program arătat în scopul de a atrage studenții şi țăranii să participe la demonstrația de masă plănuită şi, totodată, preconizând arestarea guvernului şi înlocuirea lui cu un alt guvern în frunte cu Titel Petrescu, a încercat să pună la cale întreprinderea unei acțiuni împotriva formei democratice de guvernământ, în plus, prin scrisorile sale adresate lui Panaitescu şi prin jurnalul zilnic, lăsat la dispoziția oricăruia, a căutat să facă agitație din care ar fi putut să rezulte un pericol pentru securitatea statului*".

Stilul acestui document îi aparține preşedintelui completului de judecată, căpitanul de justiție Sitaru Valeriu, (Evocând în „*Jurnal de ocnă*" acel memorabil proces, am menționat momentul în care căpitanul Sitaru l-a atenționat pe marele profesor Tudor Vianu, care-şi ținea mâinile la spate, stând drept la bară, să-şi rectifice poziția: „*Martor, îți atrag atenția!*". Un membru al Academiei Române, un savant cu care se putea făli oricare mare universitate de pe glob, mustrat ca un copil, ca să nu mai spun că depoziția sa a fost ascultată cu o țâfnă de-abia stăpânită! Chiar, ce va fi devenit acel Sitaru? Va fi ajuns şi el general precum Liviu Prună, cel care ne-a judecat pe noi, celălalt grup de la Ziaristică, şi pe care Iliescu l-a avansat şi l-a făcut şeful instanțelor militare, în Martie 1990, semn al restaurației pe care atunci n-am ştiut să-l interpretăm?).

Ce nu apare în acest extras din sentință este „crima" cea mai gravă săvârşită de grupul Derdena, cea care îi va fi făcut să turbeze de furie pe staliniştii din Comitetul Central, pe responsabilii ideologiei, pe securişti: *Principala noastră revendicare*, mi-a spus Derdena când ne-am revăzut, *o revendicare pe care o voiam satisfăcută imediat, era retragerea Ruşilor din România. Prezența lor o consideram intolerabilă, contrară oricărei norme de drept! Urmau scoaterea marxismului şi a limbii ruse din toate tipurile de şcoală. După rezolvarea acestor urgențe, venea programul propriu-zis, de schimbare a regimului în esența lui, prin alcătuirea unui guvern provizoriu, în frunte cu Titel Petrescu, cel care a făcut ani grei de închisoare n-a aderat la Congresul de unificare din 1948, şi s-a men-*

ținut social-democrat, ceea ce în concepția bolşevicilor însemna a fi «spărgător al unității şi mişcării muncitoreşti» şi chiar «fascist». De la program ni s-a tras eticheta de «social-democrați de dreapta», ba chiar «titoişti». În rechizitoriu procurorul a inventat că am avea legături cu ambasada iugoslavă; ți-amințeşti cât era Tito de rău-famat; deşi începuse împăcarea cu el, se considera că e un lucru foarte grav să aderi la concepția lui de socialism oarecum mai independent. Celelalte lucruri erau adevărate, dar povestea cu ambasada iugoslavă era pură invenție. În viziunea noastră, acel guvern care urma să fie condus de Titel Petrescu avea, ca principală misiune, organizarea alegerilor parlamentare, libere pentru prima dată, fiindcă cele din 1946 fuseseră o mascaradă, iar numele lui constituia o chezăşie. Ca să fie cu adevărat alegeri libere, am prevăzut în program ca guvernul să autorizeze toate partidele politice, de la extrema stângă la extrema dreaptă. Trebuia să se organizeze o mare manifestație, rămasă în stadiul de tentativă din cauza trădării (au fost denunțați la Securitate de un ins la care Onaca s-a dus să-i împărtăşească ideile programului- n.n). Era programată să aibă loc până la 15 Noiembrie 1956, era prevăzută luarea cu asalt a Palatului Marii Adunări Naționale în timpul proximei sesiuni. Am uitat să-ți spun că Securitatea numai că nu voia să ne bage pe gât aderența la mişcarea studenților budapestani dar ne-a învinuit şi că vrem să vindem Ardealul!"

Dacă grupul Derdena ar fi fost arestat şi judecat în 1959, când au fost agravate prevederile faimosului articol 209, introdus în Codul Penal român în 1948, sub

ocupație bolşevică şi după ce comuniştii preluaseră integral puterea, condamnările ar fi fost altele. Nu cred că Mihai Derdena ar fi fost osândit la mai puțin de 25 de ani. Au fost condamnați la câte cinci ani (Derdena şi Onaca) şi la un an – Dumitru Constantin. Dumitru D. Panaitescu a fost achitat.

Miracolul întoarcerii din moarte

Prima anchetă de Securitate a înfruntat-o Derdena pe când era elev de liceu la Tulcea. Luase apărarea unui consătean, lovit de un activist de partid. A fost rupt în bătăi dar, din fericire, nu i-au întocmit dosar penal. Cele „cinci minute", cât să dea o declarație, aşa cum i-au spus securiştii care l-au ridicat de la Spital, au durat, în realitate, şapte ani şi jumătate. După condamnare, a fost ținut încă doi ani şi şase luni în domiciliu obligatoriu. Până la prăbuşirea regimului dictatorial a fost ținut sub permanentă observație de către poliția politică, la fel ca toți foştii deținuți. La proces a luat totul asupra lui şi, câtuşi de puțin intimidat de atmosfera de teroare din sală, le-a spus judecătorilor: *„În istoria poporului nostru n-a existat un alt regim atât de nepopular, de tiranic şi de demonic ca regimul actual. Ați luat de la țăran totul, până şi cenuşa din vatră... Ne-ați rusificat în limbă, în tradiții şi în datini, în toată ființa națională. Ne-ați falsificat istoria, ne-ați interzis până şi Duminica!"*

Preşedintele le-a ordonat gardienilor să-l scoată din sală. În detenție a fost la un pas de a-şi pierde viața. La arestare a fost luat de sub perfuzie. La „Rahova", l-au băgat într-o celulă de 1,5 m lățime, pe sub uşa

căreia venea un curent de aer, singura sursă căci fereastră nu exista. Celula era traversată, sus, de țevi fierbinți. Acolo a fost ținut singur două luni fără tratament medical, nici măcar pneumotoraxul la care trebuia supus de două ori pe săptămână, în asociere cu hidrazin. Nu l-a examinat nici un doctor. Mâncarea, mizerabilă, i s-a dat în rație microscopică. Fiindcă l-au bărbierit cu un brici ştirb, ca să-l umilească şi să-l chinuiască, a protestat şi rezultatul a fost că l-au bătut până a leşinat. A rămas cu deviație de sept şi otită. În 1960, la Gherla, avea să contracteze otoscleroză şi la urechea dreaptă. În 1958, când l-au dus la marea puşcărie din Transilvania, în momentul plecării din Jilava, sergentul Olaru, zis *„Băşică"*, din schimbul sinistrului locotenent Ştefan, i-a găsit o cutioară cu câteva pastile de hidrazin primite la spitalul-penitenciar Văcăreşti. A fost bătut crunt şi pus în lanțuri fiindcă a îndrăznit să culeagă de jos fărâmiturile medicamentelor strivite cu cizma de caraliu. Cu lanțurile nituite în carne, a făcut, pe trenul-dubă, puroi şi febră. Nu i s-a dat nimic împotriva infecției, Dumnezeu l-a ajutat şi a scăpat cu piciorul stâng întreg. *„A fost un miracol, puteam să fac cangrenă!"*

A fost luat la omor şi la Gherla (al cărei comandant era Goiciu, un cretin sadic, prieten cu Gheorghiu-Dej), cu parul, de către unul dintre celebrii, prin cruzimea lor, frați Şomlea. În Mai 1961, cu câteva luni înainte de expirarea condamnării (dar nu şi de revenirea în „raiul" comunist, căci a fost dus în domiciliu obligatoriu la Rubla, pe Bărăgan, a fost transferat în lagărul Grindu, ca simpatizant legionar. Acolo i s-a întâmplat marea

minune a *„întoarcerii din moarte"*, dovadă că puterea lui Dumnezeu a fost alături de el şi în acel ceas de cumplită cumpănă. Având diaree cu sânge şi febră foarte mare, a fost băgat la izolator, unde a stat singur, fiind lăsat să moară. *„Într-o seară, la număr, sunt predat ca mort şi depus la camera mortuară ca să fiu aruncat în groapa comună. A doua zi, când să mă ia groparii ca să mă ducă la groapă – nu ştiu cu precizie ce s-a întâmplat – fui depus la infirmerie. «**Domnule, ăsta mişcă!**» Cu o seară înainte, nici puls, nici febră şi a doua zi am mişcat!"*, povesteşte Derdena.

Au trecut anii, deceniile, pe firul unei vieți trăite cu fervoare şi rigoare creştine. Mihai Stere Derdena, din vânjoasa stirpe a Românilor macedoneni, s-a împlinit şi ca publicist şi ca scriitor, printre cărțile sale prenumărându-se excelentul volum despre calvarul Gulagului, „Mărturisirea unui neînvins". O viață exemplară sub raportul dintre crezul omului şi faptele sale.

Al. MIHALCEA

Câteva vorbe lămuritoare

Cele mai multe dintre aceste evocări se referă la oameni simpli, îndeosebi macedoromâni, pe care i-am cunoscut cel mai bine. Au fost oameni prea puțin școliți, dar cu suflete şi cu caractere integre.

Fac mențiunea deosebit de relevantă că, dintre sutele de macedoromâni şi de dacoromâni (simpli agricultori), pe care i-am cunoscut, ştiind că erau membrii ai Mişcării Legionare, nici unul nu avea să se facă frate cu dracul prin înscrierea în P.C.R., pe parcursul lungii perioade de domnie a celui mai inuman şi mai satanic regim politic din istoria universală, comunismul...

Puțini sunt intelectualii (deoarece aceştia se dovedesc, în număr tot mai mare, versatili, lichele, iude), pe care i-am evocat, la loc de frunte, în această categorie socială, situându-se Căpitanul (Corneliu Zelea Codreanu), personalitate emblematică şi cel mai bun român din toate timpurile.

O preasfântă datorie de prieten şi de admirator al celui mai strălucit student din generația 1956, Miron Chiraleu, "sinucis" în temnița din Aiud cu puține zile înainte de expirarea condamnării sale de 6 ani, nu putea să nu mă îndemne a-l evoca şi pe acest martir pentru "sfânta cruce, pentru Țară".

Se cuvine să mărturisesc că sintagma „Suflete de crin" din titlul cărții acesteia am preluat-o din versul "Cu piept călit de fier şi sufletul de crin" al imnului tinereții legionare (ale cărui stihuri sunt de Radu Gyr, cel mai mare poet român din secolul al

XX-lea, iar muzica-i de Ion Mânzatu), având text şi melodie de frumusețe inegalabilă, care m-au fascinat de când aveam 6 ani.

În încheiere se cuvine să-mi exprim întreaga gratitudine față de editorii Elena şi Vasile Sora, precum şi față de sponsorii Constantin şi Matilda Rodaş.

Autorul

C 2007/4005

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREŞTI

Corneliul Zelea Codreanu
(1899-1938)

Gânduri despre Căpitan

Mărire Ție, Doamne, Mărire Ție că pot şi eu, păcătosul Tău, să-l evoc pe marele mucenic întru Tine, Corneliu Zelea Codreanu, de la a cărui naştere – petrecută la 13 Septembrie 1899 – se împlinesc 101 ani.

Când s-a săvârşit din viața aceasta, abia trecuse de 39 de ani. La aceeaşi etate se stinsese şi Hyperion al literaturii române.

Tot un Luceafăr, dar al politicii româneşti interbelice, s-a dovedit a fi şi Corneliu Zelea Codreanu, deoarece încă din vremea studenției stăvilise la Iaşi, expansiunea comunismului în România.

Pentru mine nu există îndoială că, în ceea ce priveşte integritatea de caracter şi concepția politică, este o similitudine perfectă între inegalabilii bărbați Mihai Eminescu şi Corneliu Zelea Codreanu. Amândoi au rămas incoruptibili, nefiind atraşi câtuşi de puțin de onoruri, de bani sau de funcții, prin care ar fi trădat curatele idealuri tinereşti, puse în slujba neamului şi a patriei.

Aceasta în ceea ce priveşte teribil de scurtele lor vieți. Însă prin felul în care a părăsit această lume haină, Căpitanul se apropie cel mai mult de Sfântul Ioan Botezătorul. Deşi îi desparte o enormă distanță temporală (de circa 1.900 de ani), totuşi amândoi sfârşesc cam prin aceleaşi suplicii înfricoşătoare, ordonate de aceeaşi ocultă anticreştină. Există, aşadar, o izbitoare asemănare perfectă între ucigaşii lui Ioan Botezătorul din anul 27 şi cei ai lui Corneliu Zelea

Codreanu din anul 1938 după Hristos.

Tetrarhul iudeu Irod Antipa îl are corespondent, după 1911 ani, pe regele iudeo-masonic Carol al II-lea de Hohenzollern, în vreme ce amantei incestuoase Irodiada îi corespunde metresa Lupeasca. S-ar părea că doar Salomeea a rămas fără continuatoare.

La drept vorbind, rolul acestei adolescente inocente, devenise şi-aşa superfluu pentru că ea nu ştia ce să-i ceară lui Irod. Apar în schimb, în noul scenariu (mai diabolic elaborat), consilieri regali, miniştri, generali, şi alţi gâzi, setoşi de sânge tineresc, care cer nu doar un cap – cel al Căpitanului – ci paisprezece capete. Iar modul chinuitor în care sunt omorâţi şi distruşi cei 14 tineri legionari în frunte cu Codreanu nu are termeni de comparaţie în toată istoria Terrei: prin strangulare şi, apoi, prin împuşcare, având mâinile şi picioarele legate cu lanţuri de ocnaşi.

Pe urmă, în groapa comună, în care sunt azvârliţi, claie peste grămadă, se toarnă vitriol, ca din trupurile lor de mucenici nici oasele să nu rămână intacte. La acest ultim act mişelnic dintr-un spectacol vampiresc, incredibil, dar în întregime real, participă şi Noua Irodiadă (recte Elena Lupescu) unul dintre numeroşii autori morali ai carnajului, spre a se convinge că se îndeplineşte totul după bunu-i plac drăcesc.

Aveam doar 6 ani în toamna din 1940, când mi-a fost dat să aud pentru prima oară, intonându-se "Sfântă tinereţe legionară". Şi acum, la anii senectuţii, sunt cuprins de aceiaşi fiori de bucurie şi de îmbărbătare, ca în copilărie, când se cântă în preajma mea "Imnul tinereţii legionare", care începe cu sintagma

citată în fraza anterioară.

Mărturisesc cu toată onestitatea că nu am citit – nici nu cred că ar exista – alt text laic atât de frumos, de mobilizator şi de însufleţitor ca poemul-imn "Sfântă tinereţe legionară". Fiecare vers şi fiece slovă sunt înălţătoare, de neuitat, însă pe mine m-au impresionat cel mai puternic aceste două perechi lexicale din refren: "Garda - Căpitanul" şi „Ţara - Căpitanul".

Tot atunci, în 1940, primul care mi-a răspuns la tulburătoarea interogaţie "Cine-i Căpitanul"? a fost regretatul meu tată. Părintele meu nu dobândise prea multe cunoştinţe în istorie, nici în politică, dar ştia destule lucruri ca să-mi astâmpere curiozitatea de copil.

Însă cel ce avea să mă lumineze deplin asupra Mişcării Legionare şi a întemeietorului acesteia va fi bădia Sebastian Erhan. Aceasta s-a întâmplat prin iarna 1957-1958. În celulele 1-4 şi 9-12 (pentru tebecişti) ale secţiei a III-a a penitenciarului Jilava, am avut norocul să-l cunosc pe acest admirabil bucovinean, brav veteran al Legiunii Arhanghelul Mihail şi al temniţelor politice ale dictaturilor carlistă, antonesciană şi bolşevică. De la el am aflat, întâi, ceea ce îmi confirmă, acum, fotografia: că marele martir Corneliu Zelea Codreanu era un bărbat înalt, atletic, frumos şi viteaz ca un arhanghel.

Afirmă adevărul despre frumuseţea lui îngerească şi bărbaţii, nu doar femeile, care au avut şansa extraordinară de a-l vedea şi a-l auzi vorbind.

Căpitanul ştia să îmbine în chip desăvârşit vorba aspră cu blândeţea şi cu omenia în fapte. Nu se cunoaşte nici o nepotrivire între promisiunile şi faptele

sale. Avea o minte genială.

Inteligența lui, bazată pe harul facerii de bine, al construcției, nu admitea compromisuri cu politicienii, cu cei ce se pretau la înțelegeri satanice, dăunătoare Țării noastre sfinte. Servirea Patriei şi slujirea Crucii, ca ostaş al lui Hristos, până la jertfirea vieții, reprezentau suprema lege pentru Căpitan.

Parcă îl aud şi astăzi, după mai bine de 40 de ani pe bădia Erhan zicând cu fală: *"Îi plăcea Căpitanului să facă sport. Dar nu unul de maidan, pe care îl practică mai toți copiii şi flăcăii, ci unul de performanță. Chiar multe sporturi. Le practica aproape pe toate cu rezultate bune. Era polisportiv ca un German. Îndeosebi la schi şi la înot, nimeni dintre noi nu-l întrecea.*

Eram şi eu – continuă bădia din negura vremii de demult – *la Carmen Sylva, când Căpitanul a salvat pe un ițic de la înec. Câțiva camarazi l-au certat că şi-a riscat viața pentru un iudeu nemernic. N-am să uit nicicând riposta hotărâtă pe care ne-a dat-o Căpitanul: „Am salvat un om. Nu contează că-i Evreu. Şi vă rog să rețineți pentru totdeauna că nu împotriva Evreilor, ca etnie, trebuie să se îndrepte lupta necruțătoare a unui legionar autentic, ci contra celor ce fac rău României şi Bisericii Creştine.*

Crezul acesta umanist şi naționalist-creştin – sublinia venerabilul meu călăuz – *s-a confundat cu un principiu, de la care nu s-a abătut nici măcar o dată. Lângă el – încheie bătrânul meu dascăl legionar – personalitatea lui impunătoare reprezenta un nu ştiu ce ocrotitor. Era ca un scut, ca un înger păzitor, chiar ca un arhanghel cutezător şi izbăvitor. Ar fi putut trăi până la*

bătrânețe de n-ar fi fost răpus în toiul vieții de monştrii cei mai sângeroşi din istorie. Încă pe atât de-ar fi trăit, adică până la 78 de ani, ar fi reuşit, cu siguranță, să facă din România o țară frumoasă ca soarele sfânt de pe cer, ideal neagreat însă de oculta mondială, care nu va îngădui nici unui popor mic, precum al nostru, să se ridice şi să se întărească prea mult... ".

Vrăjmaşii românismului şi ai creştinismului, căutând încontinuu nod în papură, îi reproşează Căpitanului nostru că l-a împuşcat mortal pe torționarul, persecutorul şi criminalul prefect al poliției ieşene, Manciu, deşi se ştie prea bine că atunci a fost vorba nu de-o faptă premeditată ci de una comisă în legitimă apărare.

De-altminteri, justiția l-a achitat, absolvindu-l de orice pedeapsă. Aceşti duşmani ai adevărului istoric ar trebui să-şi aducă aminte că Moise însuşi s-a văzut nevoit să omoare un Egiptean care-l molesta pe un sclav evreu. Apoi, când era lider, a ucis sute de iudei. Cu toate acestea, nimeni nu l-a calificat pe Moise criminal, iar acel omor n-a fost de natură să-l împiedice a urca până la cea mai înaltă treaptă a devenirii sociale.

Chiar Dumnezeu l-a desemnat pe Moise, după omucidere, ca lider politic şi religios al poporului ales din era dinainte de Hristos. Ba, îndrăznesc să afirm că cinstirea ce i se cuvine lui Corneliu Zelea Codreanu o întrece pe a lui Moise, întrucât Căpitanul a intrat în veşnicie prin moarte trupească de mare mucenic.

Mai mult, nutresc necontenit convingerea nestrămutată că multă vreme nu va mai trece până ce pleiada noastră de sfinți – sărăcuță în acest veac

satanic – se va îmbogăți cu marii mucenici Sterie Ciumetti, Ioan I. Moța, Vasile Marin și Corneliu Zelea Codreanu, care asemenea Brâncovenilor, și-au dat viața pentru Sfânta Cruce.

Cât timp va curge Dunărea și va exista un spațiu terestru ce se numește România, Căpitanul va fi pomenit și omagiat ca liderul politic și spiritual cel mai de seamă al tineretului român din acest al XX-lea secol de după Hristos.

Gioga Arău- Combar
(1924-1949)

Trăia, în sătucul meu, pe când eram preşcolar, un flăcău ce se numea Gioga. Nimic din chipul lui nu atrăgea atenția, însă se spunea despre dânsul că-i cel mai curajos sătean. Atunci, în mintea-mi de copil s-a cuibărit astfel ideea că toți oamenii ce se numesc Gioga sunt neînfricați. Însă alt aromân, purtând acest diminutiv de la Gheorghe, n-aveam să cunosc până hăt-târziu, în anii-mi de liceu.

Pe Gioga Arău-Combar nu l-am văzut nicicând aievea. Însă straşnica lui jertfă în lupta cu haitele de balauri din poliția veche şi din cea nouă, numită eufemistic „securitate", va fi de-a pururi vie în mintea mea şi în amintirea tuturor aromânilor dobrogeni. Prin sacrificiul de mucenic, ca ostaş de frunte al Domnului nostru Iisus Hristos şi ca discipol consecvent al legendarului nostru Căpitan, el a intrat în galeria marilor eroi anticomunişti ai neamului românesc, alături de Gheorghe Pulpa (ucis în aceeaşi noapte din vara anului 1949), de Gogu Puiu, Dumitru Fudulea, Nicolae Fudulea, Iancu Cuşa, Hristu Zuba, Iancu Ghiuvea, Iancu Beca, Nicolae Haşoti, Stere Hapa, Stere Grasu şi mulți alți eroi asasinați, ştiuți şi neştiuți.

Moartea lui Gioga Arău-Combar, precum şi cea a lui Gheoghe Pulpa, a lui Iancu Cuşa şi a lui Hristu Zuba a fost şi mai cutremurătoare pentru că toți aceşti mucenici şi alții, ca Nicoae Hârtu şi Nicolae Geambazu, n-au fost loviți din față, în cursul vreunei lupte sau în urma vreunei sentințe judecătoreşti, ci au fost împuşcați

pe la spate şi în chipul cel mai mişelnic în toiul nopţii, pe câmp, la marginea satelor lor Panduru, Sarighiol de Deal, Beidaud şi Ceamurlia de Sus, iar ultimii doi, originari din Başchioi, au fost omorâţi cu răngile, la Canal, în ajunul expirării pedepselor lor administrative.

Din spusele lui lali Iancu Iugarciu din Bucureşti (fost locuitor al comunei Beidaud din judeţul Tulcea) ştiu că Gioga se născuse în 1924, într-un sat din Macedonia de nord (partea ocupată de Bulgaria), fiind aromân grămostean. Era al patrulea copil al soţilor Stere şi Maria Combar (Arău). Ceilalţi trăiesc şi se numesc Zoiţa, Dina (Dinu) şi Chirata.

În 1930, familia Stere Combar, asemenea multor macedoromâni, emigrează în România, stabilindu-se în comuna Ghiurghengic din judeţul Durostor. La şcoala din Ghiurghengic absolveşte Gioga clasele primare. Manifestă mare dragoste de învăţătură, având şi har poetic, dar nu va putea să-şi continue studiile, fiind nevoit să pască oile. Macedoromânii respectă cu strictete, chiar şi în zilele noastre, datina străbună ca fiul cel mai mic să conviețuiască cu părinţii săi până când aceştia se mută din viaţa pământeană.

În 1940, ca urmare a cedării fără luptă a Cadrilaterului (provincie românească alcătuită din judeţele Caliacra şi Durostor) şi a aberantului schimb de populaţii, familia lui Gioga se stabileşte în satul Panduru, comuna Baia, judeţul Constanţa (apoi, judeţul Tulcea).

Cei mai înstăriţi şi mai respectaţi aromâni din satul Panduru erau cei din familiile Damaşari. Între Gogu Damaşari şi Gioga Comba se naşte şi se dezvoltă cea

mai puternică prietenie, aşa cum nu s-a mai văzut nicăieri, niciodată, de mii de ani, de la Oreste şi Pilade. Ţineau atât de mult unul la altul încât fiecare ar fi fost capabil să-şi dea viaţa pentru celălalt.

Aşa au dus-o câţiva ani până la pătrunderea şi la noi a ciumei roşii. Un timp chiar şi după aceea. N-a constituit motiv de dezbinare faptul că Gioga aderase dintr-o dată la mişcarea de partizani din pădurea Babadag, fiind, ca şef de cuib în satul său, unul dintre cei mai activi lideri locali, iar Gogu rămâne în expectativă. Gioga, de bună-credinţă ca orice legionar autentic şi luptător pentru credinţă, n-a conceput circumspecţia faţă de amicul său cel mai devotat, ci, dimpotrivă, l-a considerat şi confident de absolută încredere, destăinuindu-i orice secret.

Dracul, neputând sta degeaba, începe să-şi vâre coada în prietenia aceasta atât de admirată de toţi pandurenii. Şi cum putea fi produsă zâzania mai bine între cei doi tineri puri decât cu ajutorul unei fete? Firește că nu o fată de rând ar fi putut duce la capăt năstrușnica intenţie a lui Satan de a-i învrăjbi pe cei doi amici, ci una cât mai frumoasă, în stare să le ia mințile. N-a trecut mult şi apare o astfel de codană chiar în satul lor. Cei doi văzând-o (în acelaşi timp pentru că umblau mereu împreună) s-au mirat, întrebându-se cum de a crescut şi s-a pârguit atât de repede că ei o ştiau încă fetiţă. Se îndrăgostesc numaidecât de dânsa şi o cer amândoi în căsătorie. Dracul, ştiind prea bine ce este de făcut, o îndeamnă pe sărmana fată să se mărite cu Gogu că-i mai bogat, cu toate că-l îndrăgea mai mult pe Gioga. Căsătoria aceasta nu va dura decât câteva luni

de zile fiindcă Gogu, ros de o gelozie cvasiothelliană, va divorța, acuzându-şi nevasta de infidelitate conjugală, ceea ce nu era adevărat. Se pare că Gioga asta şi-a dorit: ca prietenul său să divorţeze şi să se însoare el cu femeia aceasta părăsită, fără de care nu putea trăi. Astfel duhul răzbunării se instalează în inima celui ce se dovedise până atunci exemplu de prieten devotat. Şi, pentru ca femeia să nu aparţină nici lui Gioga, pesemne că tot dracul l-a îndemnat pe Gogu să devină informatorul securităţii, denunţând tot ce ştia despre prietenul său, care se afirma ca membru foarte activ al mişcării de rezistenţă anticomunistă. Căpătând informaţii atât de preţioase, securitatea a vrut să se convingă asupra veracităţii lor, verificându-le. Cum? Infiltrând în organizaţia de partizani un securist provenit din vechea poliţie. Acesta a activat ca partizan circa o lună de zile, timp în care a identificat câteva căpetenii ce vor fi repede ucise în modul cel mai laş, după scenariul siguranţei din groaznicul deceniu al sângeroasei domnii a regelui criminal Carol al II-ea.

L-au ridicat pe Gioga, în miez de noapte de vară, din pat, de lângă nevastă, femeia care-l făcuse fericit şi pe care pur şi simplu o adora. Se grăbeau asasinii. Căci lista lor neagră cuprindea şi alte nume de buni români şi creştini ce trebuiau să fie lichidaţi în cele câteva ceasuri de până la ivirea zorilor zilei de 6 iulie 1949. De îndată ce ies din Panduru, pe drumul ce duce la Beidaud, îşi descarcă pistoalele în trupul tânăr şi curat, de viteaz şi drept legionar, descins din armatorii Macedoniei, al lui Giga Arău-Combar. Se grăbeau ucigaşii ca să îi răpună în acelaşi mod laş, după două ceasuri, şi pe tinerii Iancu

Cuşa din Beidaud şi Gheorghe Pulpa din Sarighiol de Deal.

Aproape toţi pandurenii înclină să creadă, iar lali Iancu Iugarciu nu are nici un dubiu, că vânzătorul lui Gioga n-a fost altul, ci însuşi amicul cel mai bun, Gogu Damaşari. Dacă, într-adevăr aşa s-au petrecut faptele, înseamnă că Gogu, decedat de curând, a fost deja osândit de Judecătorul Suprem la cazne veşnice, vrednice de orice iudă.

În schimb, Gioga Combar (aşa-i cunoscut printre aromâni, dar în acte el şi ai lui apar cu patronimul Arău) a ajuns sigur în Rai ca ostaş-mucenic al lui Hristos. Iar aici, pe pământ, a intrat, încă din 1949, în istorie şi în folclor, fiind imortalizat de poetul anonim ca un erou anticomunist de legendă, prin balada culeasă de profesoara Olimpia Cotan-Caildereanu. Reproducem prima strofă din această baladă:

Tu-anlu patrudzâţâ noauă,
Jali mari tu duñiauă.
Optu dzâli di Sum Chetru,
Cadi Gioga, gioni-aleptu.

Securitatea ştiind în chip satanic cât de fricoasă este intelectualitatea românească, a reuşit în timp record să transforme această pătură socială într-o adunătură de sicofanţi. Însă ceea ce amplifică şi mai mult mutilarea sufletească a poporului român este spaima de securitate (acum, de SRI, care-i „eiusdem furfuris" cu securitatea) ce domneşte şi acum, după opt ani de la Revoluţia din Decembrie 1989, în toate straturile sociale, inclusiv în rândul ţăranilor, oameni

care până nu de mult erau socotiți, de un mare poet mesianic, „cei mai buni copii ai firii", reprezentând „nădejdea noastră de mai bine" (Octavian Goga).

Exemplele pe care le voi da, în fugă, înfățișează simptomatic situația dramatică a schilodirii pe termen lung a sufletului neamului românesc de către securitate și SRI. Nici acum, la aproape opt ani de la Revoluția din Decembrie 1989 (al cărei sens radical anticomunist a fost imediat deturnat), nu reușesc să culeg date despre eroii anticomuniști Gioga Arău și Alexandru Gogu, asasinați de securitate. Întâmpin obstrucții insurmontabile chiar din partea celor mai apropiate rude ale celor doi mucenici. Se împotrivesc cu îndârjire, îndeosebi fratele (el însuși trecut, în ani mulți, prin temnițele comuniste) lui Gioga și fiul lui Alexandru. De ce cei doi se opun cu cea mai mare înverșunare scurgerii de informații cu privire la două dintre cele mai abominabile crime comuniste? Pentru că se tem , și în 1997, de ofițerii și de informatorii securiști, metamorfozați în sereiști.

Mult am dorit ca această evocare să fie însoțită de o fotografie a lui Gioga, însă n-a fost chip s-o obțin de la fratele său Dina sau de la sora sa Chirața.

Iartă-mă, Gioga, că-ți tulbur odihna, pe care sunt sigur că o petreci în împărăția veșnică, rezervată celor virtuoși de Tatăl Ceresc, aducându-ți la cunoștință vestea întristătoare că, exceptându-l pe inimosul Iancu Iugarciu din Beidaud, nimeni dintre cei contactați de mine și înrudiți cu tine n-a ajut curajul să-mi vorbească de tine în cei aproape șase ani de când am pornit să culeg date spre a putea să te evoc măcar în câteva rânduri.

Stan Barbu
(1938-1992)

Tot în 1992, dar la sfârșitul anului, a părăsit această lume (încă nerevenită în totalitate din prea lungul coșmar comunist) și Stan Barbu, Macedoromân după mamă.

L-am cunoscut la Jilava în 1937 și l-am reîntâlnit la Gherla, în 1958. Dată fiind vârsta-i extrem de juvenilă - avea doar 21 de ani când a fost arestat - cei apropiați îl numeau Stănică.

Stănică s-a născut la 26 Mai 1935 în satul Cetate, comuna Rădoiești din județul Teleorman. Revoluția maghiară l-a prins în armată, își efectua stagiul militar la unitatea de parașutiști din Buzău, fiind telegrafist.

În toamna anului 1956, lumea toată din dosul cortinei de fier era în fierbere, mai cu seamă după izbucnirea revoluției din Ungaria. Aceeași stare de cazan ce dădea în clocot se crease chiar și în armata noastră. Cei mai mulți militari (originari din mediul țărănesc, unde cuțitul ajunsese de mult până la os) așteptau cu cea mai mare nerăbdare scânteia declanșatoare de revoluție anticomunistă și la noi, la fel ca în Ungaria. Însă câțiva parașutiști curajoși nu s-au mulțumit cu șederea în expectativă, ci, sfidând concursul aleatoriu și dirijismul ocult, au trecut spontan la fapte, organizându-se din mers. Să respectăm concluziile anchetatorilor penali de securitate și să admitem că foarte repede acești tineri viteji s-au organizat într-un grup de inițiativă. Acest grup, condus de ieșeanul Dan Spiridon, era alcătuit din

teleormăneanul Stan Barbu, ialomiţeanul Radu Muşat, nemţeanul Ion Bârgăoanu şi romaşcanul Constantin Adăscăliţei.

Au jurat ca, în cazul în care ţăranii şi studenţii s-ar răscula, nu numai să nu tragă în poporul răsculat, dar şi să treacă de partea revoluţionarilor. Până la izbucnirea revoltei populare aşteptate şi-au asumat misiunea temerară de a opri trupele sovietice care s-ar fi deplasat spre Ungaria, prin valea Buzăului şi prin Transilvania, pentru represiune şi spre Bucureşti pentru intimidarea insurgenţilor potenţiali din rândul studenţimii (căci în rândul acestui tineret se manifesta starea cea mai explozivă).

Cum i-ar fi împiedicat pe ocupanţi ca să se înmulţească cu noi trupe? Prin minarea şi aruncarea în aer a podurilor de pe şosele şi de pe căile ferate. Acţiunea aceasta începuse să ia forme concrete prin procurarea de explozibil. Însă, ca urmare a denunţului venit din partea unui radiotelegrafist, tatonat pentru a fi recrutat, au fost grabnic depistaţi şi arestaţi.

Prin încadrarea, la recurs, în celebrul articol 209, aceşti tineri de mare curaj au fost condamnaţi după cum urmează: Dan Spiridon la muncă silnică pe viaţă, Stan Barbu la 25 de ani de muncă silnică; Radu Muşat la 20 de ani de muncă silnică, Ion Bârgăoanu la 15 ani de muncă silnică şi Constantin Adăscăliţei la 7 ani de închisoare corecţională. Primii doi - Spiridon şi Barbu - la prima instanţă a Tribunalului Militar primiseră condamnarea la moarte.

Iată cuprinsul uneia dintre cele cinci sentinţe:

"Inculpatul Muşat Radu a participat împreună cu Spiridon Dan şi Barbu Stan la audierea posturilor de radio imperialiste. În ziua de 28 Octombrie 1956 a luat parte la adunarea din duba aflată în curtea unităţii, împreună cu Spiridon Dan, Barbu Stan şi Bârgăoanu Ion, unde, comentând ştirile auzite la postul de radio Paris, au purtat discuţii cu caracter duşmănos la adresa regimului democrat - popular din ţara noastră. Cu această ocazie Spiridon Dan le-a expus un plan de acţiune ce urma să fie pus în practică în cazul în care s-ar fi petrecut şi în ţara noastră evenmente similare celor din Ungaria, precum şi un plan de atragere a celorlalţi militari de partea sa.

Inculpatul Muşat Radu a fost de acord cu aceste planuri ale lui Spiridon Dan, declarând că într-o asemenea situaţie va face întocmai ca Spiridon Dan, care afirmase că se va alătura rebelilor şi va lupta contra comuniştilor."

Iar în răspunsul pe care Stan Barbu l-a primit la 19 Martie 1990 de la Serviciul Cazier Judiciar al Inspectoratului General al Poliţiei se spuneau acestea:

"Aţi fost privat de libertate în perioada 30.10.1956 -28.07.1964, fiind în executarea unei condamnări la 25 ani muncă silnică, pentru participare la organizarea unei rebeliuni în armată, pedeapsă aplicată de Tribunalul Suprem prin decizia penală nr.284/1957. Pedeapsa a fost executată parţial deoarece aţi beneficiat de prevederile Decretului de graţiere nr.411/1964."

I-am cunoscut pe toţi aceşti cinci eroi, la Jilava, iar la Gherla am stat în mult timp cu Barbu.

În închisori, Stănică a făcut în tot timpul parte din grupul deținuților religioşi care organizau slujbele liturgice, participând la ele. Având glasul cel mai eufonic şi cunoscând la perfecție replicile de dascăl, a fost învestit cu această calitate.

Stănică avea o fire plăcută, jovială şi blândă. Ştia să se poarte respectuos chiar şi cu cei ce nu agreau serviciul divin.

Nu era capabil să poarte cuiva pică. Nu l-am văzut nici măcar o dată supărat. Iar, dacă se întâmpla totuşi să fie cuprins de vreo mâhnire, o alunga numaidecât. Ştia să râdă şi să glumească în orice împrejurare.

Mulți au zis despre el şi despre camarazii lui de lot că au fost copii fără minte. Copii – da. Însă nu fără minte. Toți cinci aveau minte destulă şi mai ales dragoste de neam şi de țară, pe care le doreau cât mai grabnic dezrobite de sub cizma bolşevică. Era pe atunci în România o stăpânire satanică, batjocoritoare, ateizantă, ofensatoare şi strivitoare, pe care cei ce țineau încă la onoare, nu puteau s-o tolereze.

Tinerii aceştia entuziaşti, romantici şi idealişti au fost dispuşi să-şi dea chiar viața pentru onoarea patriei, pentru libertatea poporului şi pentru salvarea creştinismului. Doi dintre ei - Dan Spiridon şi Stan Barbu - nu s-au speriat nici după ce un complet de militari trădători le-a pronunțat pedeapsa cu moartea.

Au zâmbit ca nişte oameni lucizi, ştiind că prin jertfa lor se va scrie o nouă pagină de eroism legendar în istoria noastră tot mai terfelită şi falsificată de istoriografi comunişti şi corupți. Însă nu au fost executați pentru că,

la recurs, pedepsele capitale au fost schimbate în muncă silnică pe viață, pentru primul şi în 25 de ani de muncă silnică pentru al doilea.

Nu ştiu dacă Dan Spiridon a supraviețuit gulagului bolşevic din România, însă despre ceilalți patru am aflat la timp că au ieşit teferi din iad, în 1964, şi că s-au rostuit cum au putut, întemeind familii solide.

Stănică s-a însurat încă din 1964 cu o fată frumoasă - Georgeta Brâncuş - ce se înrudeşte mai pe departe cu celebrul sculptor omonim. Abia pe treptele clădirii, în care se afla Oficiul de Stare Civilă al Sectorului 4, a îndrăznit Stănică să-i mărturisească viitoarei soții că, având antecedente penale ca deținut politic, îşi asumă riscul de a nu duce viață uşoară cu dânsul dacă va accepta să-i fie nevastă legitimă.

De aceea, o roagă să reflecteze cât mai adânc înainte de a depune actele întru încheierea căsătoriei civile. În replică, Geta, ca o olteancă hotărâtă, care ştie ce vrea, îi răspunde că orice căsnicie trebuie să fie acceptată şi la greu, nu numai la bine. *"Văzându-l frumos* - îşi aminteşte dumneaei şi acum, după 30 de ani - *ca un soare, cu ochii albaştri şi limpezi cum e cerul după ploaie, nu m-aş fi îndurat să-l las pe Stănică nici de mi-ar fi zis că a făcut moarte de om din prea mare dragoste de țară."*

Nu numai soția, ci şi ceilalți membri ai bogatului neam Brâncuş l-au înțeles şi l-au îndrăgit pe Stănică dintru început, din 1964. Şi de-atunci încoace n-au încetat să-l iubească şi să se mândrească cu el, considerându-l un autentic erou anticomunist. De altfel, Brâncuşenii i-au cerut Georgetei să-l ocrotească pe Stănică aşa cum

îngrijeşte floarea din ghiveci. Şi aşa a făcut.

Însă nu de aceeaşi căldură s-a bucurat Stănică şi din partea surorilor sale, în număr de două. Acestea, dar îndeosebi bărbaţii lor, l-au privit pe acest mare erou anticomunist ca pe o oaie neagră a neamului din care se trăgea, zicându-i mereu că pe toţi ai săi i-a făcut de ruşine. De altminteri, una dintre cele mai grave daune morale pricinuite pe termen lung poporului român de către securiştii şi politrucii regimului comunist a fost aplicarea monstruoasei lupte de clasă şi în sânul familiei prin învrăjbirea fiilor cu părinţii şi a fraţilor între dânşii. Aşa se face că mai ales cei ce s-au încumetat să se ia la trântă cu balaurul antihrist nu sunt priviţi cu ochi buni nici măcar de fraţii lor, chiar şi acum la aproape 5 ani de la Revoluţia Anticomunistă din Decembrie 1989. Nu-i exclus ca tocmai această vrăjmăşie fraternă, pentru care se fac vinovaţi securiştii şi activiştii P.C.R. să-l fi îmbolnăvit pe blândul, tolerantul şi iertătorul Stănică de inimă rea şi să-l fi răpus, în cele din urmă, tot în Decembrie, însă la trei ani de la evenimentul revoluţionar pe care l-am fi dorit să devină piatră de hotar în istoria noastră atât de zbuciumată şi-atât de falsificată.

Scriind acestea despre tine, iubite Stănică, chip serafic, mă gândesc că, dacă aici, pe pământ, n-ai avut tinereţe, cum prea bine a grăit poetul pe care şi tu l-ai îndrăgit, memorându-i mii şi mii de versuri, în schimb, acolo, sus, te bucuri de un loc luminat, un loc cu verdeaţă, întrucât, ca persecutat pentru Hristos, ai plată multă în ceruri, după cum stă scris în partea finală a Fericirilor rostite de Mântuitorul nostru.

Părintele Arsenie Boca
(? - 1989)

Nu l-am cunoscut, dar pot să-l evoc slujindu-mă de datele pe care mi le oferi Sfinţia sa părintele Nicolae Grebenea, care cu peste 23 de ani de temniţă, fiindcă a fost membru al Mişcării Legionare (asemenea lui Arsene Boca), rămâne veteran absolut al gulagului carlisto-antonesciano-comunist.

Se împlinesc, în 2004, 15 ani de la moartea martirică a strălucitului monah Arsenie Boca. Fiind vorba de o crimă comisă din ordinul paranoicului Bâlbâit-cu-Gura-Strâmbă, s-a întreprins totul ca ea să rămână necunoscută, păstrându-se tăcere desăvârşită, impusă de Securitatea ceauşistă, poliţia cea mai criminală şi mai satanică din istoria lumii. Însă trebuie să fie dezvelit şi acest adevăr ca să se ştie eroismul sublim al unui sfânt monah, care a acceptat conştient martiriul, înfruntându-l pe tiranul bolşevic.

Arsenie Boca, om spiritualizat, avea un dar special de la Dumnezeu: cunoştea ce gândeşte orice persoană care i se înfăţişa, adică ştia gândul neexprimat al omului de rând, ca şi al celui sus-pus. Bâlbâitul oligofren, aflând prin antenele sale securiste, cine este şi ce poate să facă monahul Boca, îi impune acestuia să tacă. În mulţi ani, călugărul acesta nu făcea altceva decât picta şi tăcea. Picta biserici. Dumnezeu îl înzestrase şi cu acest har minunat.

Prin 1989, Bâlbâitul-cu-Gura-Strâmbă, simţind că i se clatină tronul în urma demisiilor succesive ale "pretinilor" din "statili" frăţeşti, îl cheamă, într-o zi, la

dânsul pe monahul taciturn, dialogând astfel:

- Cum mai e? Ce se mai vede? Ce ştii despre mine?

Neezitând în nici o clipă, Arsenie Boca îi răspunde prompt:

- Nu se vede bine pentru dumneavoastră!

- De ce? Întreabă, tulburat, tiranul satanic.

Nu sunteţi bine văzut de Dumnezeu. El nu vă crede bun.

- Cum mă vede? Se arată dictatorul bolşevic tot mai curios.

- Sunteţi rău înaintea Lui, fu răspunsul lui Arsenie. Urmează o tăcere scurtă. Apoi, omul lui Dumnezeu izbucneşte cu mânie:

- Cum mă, m-ai chemat ca să-ţi spun ce se mai vede despre tine, iar tu ai hotărât să fiu omorât. Fiindcă ţi-am spus adevărul, intenţionezi să mă ucizi. Dar mai ascultă ceva. Tu mă omori pe mine, dar vei muri şi tu îndată după mine. Auzi, mă?

Bâlbâitul-cu-Gura-Strâmbă, tremurând, îl expediază acasă cu o maşină neagră. Pe drum, inspiratul călugăr îi declară şoferului acestea :

S-a hotărât să mor în maşina dumitale. Dacă mergem împreună mai departe vom muri amândoi. Dar dumneata nu trebuie să mori pentru că ai copii de crescut. Ca să poţi trăi, eu mă dau jos din maşina dumitale. Şi s-a dus monahul Boca la Mânăstirea Prislop, unde îşi alesese loc de îngropăciune.

Acolo, este bătut de nişte securişti supăraţi că le-a fost dejucat planul drăcesc al accidentului de circulaţie. Chinuirea călugărului-martir avea să dureze 40 de zile.

În zilele din urmă, cel mai mult l-a torturat o femeie securistă. În multă vreme, aceasta nu i-a dat nici apă de băut. A murit martirul călugăr în chinurile setei şi ale rănilor pricinuite de torţionarii securişti.

La înmormântarea lui au luat parte numeroşi creştini, unii veniţi de departe. O femeie din Răşinari (de unde se trage şi părintele Nicolae Grebenea), care a participat la înmormântarea acestui mucenic, i-a arătat părintelui Grebenea o fotografie a mucenicului Arsenie pe catafalc. Se vedeau prea bine urme de răni pe faţă şi pe capul lui Boca.

Arsenie Boca n-a ştiut să mintă nicicând în toată viaţa-i monahală. Întrebat direct, răspundea franc numai ce vedea şi ce ştia cu precizie. Mărturisind numai adevărul, s-a expus torturilor, dobândind moartea de martir creştin.

Azi, ne închinăm smeriţi, plini de respect şi de admiraţie în faţa sufletului său curat de dincolo de lumea aceasta, îngânând această rugă: Primeşte, Doamne, jertfa lui curată şi aşeaz-o ca pe toate celelalte jertfe, fără număr, la temelia renaşterii neamului românesc!

Dimciu Caracostea (1922-2001)

Al treilea copil din cei patru ai aromânilor grămosteni „sârbeni" Dumitru şi Piha Caracostea a fost Dimciu, alintat cu diminutivul Dimci. Ceilalţi copii s-au numit Vanghele, Tana şi Stere.

Dimciu Caracostea s-a născut, asemenea mucenicului Alexandru Gogu, tot în ziua Bunei-Vestiri, dar cu opt ani mai târziu decât viitorul său cumnat, adică la 25 Martie 1922. A văzut lumina solară în comuna Estibanca din actuala Macedonie independentă. Avea doar 8 ani când familia Dumitru Caracostea emigra în România. Era în anul 1930. Dimciu îşi aminteşte perfect de acea lungă călătorie, fiind fascinat de tren, de bacul plutitor, şi de oraşe, îndeosebi de Bucureşti. Călătoria tcată din Macedonia până în Cadrilater s-a derulat, în zilele Postului Mare, astfel: cu trenul până la Niş (pe malul sârbesc al Dunării), de aici cu bacul până la Turnu-Severin, unde au aşteptat, în timp de o săptămână, vagoane disponibile care i-au transportat până la Călăraşi, trecând prin Gara de Nord a Capitalei. De la Călăraşi, tot cu bacul, au traversat Dunărea la Silistra, reşedinţa judeţului Durostor, în care fusese repartizată familia Dumitru Caracostea. Satul se numea Haschioi. Era comună mare, în care exista şi şcoală complementară, pe lângă cea primară. Aici, Dimciu absolveşte 6 clase elementare, apoi, în vreme de 3 ani, efectuează stagiul de ucenic, deprinzând meseria de fierar.

În septembrie 1940, familia Dumitru Caracostea, laolaltă cu toţi românii din Cadrilater, în baza monstruosului schimb de populaţii, se refugiază în Dobrogea de Nord, după o scurtă şedere în judeţul Ialomiţa, stabilindu-se, întâi, în satul Sarighiol de Deal, apoi în comuna Beidaud din judeţul Tulcea.

În 1941, Dimciu Caracostea deschide atelier de fierărie-rotărie, care se va extinde din ce în ce mai mult, astfel încât în 1945 patronul Dimciu avea nouă lucrători în subordine.

Stagiul militar îl efectuează între 1 iunie 1946 şi sfârşitul lui 1947, la regimentul 40 de infanterie din Medgidia, unitate transferată la Tulcea. Iniţial, fusese încorporat ca jandarm. După doar o lună de zile este trecut la infanterie, fiind mic de statură.

A fost arestat în noaptea de 7/8 iulie 1949, ca membru cotizant al organizaţiei anticomuniste (de partizani) „Pădurea Babadagului" şi va fi condamnat la 10 ani de muncă silnică pentru „delictul de uneltire contra ordinii sociale".

Interesant îmi pare textul hotărârii de condamnare. De aceea voi reproduce o bună parte dintr-însul: „Tribunalul Militar Constanţa, compus comform legii, s-a întrunit în şedinţă publică, cu scopul de a-l judeca pe DIMCIU CARACOSTEA din comuna Beidaud, judeţul Tulcea, învinuit pentru crima de uneltire împotriva securităţii interne a R.P.R. ... În fapt, în cursul anului 1948, o serie de legionari notorii, urmăriţi de autorităţi pentru continuarea politicii lor subversive, s-au refugiat în pădurea Babadag din judeţul Tulcea şi au constituit acolo o aşa-zisă „mişcare

de rezistență", organizație subversivă, paramilitară, care se conforma întocmai principiilor fostei mişcări legionare, cu scopul de a răsturna regimul actual din Republica Populară Română, prin violență, şi să instaureze puterea legionară la conducerea țării.

Inițiatorii şi organizatorii acestei „mişcări de rezistență" au fost cunoscutul şef legionar Gogu Puiu (mort), legionarii Iancu Beca, Stere Hapa, Nicolae Haşoti, Nicolae Fudulea, Dumitru Fudulea, Iancu Cuşa (mort), Dumitru Mihăilescu şi alții aproape în toate comunele de pe întreg cuprinsul Dobrogei, recrutați dintre foştii legionari, dintre chiaburi, foşti moşieri, dintre cei nemulțumiți de regimul actual, sau chiar dintre cetățenii paşnici, pe care îi țineau în tot timpul sub amenințări, silindu-i astfel să facă ceea ce vor ei.

DIMCIU CARACOSTEA, recrutat de coacuzatul ALEXANDRU GOGU, care era primarul comunei Beidaud, a participat la două şedințe organizate de către bandiții Gogu PUIU, Iancu, BECA, frații FUDULEA şi Iancu CUŞA... La primele cercetări acuzatul recunoaşte că a cotizat suma de 100 de lei pentru organizație.

Făcând aplicațiunea articolului 209, partea a III-a din codul penal, combinat cu articolul I litera C din Legea 16/1949 şi cu articolul 157 din codul penal, condamnă pe Dimciu CARACOSTEA la 10 ani de muncă silnică şi la 3 ani de degradare civică, pentru crima de uneltire contra securității interne a Statului.

Făcând aplicațiunea articolului 304, aliniatul 1 din codul justiției militare, îi obligă pe toți condamnații să

plătească fiecare câte 1000 de lei drept cheltuieli de judecată.

Conform articolului 463 din codul justiției militare li se compută detențiunea preventivă în întregime.

Conform articolului 304, aliniatul 2 din codul justiției militare se confiscă corpurile delicte.

Dată şi citită în sentință publică, astăzi, 28 octombrie 1949".

Atât recursul lui Dimciu cât şi cele ale coinculpaților săi au fost respinse. Mai grav, securitatea, considerând că Dimciu Caracostea, ar fi primit condamnare mică, îi suplimentează acestuia pedeapsa privativă de libertate, cu 48 de luni de domiciliu obligatoriu în satul Rubla din Bărăganul brăilean.

Temnițele prin care acest erou şi martir a trecut, cunoscând toate torturile aplicate „banditilor politici", au fost cele din localitățile Tulcea, Constanța, Gherla, Poarta Albă şi Aiud.

Cu toate că a fost schingiuit atât în anchetă cât şi în penitenciare, îmbolnăvindu-se grav de anemie şi tuberculoză pulmonară, totuşi el şi-a păstrat în chip miraculos, chiar intacte, facultățile mintale şi calitățile caracteriale, umorul şi optimismul.

Era Dimciu scund, dar clocotea de energie. Încontinuu făcea câte ceva, fiind foarte priceput în foarte multe meserii tehnice. N-am cunoscut alt om care să ştie şi să practice atât de multe specialități ca el. Şi în ultimul său an de viață, al 80-lea, era în tot timpul activ. Avea şi la bătrânețe, în orice situație chip senin, foarte plăcut. Nu l-am surprins vreodată încruntat, ci mereu ştia să fie jovial, să zâmbească şi la greu,

reuşind să biruiască orice obstacol din calea vieţii sale. Îi depăşea pe mulţi în isteţime şi în cunoştinţe de cultură generală. Ne-am cunoscut şi ne-am împrietenit pe parcursul domiciliului nostru obligatoriu din satul Rubla. Prieteni îmi deveniseră şi ceilalţi aromâni, anume grămosteanul Mihai HAGI şi pindeanul Atanase TANAŞPACA (avocat).

Atât soţia lui Dimciu, cât şi sora acestuia, văduva mucenicului Alexandru GOGU, se numeau Sultana şi au fost martire. Amândouă şi-au crescut copiii cu sacrificii inimaginabile, fiind neîncetat persecutate de o poliţie păgână, autointitulată securitate.

Soţii Dimciu şi Sultana Caracostea au lăst ca urmaşi două Fiice admirabile (Florica şi Marioara) şi 6 nepoţi de nădejde.

O vorbă de adio pentru Nicolae V. Chiacu

Prin Cuvântul Românesc din Aprilie 1994, am luat cunoştinţă, cu tristeţe, că un foarte bun Român macedonean, Nicolae V.Chiacu, a încetat din viaţa aceasta.

Ca să arăt cum l-am cunoscut, pe acest Armân admirabil va trebui, inevitabil, să spun, în fugă, cum am ajuns eu însumi în USA.

După ce Securitatea mi-a refuzat în numeroase rânduri dreptul la un paşaport, nelăsându-mă să vizitez nici măcar Bulgaria, unde aş fi dorit să revăd localitatea-mi natală, situată în Cadrilater, am luat hotărârea de a cere plecarea definitivă din patrie, deziderat ce, în zece luni de zile, mi se realizează.

Astfel, la 25 Martie 1981, de ziua Bunei-Vestiri, îmi părăsesc definitiv ţara. Trec prin Roma şi ajung la Bridgeport din statul Connecticut. Recunosc că am fost bine primiţi şi trataţi de autorităţile americane.

Ni s-a oferit, mie şi soţiei mele, posibilitatea de a munci chiar în meseria noastră didactică, fiind angajaţi ca supraveghetori la un internat de elevi handicapaţi din punct de vedere mintal.

Însă, din primele zile trăite în Statele Unite ale Americii, m-a revoltat, cât nu pot exprima în cuvinte, tratamentul complet deosebit pe care-l aplicau autorităţile americane faţă de cele două categorii importante de imigranţi din România şi din celelalte state socialiste: comunişti şi anticomunişti.

În loc să-i respingă pc cei dintâi şi să-i apropie numai pe ceilalți sau, măcar, să aplice un tratament perfect egal, guvernul american proceda exact pe dos, manifestându-se ca mamă bună pentru bolşevici şi ca maşteră pentru naționalişti. Astfel, în vreme ce Ion Mihai Pacepa şi mulți alți comunişti cunoscuți ori anonimi sunt primiți cu brațele deschise, în acelaşi timp Românul naționalist şi anticomunist VIOREL TRIFA este supus unor necontenite şicane şi persecuții - cu nimic justificate - ce vor culmina cu expulzarea sa din America.

Întrucât la Rubla, în domiciliu obligatoriu, îi cunoscusem pe tatăl şi pe sora marelui patriot şi ierarh bisericesc (ecleziastic) Viorel Trifa, mi-a plăcut să am cu acesta un schimb de scrisori, aducându-i la cunoştință că, din solidaritate față de dânsul şi din protest față de guvernul SUA fiindcă practică o discriminare revoltătoare, chiar strigătoare la cer, mă voi întoarce în România cu orice risc.

Chiar aşa am şi făcut. Am revenit în patrie în acelaşi an (1981), după şapte luni de decepții trăite în țara cea mai bogată şi, implicit, cea mai păcătoasă. Cu toate că posed două diplome universitare, nu mi-a fost ruşine să muncesc ca salahor din Octombrie 1981 până în Ianuarie 1990, când am fost reintegrat în învățământ. Eram mulțumit, chiar fericit, că, în felul acesta, voi avea cinstea, la data sorocită de Cel-de-Sus, să fiu înhumat în Patrie, pentru eliberarea căreia de sub stăpânirea lui Satan mi-am sacrificat tinerețea prin închisori şi nu-mi voi precupeți nici zilele pe care le mai am de trăit.

În cursul celor şapte luni pe care le-am petrecut în Bridgeport-USA, - unde se statornicise încă din epoca interbelică cea mai numeroasă comunitate de Aromâni - l-am reîntâlnit pe un fost coleg de liceu, care plecase din România prin anii '70. Acest om, Aromân ca mine, nu fusese capabil să treacă de clasa a II-a liceală, iar mai târziu va fi condamnat pentru infracțiuni de drept comun, stând câțiva ani în închisoare. Acum, la vârsta de aproape 50 de ani, se făIea prin Bridgeport că este francmason. Ştiam de mult că în SUA vieţuiesc cei mai numeroşi masoni (aflu târziu din cartea *"Francmasoneria"* de Luc Nefontaine că în Statele Unite ale Americii ar exista 16.000 de loji cu 4 milioane de membri), însă nu-mi venea să cred că în masonerie pot intra neştiutori de carte şi infractori de drept comun.

Însă cele mai interesante şi mai importante personalități ale.diasporei aromâne de pe țărmul american al Atlanticului de Nord erau Zahu Pană, Aurel Ciufecu şi Nicolae Chiacu.

Pe Zahu Pană, stabilit în New York, îl cunoscusem în Bucureşti şi ştiam destule lucruri privind comportarea plină de demnitate, de excepție, pe care el a avut-o în lunga-i trecere prin gulagul bolşevic din România. Pe ceilalți doi urma să-i cunosc chiar acolo, în Bridgeport.

Profesorul universitar Aurel Ciufecu locuia. în Fairfield (parte componentă. a conurbației Bridgeport), iar Nicolae Chiacu avea domiciliul în Washington, DC. Numele lor de alint erau Reli şi Coli. Amândoi aveau rude apropiate în Bridgeport, însă motivul frecventelor vizite în acel mare port îl constituia, mai cu seamă

pentru Reli Ciufecu, participarea la liturghia duminicală, ce era oficiată, de fiecare dată, de tânărul preot imigrant Dumitru Tătulescu, la frumoasa biserică spațioasă, patronată de sfântul mare mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir.

Reli Ciufecu făcea parte din consiliul parohial şi era nelipsit de la slujbele religioase.

Însă constanta-i participare la oficierea serviciului divin se datora nu atât funcției sale (importantă, desigur), cât credinței profunde pe care o nutrea, ca un foarte bun creştin ce este. Fiind şi eu un credincios convins, nu mi-a fost greu să frecventez, şi acolo, biserica în fiecare zi de sărbătoare (în România exista un colonel de Securitate care mă urmărea încontinuu şi în biserică, la fiecare liturghie!). Aşa că n-a constituit o problemă ca să-l cunosc destul de repede pe Reli. M-a impresionat la acest cărturar, îndeosebi, lexicul aromân extrem de bogat pe care-l folosea fluent în exprimare. Calitatea aceasta devine cu atât mai relevantă cu cât se ştie că cei mai mulți Aromâni din Bridgeport, mai ales fârşeroții, uitaseră cu totul graiul matern.

Nu mult după aceea şi tot la ieşirea din biserică de la slujba duminicală, am avut şansa de a-l cunoaşte şi pe Coli Chiacu, care, trebuind să parcurgă o prea mare distanță de la Washington la Bridgeport, intra mai rar în acel sfânt locaş, construit şi frecventat cu precădere de enoriaşi aromâni.

Impresia cea mai puternică pe care mi-a produs-o Coli Chiacu, încă din prima clipă, a fost excelenta condiție fizică în care se prezenta la acea dată.

Analizat după extrem de întinerita-i expresie facială; îi dădeai o etate cu 20 de ani mai mică. Părea chiar mai tânăr decât mine, eu fiind, în realitate, cu două decenii mai mic decât dânsul.

De-altminteri, el însuşi zicea, vorbind despre sine, că se simte, la 67 de ani, mai sănătos decât în tinerețe. Performanța aceasta de invidiat o realizase atât prin cumpătarea în alimentație, cât şi prin exercițiul fizic, prin cât mai multă mişcare.

Solicitat încontinuu de tot mai numeroşi interlocutori, era aproape imposibil să stai de vorbă cu el. Te puteai considera un om norocos, chiar privilegiat, dacă reuşeai să-l abordezi măcar 2-3 minute pe cel ce se bucura de faima extraordinară de a fi singurul Aromân ce lucra la Departamentul de Stat al SUA, învățându-i româneşte pe unii diplomați americani. Când l-am văzut prima dată nu prea am putut vorbi cu el. Apoi, l-am mai văzut o dată tot în fața bisericii *"Sfântul Dimitrie"* la încheierea sfintei liturghii. S-a desprins din mulțimea de admiratori, de rude şi de prieterii, venind lângă mine ca să mă întrebe dacă am început să mă adaptez la viața-mi nouă din Lumea Nouă. Şi tot el, luându-mi din gură vorba abia începută, adăugă:

- Să nu-mi spui că nu-ți este greu pentru că n-am să te cred. Iată eu, deşi am de toate şi trăiesc aici de zeci de ani, tot un inadaptabil am rămas. Sunt în tot timpul înconjurat de străini, ceea ce face să mă simt teribil de singur. De aceea umblu aproape mereu şi nu-mi găsesc nicicum un loc cât de cât convenabil. Dar, oricât m-aş mişca de colo-colo, de singurătate tot nu-i chip să scap.

- Nu numai că n-am început să mă adaptez în această lume oribil de lacomă de dolari şi de mâncare, îi răspund, dar nici măcar nu concep să mai rămân pe aici, văzând şi cât de strâmbi se arată Americanii: buni cu comuniştii, cu ateii şi răi cu naţionaliştii, cu creştinii.

- De vei sta pe aici mai mult, vei vedea lucruri şi mai urâte.

- Nu, nu voi sta în America în nici un an, ci mă voi întoarce cât mai grabnic în România, chiar cu riscul de a mătura străzile şi a muri de foame în ţara mea.

- De vei avea curajul să te repatriezi, eu, Coli Chiacu, te-aş înţelege perfect fiindcă am căpătat convingerea nestrămutată că America-i bună pentru afacerişti, dar nu şi pentru idealişti ca mine.

Din nefericire, soţia şi fiii mei n-au catadicsit să mă urmeze înapoi în România, ci au preferat să vieţuiască şi astăzi în SUA, ţara tuturor posibilităţilor de a păcătui, a perdiţiei sufleteşti, locul sodomic din care va porni sfârşitul lumii acesteia.

După 1981, Coli Chiacu a venit de câteva ori în România ca să-şi vadă sora din Constanţa şi fratele din Pipera (un sat ilfovean din proximitatea Capitalei). De fiecare dată Securitatea mobiliza impresionante efective poliţieneşti de pază. Nici Nixon şi nici Ford, când au vizitat Bucureştiul, n-au fost păziţi cu atâta străşnicie. Întotdeauna eu aflam de vizita lui Coli abia după ce aceasta se sfârşea. Familia Chiacu din Pipera, pe care o cunosc destul de bine, avea consemn securist să nu mă anunţe din vreme, nici măcar în timpul vizitei lui Coli în Bucureşti şi la Pipera.

După ce am revenit în ţara-mi natală, nici un compatriot n-a zis c-aş fi făcut bine. Aproape toţi cunoscuţii din ţară şi din străinătate m-au condamnat, spunând că, fugind de la bogăţia americană la sărăcia românească, am comis cea mai mare prostie.

Numai Coli Chiacu m-a înţeles în întregime, apreciind că am procedat firesc, ca un creştin ce fuge de bogăţii materiale, precum ne învaţă Evanghelia Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Iată, aşadar un motiv în plus, ca să-L implor pe Părintele Etern de a-i dărui lui NICOLAE V. CHIACU odihnă deplină în lumea fără de sfârşit a celor drepţi.

Miron Chiraleu
(1933-1962)

S-a născut în Bucureşti, la 15 August 1933. Pentru că apariția lui în această lume s-a produs în ziua marii sărbători creştine a Adormirii Maicii Domnului, căreia i se spune şi Sfânta Maria Mare, iată de ce naşii l-au botezat Marin. Însă, cu timpul, toți din casă, ca şi cei din afara familiei, îl vor numi numai Miron.

A fost arestat la 1 Iunie 1956, când încheia ultimul an de studii la Facultatea de Regie a Institutului de Artă Teatrală şi Cinematografică *"I.L Caragiale"* din Capitală. A fost condamnat de Tribunalul Militar la 6 ani de închisoare pentru delictul de uneltire la ordinea socială. Cu alte vorbe, fiindcă s-a opus rusificării şi comunizării României.

Nicicând nu ne-am văzut la față (o singură dată, atenționat de un camarad de celulă, i-am zărit doar spatele), dar am comunicat prin țeavă de foarte multe ori, în toamna anului 1959, când ne aflam în celularul penitenciarului Gherla, eu la etajul II, iar el deasupra camerei "mele".

Auzisem despre Miron încă din 1957, la Jilava. Apoi, prin 1958, în camera 71 a marelui celular gherlean, câțiva tineri, care stătuseră prin varii celule cu Miron, mi-au vorbit despre acesta numai la gradul superlativ.

Însuşi vestitul turnător Alexandru Ivasiuc, care-i cunoştea pe *toți* studenții *bucureşteni* arestați în 1956 şi care, deşi era infatuat într-atât încât nu admitea ca vreunul dintre noi să se înalțe din punct de vedere intelectual deasupra lui, a fost totuşi nevoit să

recunoască adevărul incontestabil că studentul armân Chiraleu ne depăşea pe toți din toate punctele de vedere, fiind considerat cel mai inteligent, mai cult, mai talentat (nu doar ca actor şi ca regizor, dar şi ca scenarist, ca prozator şi ca poet), mai blând, mai frumos şi cel mai religios dintre studenții încarcerați în anul 1956, fie înainte, fie după Revoluția Maghiară din Octombrie-Noiembrie.

Ştiind în prealabil atâtea lucruri bune dintr-o foarte bogată carte de vizită a lui Miron, e de aceea uşor de înțeles de ce ziua în care a fost introdus în celula de deasupra mea, a devenit deodată o reală sărbătoare pentru mine.

În seara aceleiaşi zile (dacă nu mă înşel, era pe la începutul lui Septembrie 1959), ne-am cunoscut prin intermediul cănilor de aluminiu şi al țevilor verticale ce traversau celulele noastre. Obiceiul cerea ca, pentru lărgirea şi consolidarea încrederii, să precizăm câteva nume ale colegilor de celulă. Astfel, prima taină, pe care mi-a încredințat-o, a fost cuprinsă în aceste vorbe: "Fereşte-te *de Ivasiuc că-i cel mai periculos informator al Securității!"* Se confirma, astfel, ceea ce ştiam încă din 1957, de la Jilava.

După aceea, am început cel mai instructiv, mai fermecător şi mai inteligent dialog din viața mea de puşcăriaş. Însă, datorită auzului meu deficitar, însoțit de acufene, nu am putut beneficia cum se cuvine de fascinantele lui lecții de engleză, una dintre numeroasele limbi străine pe care le stăpânea cvasi perfect.

În schimb, Miron, posesor şi al unui auz extrafin,

m-a stors de cunoştinţe cum se stoarce o lămâie de suc. I-am dictat versurile eminesciene, gyriene şi crainiciene, precum şi dicţionarele latineşti pe care el încă nu le memorase.

L-am învăţat *"Tatăl nostru"* în limbile latină, italiană şi franceză. Îi plăcea cum vorbesc dialectul nostru matern: în chip viu, popular şi nealterat. De la o vreme începuse să-i facă o nespusă plăcere felul cum cântam, fireşte că în surdină, în graiul meu grămostean. El era pindean (părinţii lui se trăgeau din munţii Pind).

Pe lângă lecţiile de engleză, Miron mă delecta cu întinse şi extrem de variate cunoştinţe de istorie, de literatură universală (îndeosebi în domeniul dramaturgiei), de istoria artelor plastice, de religie şi de filosofie. În toamna aceea, am trăit - graţie lui Miron - zilele cele mai bune din toată pedeapsa-mi de şapte ani şi jumătate.

Dar, din păcate, fericirea nu-i de durată mai cu seamă în închisoare. Aşa se face că în primele zile ale lui Decembrie 1959 - mi se pare că la 6 Decembrie, de Sfântul Nicolae - comunicarea mea cu Miron ia sfârşit, ca urmare a mutării lui din camera aceea în alta din aceeaşi temniţă.

Aşa credeam atunci (că a fost mutat tot în Gherla) şi nu puteam să-mi închipui că nu-l voi mai întâlni vreodată, nici măcar în viaţa de falsă libertate de după 1964, pe care aveam s-o trăim cei ce-am supravieţuit ca prin miracol regimului exterminator al gulagului bolşevic din România.

Scurt timp după aceea, Alexandru Ivasiuc, un individ demonic, cu care am rămas certat încă din vara lui

1958, când l-am cunoscut şi l-am derrascat în faţa colegilor de cameră ca turnător şi ca, indirect, călău al lui MARIN COCIORAN, m-a abordat în manieră a-menin*ţă*toare, securistă:

- Derdena, vezi, ai grijă să nu păţeşti şi tu ce-a păţit prietenul tău Chiraleu.

- Ca să-ţi desluşesc mai bine avertismentul, n-ai vrea să-mi zici ce anume a păţit Miron?

- A ajuns la Aiud fiindcă-i legionar ca tine şi ca toţi Macedonenii.

- Bine, bine, dar eu, după cum vezi, mă aflu încă la Gherla. Pe urmă, de unde ştii tu că Miron este legionar şi că acum se găseşte la Aiud?

- N-o să-ţi spun ţie de unde ştiu aceste lucruri. Asta-i treaba mea.

- În acest caz, află, te rog, că te voi considera binefăcătorul meu de vei vorbi cu Domokos ca şi eu să fiu transferat la Aiud, întrucât idealul meu moral-politic este acela de a deveni legionar autentic, căci acum nu-s decât simpatizant, neavând, la Gherla, pe lângă cine să mă formez ca ostaş al lui Iisus Hristos şi al lui Corneliu Zelea Codreanu.

Nu mult după această altercaţie, mă văd mutat din camera 71 şi dus în altă celulă, tot în Gherla, iar apoi la Periprava-Grind (în Delta Dunării) şi de acolo, după expirarea condamnării iniţiale, în domiciliu obligatoriu (al doilea supliment punitiv fusese de doi ani, dar am fost graţiat de ultimele şase luni, fiind pus în libertate spre sfârşitul lui Aprilie 1964).

Cam la şapte-opt luni de la instalarea mea în acel sat bărăgănean - adică pe la debutul verii din 1962 - aflu de

la noul deoist Ion Gănescu vestea cutremurătoare că Miron s-ar fi sinucis în ajunul punerii sale în libertate.

Am refuzat să cred aşa ceva căci nimeni nu ştia mai bine decât mine cât de religios şi de optimist fusese acest tânăr de puritate serafică. Prin urmare, nu putea, sinucigându-se, să atenteze la credinţa sa, puternic ancorată în filosofia spiritualist-creştină.

De aceea, am reţinut această informaţie ce mi se părea incredibilă, doar sub beneficiu de inventar şi am continuat să nădăjduiesc în inima-mi tânără şi neprihănită că-i mincinos acel zvon şi că, prin urmare, cel mai scump prieten al meu din închisoare trăieşte sau că, în nici un caz, n-a recurs la suicid.

După ce m-am văzut scăpat şi de Rubla, am dorit cu ardoare să cercetez acest zvon şi să mă conving asupra dispariţiei lui Miron. Nu-i reţinusem adresa din Bucureşti. Ştiam din spusele lui că mai trăiau numai mamă-sa şi soră-sa. Potrivit unor vagi informaţii, căpătate după 1964, acestea s-ar fi stabilit în Grecia. În consecinţă, nu mai aveam pe cine să caut din familia lui împuţinată şi risipită.

Abia în vacanţa mare din 1993, simţindu-mă mai sănătos, am luat hotărârea de a merge pe urmele penitenciare ale lui Miron Chiraleu. Însă colegii din AFDPR, circumspecţi, şi bine intenţionaţi, au încercat să mă oprească opinând, că nu-i prielnică vremea de acum unor investigaţii de acest gen.

Ca noii cerberi de penitenciare - de fapt aceleaşi mutre respingătoare, dar cu altfel de chipiuri - să nu-mi întoarcă spatele, refuzând să-mi dea relaţii, mă înarmez cu o adresă oficială, emisă de filiala judeţului Neamţ a

AFDPR. În sfârşit, mă văd din nou la Gherla (căci acolo - zicea Gănescu – s-ar fi produs tragedia lui Miron). De această dată, ca un cetăţean nearestat.

Subofiţerii de la poarta celebrei temniţe, ca şi cei de la grefă - am fost oprit la intrare pentru că, oricâtă transparenţă s-ar crea înăuntrul închisorii nu poate pătrunde un fost *"bandit"* ca mine - se comportă destul de cuviincios.

Îmi dau repede seama că acest comportament reverenţios este de suprafaţă, la nivelul unei relaţii neimportante cu publicul liber.

Probabil că şi în vremea călăilor bolşevici Dej şi Ceauşescu, când fraţii Şomlea, bunăoară, tăiau şi spânzurau în incinta blestematei puşcării, nu-i deloc exclus ca aceşti caralii ucigaşi să *fi* fost afabili cu cei de dincolo de ziduri, cărora numai eufemistic le spuneam cetăţeni liberi.

Că solicitudinea acestor bărbaţi bine hrăniţi nu-i de profunzime mă conving îndată ce se prezintă la poartă un adjutant de la evidenţă, cu numele Pop şi nu mai ştiu cum, care cum aude ce vreau, dă din colţ în colţ, se face fețe-fețe, se fâstăceşte, neştiind pe moment ce să-mi răspundă. Face înadins pauze lungi în vorbire cu scopul evident de a trage de timp şi a mă minţi în cele din urmă. Nu-şi dă seama cât e de penibil.

Încercând regretul fals că nu-mi poate oferi informaţiile solicitate, îmi declară, în final, că dosarul lui Chiraleu ca, de altfel, şi al meu, precum şi al oricărui deţinut anticomunist, trecut prin penitenciarul Gherla, nu se mai află la dânşii, ci la Ministerul de Interne. Cum, însă eu nu mă grăbesc să fac cale întoarsă, şi nu mă

dau învins cu una - cu două, îl atenționez pe gardianul – lup, prefăcut mieluşel, că în timpul acela fiecare deținut politic (recte contrarevoluționar, cum eram numiți de către oficiali) avea cel puțin 3 dosare, care se păstrau cu străşnicie astfel: unul la Securitate, altul la Tribunalul Militar şi al treilea la închisoarea de executare a pedepsei.

Drept care, orice temniță politică avea obligația să-şi păstreze propria arhivă, în care să existe nişte registre de evidență, dacă nu chiar şi dosarele individuale.

Văzând că nu mă poate păcăli, caraliul mincinos consimte să ia lucrurile în serios. Se întoarce la locul său de muncă, spre a răscoli registrele de evidență şi, eventual, dosarele personale. După vreo două ceasuri de căutări şi, probabil, de aprobări, revine în cămăruța de la poartă cu acest răspuns, datat 28 iunie 1991:

"Numitul CHIRALEU MARIN, născut la 15.08. 1933 în Bucureşti, fiul lui Miltiade şi Sultana, condamnat la 6 ani pentru uneltire, a fost transferat la penitenciarul Aiud la 21.12.1959."

După ce citesc aceste rânduri, plec cu gândul de a relua investigațiile fiindcă nu concep ca Miron să-şi fi pus capăt zilelor. Colegii de suferință încearcă din nou să mă oprească, acreditând ideea justă că nici la Aiud nu voi descoperi adevărul. Le răspund că orice camarad, cu atât mai mult un amic, decedat în circumstanțe dubioase, merită asemenea demersuri din partea noastră, chiar dacă acestea nu se soldează cu rezultate scontate. Mă înarmez, aşadar, cu o nouă adresă oficială, eliberată tot de filiala Neamț a AFDPR

şi, în dimineața zilei de Miercuri 14 Iulie 1993, mă înfățişez la penitenciarul din oraşul Aiud. De data asta dialoghez - tot la poartă - cu însuşi directorul închisorii, maiorul Silaghi. Acesta, ca orice securist dresat, având vechi state de serviciu în slujba diavolului, mă minte cu aceeaşi lipsă de pudoare, tipic bolşevică, asemenea adjutantului de la Gherla. Îmi răspunde, în esență, că nu-mi poate da nici o informație şi îmi întoarce spatele, crezând că, rămas singur, îmi voi lua tălpăşița. Însă eu nu numai c-am stat neclintit în acea odăiță, dar l-am şi tot chemat înapoi, prin ofițerul de serviciu, nedându-i pace maiorului-director. După o jumătate de zi de apeluri zadarnice, declar către toți caralii de la poartă (cu care comunic printr-o fereastră) că, dacă domnul maior Silaghi nu se întoarce, în cel mult o oră, cu un răspuns adecvat, eu mă duc să fac grevă de protest în fața Ministerului Justiției. La expirarea ultimatumului reapare acelaşi ofițer superior, care catadicseşte, în fine, să-mi înmâneze un răspuns dactilografiat, semnat şi ştampilat, parțial satisfăcător. Iată conținutul integral al acestei comunicări oficiale:

"Ministerul Justiției
D.G.P., Penitenciarul Aiud
Nr. 13836/14.07.1993
Către
Asociația Foştilor Deținuți Politici din România, Filiala județului Neamț

Urmare Adresei Dvs. Nr. 11/01.07.1993, vă comunicăm că fostul deținut CHIRALEU M. MARIN, născut la 15.08.1933 a fost condamnat la 6 ani pentru uneltire prin sentința penală 105/29.01.1957 a

Tribunalului Militar Bucureşti, dosarul nr. 1132/1956 al Tribunalului Militar Bucureşti.

A început executarea pedepsei la data de 01.06.1956 şi la data de 11.01.1962 s-a sinucis prin strangulare. Decesul a fost înregistrat la Sfatul Popular al oraşului Aiud cu nr. 19 din 12.01.1962. Familia decedatului a fost anunţată cu nr. 748 din 08.02.1962."

Am renunţat la gândul de a merge la primărie pentru că mi-am dat repede seama că nu acolo puteam găsi răspunsul la întrebarea obsedantă – ce-mi răpeşte liniştea şi somnul – *"S-a sinucis, cu adevărat, adică de bună voie, ori a fost ucis de vrăjmaşii securişti, fie direct, fie indirect?"*

Veni-va, oare, vremea unei reale transparenţe, când să-i ştim cu precizie pe cei ce i-au omorât pe revoluţionarii din Decembrie 1989 şi pe toţi deţinuţii politici din 1938 până în 1989? Va veni, nu se poate să nu vină. Două dintre cele nouă fericiri (a 4-a şi a 8-a), aşa cum ni le prezintă Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei, în capitolul 5, glăsuiesc astfel: *"4)Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează după dreptate căci ei se vor sătura"; 8) Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate că a acelora este împărăţia cerurilor".*

Negreşit, unul dintre aceşti fericiţi este MIRON, deoarece el nu numai că a fost prigonit pentru dreptate, dar şi-a sacrificat şi viaţa în toiul sfintei sale tinereţi.

Datorită şi jertfei lui, astăzi în România încep să mijească zorii adevărului, ai libertăţii şi ai dreptăţii. Deocamdată abia se simt, dar nu-i departe vremea când aceste fundamentale drepturi umane vor izbândi deplin şi pentru Români. Iar DREPTATEA va cere, între altele, ca o stradă din cartierul bucureştean Crângaşi să nu mai poarte numele călăului Alexandru Ivasiuc, ci să fie botezată cu numele victimei acestuia, anume MIRON CHIRALEU.

Sterie Ciumeti
(1905-1933)

Înfruntând întunericul nopţii şi vrăjmăşia unui vânt năprasnic, care pe întinsul unei ape stătătoare îşi întreţeşte energia, un grup restrâns de legionari, alcătuit din trei bătrâni şi opt nevârstnici, în frunte cu inimosul Cristian Neagoe, a comemorat, miercuri, 29 decembrie 1999 împlinirea a 66 de ani de la asasinarea mişelească a legionarului Sterie Ciumeti, ridicând o cruce de lemn pe malul lacului Fundeni (de la periferia estică a Bucureştiului), la circa 50 de metri de stăvilar, spre satul omonim, chiar pe locul unde fusese comis abominabilul omor de catre comisarii ucigaşi Panova şi Mateescu, vajnici reprezentanţi ai statului de drept, liberal şi democrat (în realitate, terorist), de la sfârşitul anului 1933.

Crucea, de înălţimea unui stat de puber, are, pe orizontală, numele şi prenumele martirului legionar, iar pe verticală au fost scrise data „29 DECEMBRIE 1933" şi versurile *„Cei ce-au căzut ucişi de gloanţele duşmane, păşesc în rând cu cei ce au rămas"*, din cântecul *„Cu fruntea sus"*.

Manifestarea comemorativă s-a încheiat cu intonarea imnului religios „Cu noi este Dumnezeu" şi a elegiei „Plânge printre ramuri luna". Însă crucea i-a deranjat pe discipolii Diavolului într-atât încât câţiva vandali neocomunişti o distruseseră în cursul anului următor (2000).

Pentru cititorii care n-au auzit de acest nume

de erou, precizăm că Sterie Ciumeti, absolvent al Academiei Comerciale din Bucureşti şi fruntaş legionar, a fost împuşcat în spate şi azvârlit în lac, în noaptea de 29 decembrie 1933, de gâzii Panova şi Mateescu, fiind, cronologic, al patrulea martir legionar (după Virgil Teodorescu, Niţă Constantin şi Nicolae Bălăianu) dintr-un şir nesfârşit, care însumează deja zeci de mii de membri ai celei mai pure mişcări naţionale, Legiunea Arhanghelul Mihail.

Tot pentru informarea cititorilor neştiutori, vom cita cele scrise de Corneliu Zelea Codreanu despre Sterie Ciumeti în monumentala carte „Pentru legionari" (ediţia a IX-a) scoasă în 1999 de editura bucureşteană "Scara").

„Atunci l-am cunoscut pe Sterie Ciumeti, pe care Dumnezeu l-a ales, pentru sufletul său bun şi curat ca roua, să fie, prin tragica sa chinuire şi moarte, cel mai mare martir al Mişcării Legionare, al României legionare" (pagina 304).

„Macedonenii se apropie tot mai mult de noi printr-un tineret sănătos, curat ca lacrima. Ne gândim, totuşi, că nu e bine ca masa macedonenilor din Cadrilater să fie încadrată în Gardă, deoarece, abia venită de peste hotare, am expune-o la prea multe asupriri. Tineretul universitar însă se înrolează în întregime.

În fruntea tineretului macedonean se găseau trei elemente de aleasă cultură: Papanace, Caranica şi Sterie Ciumeti.

[...] Sterie Ciumeti trăieşte zi şi noapte cu mine. E un tânăr de o mare corectitudine de o credinţă

de câine. El devine casierul central al Gărzii. Toate zilele câte le va mai avea nu se va gândi decât la Gardă, nu se va frământa şi nu va acţiona decât pentru Gardă, nu va trăi viaţa lui decât pentru ea" (pag.346).

„Echipa a plecat mai departe, a trecut prin Tămiş- Torontal şi a intrat în judeţul Arad.

Aici, în satul Chier, jandarmii împreună cu evreii, au răsculat pe ţărani, strigând că au trecut bandele roşii din Ungaria.

Ţăranii, înarmati cu furci, cu topoare şi cu ciomege s-au năpustit asupra legionarilor. Aceştia nu au mai avut timp să explice cine sunt, loviturile i-au umplut de sânge. Lui Ciumeti i-au rupt mâna dreaptă, căzând la marginea drumului, în nesimtire.

Alături de el zăcea Adochiţei. Toţi au fost răniţi. Apoi au fost arestaţi, transportaţi la Arad şi introduşi, în celule separate, în arestul din acest oraş.

Daţi în judecată pentru rebeliune, procesul a avut loc peste zece zile. Au pledat avocaţii din Arad, Moţa, Vasile Marin, eu. Au fost achitaţi cu toţii. Populaţia românească a Aradului le-a făcut o caldă manifestaţie de simpatie"(pag.362).

Caracter de granit, incoruptibil şi neînfricat luptător din prima linie legionară, mucenic pentru Sfânta Cruce, pentru Ţară, aşa a fost Sterie Ciumeti care, de 66 de ani, de sus, din cer, ne veghează şi ne călăuzeşte, împreună cu oastea fără număr a lui Hristos, pe drumul cel bun, al timpului valorilor creştine.

Doamne al Puterilor fii cu noi, acum şi pururi!

Cornel Corcoţoi

Dacă ţin bine minte, încetarea lui din viaţa aceasta s-a petrecut prin 1962, când ne aflam împreună cu domiciliu obligatoriu în satul bărăgănean Rubla din judeţul Brăila. De altfel, acolo ne-am cunoscut, el fiind deoist mai vechi decât mine.

Cornel Corcoţoi fusese, înainte de arestare, profesor secundar de istorie şi se trăgea din târguşorul vasluian Codăeşti, localitatea natală şi a celebrei evreice Ana Pauker, una dintre cele mai crunte, mai urâte şi mai vindicative fiinţe bolşevice de la noi, cea care împreună cu Dej a băgat spaima nu numai în burgheji (cum glăsuia un teribil slogan ce făcuse epocă în anii adolescenţei mele) dar şi în toată românimea necomunizată. Aşa şi obişnuia să se prezinte domnul profesor când făcea cunoştinţă cu un nou deoist : „ ... din Codăeşti satul celebrei Ana Pauker".

Din prea puţinele date pe care le mai am în memorie despre regretatul profesor Corcoţoi, încerc să-l evoc printr-o scurtă schiţă portretistică. Era un bărbat scund, dar îndesat şi vânjos. Nu cred că depăşea vârsta de 50 de ani şi totuşi pe cap nu mai avea păr decât pe margini. Chelia foarte întinsă îi dădea o superbă distincţie de dascăl.

A stat în mulţi ani încarcerat la Aiud şi la Gherla, iar în lagărul de deportaţi de la Rubla arbora o expresie facială vizibil marcată de o adâncă şi cronică suferinţă trupească, numai de el ştiută. Se pare că-l chinuia şi îl măcina un cancer hepatic căpătat într-una dintre închisorile comuniste prin care trecuse în toţi anii '50.

Arareori reuşeai să-l abordezi. Atunci ţi se revela un om deschis, chiar pasionat, plin de înflăcărare şi cu multă energie spirituală. Îşi susţinea convingerile de bun român cu aplomb, cu hotărâre şi uneori cu umor specific moldovenilor. Debordanta-i energie intelectuală şi uimitoarea-i volubilitate te îndemnau să te întrebi cu ai putut crede despre dânsul că-i tăcut ca un sfinx. Însă, cel mai adesea, profesorul se strecura discret pe uliţele satului, evitând orice comunicare cu excepţia salutului. Tot în tăcere, dar şi cu bărbăţie, şi-a purtat crucea suferinţei pricinuite de ciroza hepatică, boală care l-a doborât, pare-mi-se, acasă la Codăeşti, printre ai săi, când se afla în permisie.

A fost un mare patriot. De aceea, cei ce ştiu mai multe lucruri despre el sunt datori să mă completeze. Pomeneşte-l, Doamne, şi pe dânsul în Împărăţia Ta cea veşnică!

Gheorghe Cuțumișa
(1909-1992)

Foştii deţinuţi politici din România nu pot spune că, în 1992, moartea ar fi stat degeaba. Dimpotrivă, se pare că tocmai în acel an, ea a obținut o recoltă îmbelşugată, cosindu-i pe mulți dintre luptătorii anticomuniști din prima linie. Printre cei răpuşi atunci s-a aflat şi Gheorghe Cuțumişa din Başchioi de Tulcea.

Destinele au aranjat ca să ne întâlnim, nu în închisoare, ci târziu, prin 1986, când din sclavi devenisem liberți.

Un Armân, din satul ialomițean Dâlga, originar din comuna tulceană Beidaud, profund tradiționalist, cu care am fost, la Tulcea, coleg de liceu şi de clasă, a ținut neapărat să-i caut o fată armână cu carte, chiar licențiată, care să fie potrivită ca nevastă pentru fiul său, proaspăt inginer.

Îi explic că, nefiind niciodată peţitor şi, temându-mă de o treabă atât de delicată şi riscantă, s-ar putea să dau greş. Însă la apelurile lui telefonice tot mai stăruitoare, cedez şi îmi iau rolul în serios.

Astfel, ajung la o nepoată de fiu a lui Gheorghe Cuțumişa, inginer şi dânsa. Spre satisfacția mea şi a tuturor celor interesați, tinerii s-au plăcut de la prima vedere, apoi s-au cunoscut mai bine, s-au logodit, s-au căsătorit, în cursul anului 1986, iar acum sunt cât se

poate de fericiți, având deja doi copii.

Participând, în calitate de peţitor, la toate momentele festive din procesul lor matrimonial (isozmâta, bâşearia şi nunta) am putut astfel să-l cunosc pi lali Iorghi Cuțumişa şi să mă întreţin, de fiecare dată, mai mult cu dânsul.

Parcă-l văd şi-acum îndreptu, livendu, aleptu - în capul horei deschise, cu hlambura in mâna dreaptă, cântând cu tută mirachia-ş cuvetia *"Un gioni muşat,muşat, el măratu, lăi"/ Un gioni muşat, muşat,el pirifanu..."*

Apoi, tot din partea miresei, preia hlambura, de asemenea în capul horei, cea mai vârstnică nuntaşă, teta Muşa Lupci, care dă, cântând, această replică adecvată: *"Iu earai, iu earai feată pân'tora /Io, moi, mesi di-arbinească ,(Io moi trup di-armâtuloani!)"*

A fost destul ca aceşti doi decani de vârstă să dea tonul că ne-am şi prins în horă toți cei de pe margini, cu mic, cu mare. Corlu, lungindu-se până la trei diple - ar fi crescut el şi mai mult de-ar fi fost terenul mai întins - i-a cuprins nu numai pe toți nuntaşii, ci şi pe mulți dintre privitorii ci, aromâni şi dacoromâni din satul miresei, Fundeni -.Dobroeşti, din proximitatea Capitalei.

Mulțimea de Armâni prinsă în cor (horă) crea impresia că ne aflăm undeva prin Macedonia Latină, pe la Călive, ori la Bachița, pe la Avdela ori la Perivole.

După nuntă, l-am căutat de câteva ori pi lali Iorghi pentru cozeriile pe care le ştia să le întreţină ca nimeni altul. Ne întâlneam mai cu seamă la Obor, sau la Biserica Sfântul Dumitru din Colentina, unde se oficiau cununii.

Lali Iorghi era nu numai un bun cozeur pe teme generale, dar şi un excelent cunoscător al istoriei universale, manifestând, ca mai toţi Armânii o irezistibilă propensiune pentru trecutul Macedoniei noastre strămoşeşti şi pentru prezentul ei incert, teritoriu latin, care din păcate e prea neglijat de către cercetătorii de specialitate din România de astăzi.

Din toamna lui 1991, când m-am mutat cu postul în provincie, până în vacanţa de Paşti din 1992, nu l-am mai văzut pi lali Iorghi nici nu i-am putut da vreun telefon. Încerc să-l contactez telefonic la 23 Aprilie 1992, ca să-l felicit de ziua sfântului său patron. Îmi răspunde o nepoată de-a lui care-mi dă vestea că bunicul ei a trecut la cele veşnice în urmă cu o lună şi jumătate.

Prigoana insuportabilă pe care a declanşat-o regimul bolşevic al lui Dej împotriva ţăranilor dobrogeni, care se opuneau colectivizării forţate mai întâi a regiunii lor, însă cu precădere contra Macedonenilor, fiindcă aceştia deţineau şi aur, nu numai arme de foc pe care le foloseau ca partizani anticomunişti, a determinat un masiv exod la oraşe.

Sate întregi de Macedoneni se depopulează în ritm alert. Printre acestea s-a aflat şi Başchioi (rebotezat Nicolae Bălcescu), comuna lui Gheorghe Cuţumişa, ai cărui fii se stabilesc în satul suburban Fundeni-Dobroeşti (cel mare) şi în Bucureşti (cel mic). Ba mai mult, fiul cel mare, Nicolae, este nevoit să-şi schimbe numele de familie din Cuţumişa în Nicola ca, în felul acesta, cele trei fete, cu care Dumnezeu i-a binecuvântat căsnicia, să poată urma studii liceale şi,

apoi, felurite facultăţi.

Conform unei cutume de la care nici un Armân bine crescut nu abdică, lali Iorghi rămâne în îngrijirea fiului său mezin, Constantin Cuţumişa, în casa căruia, situată pe Şoseaua Iancului, am fost de curând ca să culeg ceva date biografice şi să cer o fotografie. Pe lângă cele solicitate, am mai căpătat o scrisoare de condoleanţe, primită din America, şi o fotografie a lui Gioga Parizianu, pe care acesta a oferit-o cu o lungă dedicaţie versificată, scrisă în dialectul macedoromân.

Iat-o:

"Multu vrute lali Iorghi, / Cu multă harauă-ş multă vreari / Ţî dau aestu cadur, / Cari v-a ţ-aducă aminti / Di anlii pitricuţî cu mini,/ Cându eram tinir,/ Gioni cu anamil Tru armânami / Auşaticlu vini, / Dumnidzău nî ţâni. / Tini taifa o-andripseşi, / Papu agiumseşi, Io am taifă ti crişteari; / Fcior ti-ansurari, / Featâ ti mârtari,/ Giuniaticlu s-dusi, / Auşaticlu n-agiumsi. / Nu te-aspari, o, Armâne,/ Cî nu cheri ni azî ni mâni. /S'bâneadzî armânamia!

24.08.1989, Gioga"

Ca luptător artticomunist de elită, lali Iorghi nu putea fi decât legionar. Drept care, penitenciarul de execuţie al anilor săi mulţi de închisoare a fost Aiudul, unde a stat închis din 1952 pârtă în 1964, când a fost pus în falsa libertate, în baza biletului de eliberare -. nr. 4523 emis de Formaţiunea M.A.I. 0622 Aiud.

Lali Iorghi, fiind deschis şi extrem de plăcut la înfăţişare, la vorbă şi în fapte, s-a bucurat, pe bună dreptate şi în cel mai înalt grad, de preţuirea, admiraţia şi dragostea tuturor celor care au avut şansa de a-l

cunoaşte. Iar proba cea mai elocventă că aşa a fost Iali Iorghi o reprezintă scrisoarea de condoleanţe adresată lui Constantin Cuţumişa de către un veteran al gulagului românesc, Dumitru Perceli, cel ce provine dintr-o familie renumită, din care au fost arestaţi şi condamnaţi ca anticomunişti patru membri, în total, adică mama dimpreună cu cei trei fii.

Şi, pentru că acest mesaj, la care au subscris şi cunoscutele familii din America, Zahu Pană, Stere Mişa-Caragheorghe, Cociu Barba, Coli Ciolacu, Aurel Ciufecu, C. Colimitra, C.Brandi şi P. Barde, este plin de adevăruri, îl reproduc in extenso

"Vestea încetării din viaţă a lui Iali Iorghi Cuţumişa ne-a întristat pe toţi cei din Statele Unite şi din Canada, care l-am cunoscut, apreciat şi iubit ca pe un mare suflet de Armân, iubitor de morală creştină, care a înţeles perfect sensul cuvintelor lui Iisus Hristos "Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa".

Lali Iorghi rămâne un exemplu de bun creştin şi de mare erou naţional macedoromân şi dacoromân.

Lali Iorghi a trăit ca să vadă cu ochii lui începutul sfârşitului. Păcat că n-a trăit să vadă şi sfârşitul începutului.

Eroii nu se plâng, cii se cinstesc. Aceste cuvinte le-am adresat şi Doamnei Caranica pentru regretatul ei soţ.

Lali Iorghi n-a murit decât cu trupul. Sufletul lui va rămâne mereu printre cei dragi şi de acolo, de sus, el veghează la cei rămaşi ca să ducă mai departe lupta lui dreaptă pentru Adevăr. Urmaşilor săi, fii şi nepoate le zicem: "Fiţi mândri de Iali Iorghi! Lali Iorghi, dormi în pace!"

Nici că se putea un mesaj mai potrivit ca acesta, venit de peste mări şi ţări, tocmai din America de Nord.

Gheorghe Dragon
(1919-2000)

În ziua de Joi, 30 Noiembrie 2000, când Românii îl prăznuiesc pe ocrotitorul lor, Sfântul Apostol Andrei, Întâiul Chemat, pe la ora 13, la marginea pădurii Tâncăbeşti, pe locul unde se comisese, cu 62 de ani în urmă, cea mai abominabilă crimă politică din istoria omenirii, în timp ce se desfăşura festivitatea de comemorare a martiriului Căpitanului, al Nicadorilor şi al Decemvirilor, se produce, la câţiva paşi de noi, o zguduitoare tragedie: cunoscutul legionar din Ploieşti, inginerul Gheorghe Dragon, la traversarea şoselei, este lovit cu toată forţa de un autoturism, care circula cu viteză de bolid, fără să-i pese acelui şofer iresponsabil că se afla în dreptul unei mulţimi impresionante de pelerini.

Transportat numaidecât la Spitalul de Urgenţă Floreasca din Bucureşti, în stare de comă profundă, camaradul Gigi Dragon îşi dă duhul după trei zile, Duminică, 3 Decembrie, la ceasurile amiezii.

Un cortegiu numeros, alcătuit preponderent din foşti deţinuţi anticomunişti, îl petrecu pe ultimul drum teluric în după-amiaza zilei de Joi, 7 Decembrie. Slujba de înmormântare fu oficiată de trei preoţi, la Biserica Sfântul Gheorghe din Ploieşti, unde distinsul răposat se remarcase ca enoriaş pilduitor şi ca bun consilier parohial. Unul dintre preoţi şi doi camarazi - Costel Constantinescu şi Constantin Bucescu - evocară viaţa tumultuoasă şi activitatea prodigioasă, relevând cu acurateţe meritele legionare ale camaradului Gheorghe

Dragon, ostaş de elită al lui Hristos Mântuitorul şi al lui Corneliu Căpitanul.

Profesorul Constantin Bucescu, orator fără egal, citi un amplu şi deosebit de vibrant panegiric.

L-am cunoscut pe camaradul Gigi Dragon abia în Aprilie 1999, la scurt timp după ce devenisem prahovean. N-a fost nevoie de vreme îndelungată ca să-mi dau seama că inginerul Dragon întruchipa legionarul model, cu caracter integru, ce nu putea fi corupt nici cu miliarde de arginți. Era de o modestie rar întâlnită. Nici soția şi nici fiii lui (un băiat şi o fată) n-au ştiut vreodată, de la el, câți ani petrecuse după gratii pentru culpa gravă de a fi fost un preabun Român şi creştin. Iar eu aflai abia din splendidul omagiu rostit de camaradul Constantin Bucescu-Oratorul că Gheorghe Dragon avusese şi o condamnare la pedeapsa capitală, care-i va fi comutată în muncă silnică pe viață, după un an şi ceva de supliciu cu lanțuri grele la mâini şi la picioare, în celula condamnaților la moarte din temnița Jilava. De-atunci, din această închisoare terifiantă, datează pilduitoarea amiciție dintre Dragon şi Bucescu.

Era, la 81 de ani, drept ca bradul şi plin de energie. Cine ar putca să înşire cu exactitate sutele de localități din toate județele Patriei, în care, ca un veritabil apostol, ca nimeni altul dintre noi, a răspândit, până în penultima zi, presa şi literatura legionară, Cuvântul Mântuitorului şi povețele moralizatoare ale Căpitanului din Cărticica şefului de cuib?

Cine ar fi în stare să istorisească toate faptele şi patimile lui Dragon, nenumăratele pericole prin care a trecut acest mare erou, atât în cei aproape 18 ani de

prizonierat politic, cât şi după ce fu pus în libertate, la jumătatea anului 1964? A fost hăituit de poliția secretă, unealta lui Satan, începând din anii studenției până-n ultima-i clipă din această viață.

Inginerul Gheorghe Dragon s-a afirmat şi ca un intelectual de excepție. Dobândise prin lectură neîncetată, întinse cunoştințe de cultură generală, putând aborda în dialog cu orice cărturar, toate marile teme ale problematicii umane.

Nevârstnicii, nu doar cei prahoveni, îl vor ține minte cât vor trăi ca pe un mentor, ca pe un admirabil formator de caractere, într-o vreme de teribilă secetă de oameni adevărați, îndeosebi în rândul intelectualilor.

Excelent amfitrion, îşi deschdea casa şi sufletul față de oricine îl căuta. Iar altruismul lui mergea până la a-l lua de mână pe un bolnav ca să-l ducă la medic.

S-a comportat ca un model de creştin, de patriot şi de legionar.

Şi, pentrucă a fost prigonit pentru dreptate nu doar în cei aproape 18 ani de temniță, ci şi după aceea, în chip neîncetat, până s-a mutat de pe Pământ, va fi, sperăm toți cei ce l-am iubit, în Împărăția Cerurilor, în Legiunea Arhanghelului Mihail, laolaltă cu Căpitanul, cu Nicadorii, cu Decemvirii, cu Sterie Ciumetti, cu Victor Dragomirescu, cu Valeriu Gafencu, cu Lucia Grecu, cu Nicoleta Nicolescu şi cu toți cei ce, în viața pământeană, s-au înrolat ca ostaşi ai lui Hristos şi ai lui Codreanu, luptând până la moarte pentru Sfânta Cruce, pentru Țară. Aşa să-l țină Dumnezeu!

Stingerea familiei Exarcu

Cam la o lună după ce m-am mutat într-un bloc din cartierul bucureştean Ghencea, foarte aproape de stadionul Steaua, am cercetat la parter lista cu cheltuielile de întreţinere, în care erau notate toate numele de locatari.

Am parcurs-o vizual în întregime, în ideea ipotetică de a întâlni vreun nume cunoscut. Astfel, am dat de numele EXARCU ALEXANDRINA. După mai puţin de cinci minute mă şi văd la etajul al III-lea, în faţa apartamentului cu numărul 47. Sun numaidecât. Îmi deschide o doamnă vârstnică, având alură de intelectuală. Se pregătea să iasă în oraş, pentru obişnuitele cumpărături zilnice.

- *Doamnă*, zic, *am îndrăznit să vă deranjez la acest ceas matinal din cauză că numele dumneavoastră de familie îmi este cunoscut. Sunteţi, cumva, Macedoneancă?*

- Sunt Macedoneancă, dar numai după tată.

- *În acest caz, am putea continua convorbirea în aromână, în graiul părintelui dumneavoastră.*

- *Ştiţi, mama mea a fost Românca sadea, din Teleorman. De aceea din dialectul patern am învăţăt prea puţine vorbe.*

- *Am stat în închisoare cu un bărbat ce se numea tot Exarcu. Pesemne că vă este rudă apropiată.*

- *Într-adevăr, am avut doi fraţi - IONEL şi ANDREI - care au fost condamnaţi pentru politică la mulţi ani de închisoare. Pe cine dintre ei l-aţi cunoscut?*

- *Pe Andrei. Dar de ce aţi întrebuinţat timpul*

trecut, spunând, "am avut doi fraţi". Nu cumva au murit?

Femeia începe să plângă şi mă pofteşte în casă. După ce se linişteşte cât de cât, îmi precizează că Ionel a decedat în 1974, la vârsta de 68 de ani, iar Andrei, în anul următor, împărtăşeşte aceeaşi soartă, având etatea de 64 de ani. În pofida marii diferenţe de vârstă - Doamna Dida (aşa mă adresam Alexandrinei Exarcu) fiind cu 27 de ani mai mare decât mine - am devenit atât de buni prieteni încât aproape seară de seară treceam pe la dânsa. Rareori mi-a permis să-i cumpăr câte-o pâine.

Era bucuroasă că, dispunând de suficientă vigoare, *"de picioare bune"* (cum ea însăşi se exprima), putea ieşi zilnic din casă, cumpărăturile cotidiene dovedindu-se un excelent pretext pentru mişcare. Iar mişcarea, cum se ştie, constituie o bună terapie pentru oamenii de vârsta a treia.

I-am povestit cât am putut de amănunţit cum am petrecut cu Andrei timpul cât am stat împreună în penitenciarul din Gherla, prin 1958-1959.

În aceeaşi cameră din acea închisoare şi în acceaşi perioadă i-am cunoscut pe toţi deţinuţii din lotul de Aromâni, condus de avocatul NICOLAE MATUŞU (cu excepţia şefului care a fost încarcerat la Aiud): medicul GHEORGHE GACHI, avocatul ATANASE TANAŞOCA, economistul ANDREI EXARCU şi comerciantul (de odinioară) CONSTANTIN TIRONICĂ.

Apoi ne-am spus extrem de multe lucruri din vieţile noastre. Astfel, am reţinut, cu oarecare mirare, că tatăl Doamnei Dida, purtase un prenume feminin, anume ZOE.

La drept vorbind, acest lucru n-ar trebui să stârnească nici o nedumerire, dacă avem în vedere că au existat cândva, şi alţi bărbaţi care au purtat nume de botez specifice sexului femeiesc.

Ştim, bunăoară, că mama Sfintei Fecioare Maria - Maica Domnului nostru Iisus Hristos – s-a numit Ana.

Tot Ana s-a numit şi unul dintre cei doi bărbaţi ce s-au încumetat să-L judece pe Fiul lui Dumnezeu şi Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, rămânând de-atunci bine cunoscuta expresie *"de la Ana la Caiafa"*, aplicabilă când eşti purtat de colo-colo de autorităţi care nu vor să se pronunţe nicicum în chestiuni presante. Zoe Exarcu, născut-crescut în Macedonia, s-a stabilit în România pe la debutul veacului nostru. Căsătoria lui cu o frumoasă teleormăneancă, Maria, îl determină să rămână *în* Alexandria, actuala reşedinţă de judeţ, unde prosperă simţitor de pe urma negoţului de cereale. Soţii Zoe şi Maria Exarcu au avut trei copii ce s-au născut şi s-au numit după cum urmează: în 1906 Ioan, în 1907 Alexandrina şi în 1911 Andrei. Toţi trei vor urma şi vor absolvi cu brio Academia Comercială, devenind economişti apreciaţi.

Însă nici unul dintre ei nu s-a căsătorit, astfel încât nefiind urmaşi, această veche familie se va stinge o dată cu încetarea din viaţă a ultimului membru, Alexandrina. Am mai aflat de la dânsa că tatăl său se înrudea de aproape, cu Exarcu Constantin (1836-1898), om de ştiinţă şi diplomat, membru corespondent al Academiei Române (din 1884), profesor universitar la Bucureşti, cel ce a iniţiat subscripţia publică pentru construirea *"Ateneului*

Român", edificiu impozant în vecinătatea căruia se află o străduţă ce se numeşte de câtva timp *"C. Exarcu"*.

Zoe Exarcu (1874-1941) era nepot de văr primar al cunoscutului ctitor al celui mai important aşezământ cultural destinat cu precădere concertelor muzicale. Doamna Dida mi-a arătat şi un caiet gros ce conţinea exclusiv epigrame scrise de Ionel. Le-am citit pe toate şi îmi propusesem să le public după căderea regimului comunist.

Nu mi-am putut îndeplini promisiunea, deoarece femeia care va fi desemnată, testamentar, ca moştenitoare a Doamnei Dida, nu va binevoi să-mi dea acel caiet. Astfel va rămâne anonim un mare epigramist, care a trăit între anii 1906-1974, trecând şi prin teribilele puşcării comuniste ca deţinut politic anticomunist. Numele lui este IOAN EXARCU.

De la o vreme - de fapt încă din Mai 1982, îndată ce am cunoscut-o - nu discutam altceva decât politică, dorind deopotrivă nimicirea comunismului.

Ea, ca orice om ajuns la vârsta senectuţii, se temea că nu va trăi până-n ziua mult dorită a căderii *"Bâlbâitului-cu-Gura-Strâmbă"*. În schimb, eu mă arătam în tot timpul optimist, măcar că sănătatea îmi era, în anii '80 extrem de şubredă. Încheiam pariu în fiecare an - între 1982 şi 1989 - zicând fără încetare, *"în acest an, până la cel mai târziu 31 Decembrie, vom scăpa de acest cretin."* Aşteptam, pacient, până în ultima zi a anului, când, văzând că nu s-a produs nici o schimbare politică, mă achitam conştincios de rămăşagul pierdut, ce consta, invariabil, în o sticlă de şampanie.

Apoi, o dată cu debutul noului an, chiar mai devreme, în primele ore ale Revelionului, ne prindeam,

la îndemnul meu, în aceeaşi prinsoare, pe care, evident, tot eu o pierdeam.

Şi tot aşa, de şapte ori, adică în anii 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987 şi 1988. Însă ultimul pariu, cel încheiat la începutul anului 1989, pe care ar fi urmat să-l câştig pentru că, în sfârşit, se realiza optimismul meu proverbial, n-a mai fost plătit de nimeni dintre noi întrucât destinul a făcut ca Doamna Alexandrina Exarcu să treacă la cele veşnice încă din prima lună a anului ce avea să aducă în ultima lună, sfârşitul lungii domnii de coşmar a celui mai „tâmpit conducător de ţară".

Ne-am văzut la biserică în timpul liturghiei de Bobotează. Se ţinea bine şi nu se temea de frig, nici de poleiul. A doua zi, de sărbătoarea sfântului Ioan Botezătorul, nu s-a mai prezentat la slujba religioasă. În seara aceleiaşi zile, după ce m-am asigurat că ea este bine, am plecat într-o lungă cursă poştală (la Satu Mare) ce avea să se încheie după 48 de ore, pe 9 ianuarie, noaptea târziu.

Dimineaţa, pe 10 ianuarie, când încă dormeam, mă cheamă un vecin ca, împreună, s-o ridicăm de pe duşumea pe Doamna Dida, moartă. Avea 82 de ani, fiind cel mai longeviv Exarcu (după soţul ei).

Astfel, dispare un neam vechi şi vestit. Atât părinţii cât şi fiii, tuşinci, îşi dorm somnul de veci în cimitirul Bellu, la capătul acestuia de lângă crematoriu.

Dimciu Garofil
(1917-1950)

Printre eroii anticomunişti omişi de autorii cărţii "Rezistenţa" se numără şi Dimciu Garofil.

A văzut lumina zilei în localitatea Petrică din Macedonia de Nord-Est, teritoriu ocupat de Bulgaria încă din primul război balcanic, în 1912. Asemenea multor Aromâni ce vor să-şi păstreze ofârşia, neacceptând grecizarea sau slavizarea, şi familia lui Dimciu Garofil este nevoită să fugă din Macedonia în România.

Astfel, Miţu şi Chiriţa Garofil, împreună cu fii Dimciu, Enache şi Gheorghe şi cu fiica Zoiţa, se stabilesc, întâi în comuna Chiuestin din judeţul Durostor. În cei 13 ani petrecuţi în această localitate din Cadrilater (din 1927 până în 1940), Dimciu urmează cursurile primar şi complementar, absolvind cu bune rezultate 7 clase.

Între 1938 şi 1940 îşi satisface serviciul militar. Fotografia pe care mi-a dăruit-o Gheorghe Garofil îl arată echipat ostăşeşte şi cu trăsături aspre, de om hotărât, de luptător descins din neînfricaţii armâni ai Macedoniei Latine.

Avea 24 de ani, în 1940, când laolaltă cu toţi ai lui şi cu mii de familii aromâne curmate calvarul unei noi pribegii, de această dată dintr-o parte a Dobrogei, sacrificată de nişte guvernanţi trădători, pe care nici un tribunal nu i-a tras la răspundere penală, în cealaltă, stabilindu-se la Tulcea, pe Strada Basarabilor (stradă pe care comuniştii aveau s-o boteze Păcii).

Întreprid, ca mai toți Macedonenii, se lansează repede în comerț, deschizând și conducând singur un restaurant, pe starda Ștefan cel Mare (nume de asemenea schimbat de guvernanții comuniști).

Prosperă văzând cu ochii, devenind în scurt timp proprietar și al unei mari turme de oi. Stăpânea și un teren arabil pe o suprafață de 10 hectare.

Naționalizarea principalelor mijloace de producție, efectuată la 11 Iunie 1948 de guvernul prosovietic al trădătorului Groza, îl convinge definitiv că Partidul Comunist din România, devenit Partidul Muncitoresc Român (spre a-i induce în eroare pe muncitori și pe țărani) manifestă cel mai mare dispreț pentru proprietatea privată.

Iar avalanșa de arestări efectuate în același an demonstra întregii lumi lucide și nemanipulate că noua ordine socială, a lui Satan, ce se instaura în România în ritm vertiginos, disprețuia și mai mult inviolabilitatea persoanei și orice drept al omului (abuzuri tolerate și încurajate din plin de Occidentali). Știindu-se și urmărit de Siguranță (pusă în slujba comuniștilor) pentru că împărtășea încă din 1940, crezul legionar, lasă toate baltă și-și ia lumea-n cap. Nu se consultă cu nimeni ca să nu-i slăbească hotărârea aceasta crucială.

Drept care, în Septembrie 1948, trece ilegal frontiera româno-iugoslavă prin Banat. Traversează, per pedes apostolorum, Iugoslavia până aproape de granița cu Italia. Se oprește lângă Triest, pe atunci Teritoriu Liber.

Acolo se întâlnește cu un inginer român, de asemenea emigrant.

Amândoi apelează la serviciile unui cetățean iugoslav (cunoscut de inginerul român) întru trecerea, fără riscuri, în Italia. Acesta, însă, în loc să-i treacă în Italia, precum făgăduise, îi dă pe mâna poliției iugoslave, la ceas de noapte.

Sunt arestați și transportați la Belgrad, unde sunt încarcerați în celule diferite și nu se vor mai vedea. În schimb, în acea închisoare titoistă face cunoștință cu Nicu Caranica, fugit și el din România. În penitenciarul acela sunt anchetați de o comisie al cărei scop principal era trierea și repatrierea tuturor străinilor refugiați. Întrebându-l pe Dimciu ce cetățenie are, el a răspuns cinstit că-i Român, dar ar vrea să se stabilească în Germania. La aceeași întrebare, Nicu Caranica răspunse inspirat că-i Grec și că dorește să ajungă în Grecia.

Acesta ajunge, într-adevăr, în Grecia (cu aprobarea acelei comisii) și de-acolo în Franța, unde va profesa ca medic. Aceeași comisie de anchetă decide expedierea lui Dimciu Garofil în România, fiind predat Securității proaspăt născută din Siguranță.

Este spre sfârșitul toamnei din 1948, când începe pentru Dimciu calvarul din gulagul bolșevic de la noi, mai teribil decât cel de la Ruși fiindcă torționarii români, au știut, ca discipoli, să-i întreacă pe magiștrii sovietici, învățând cu brio lecțiile predate cu privire la reeducare, ceea ce însemna batjocorirea și chinuirea omului de către om până la moarte sau până la pierderea minților.

Securitatea din Timișoara îl transferă, sub stare de arest, la Securitatea din Constanța, care-l anchetează sub acuzația de legionar-spion, trimis de

Anglo-americani prin mijlocirea lui Horia Sima. N-a fost crezut de nici un anchetator şi de nici un judecător că el nu venea din Occident, ci mergea într-acolo. Este condamnat de Tribunalul Militar din Constanța la 7 ani de temniță grea, punându-i-se în cârcă şi o condamnare din 1941, aplicată de justiția antonesciană.

O executase pe aceea, stând câteva luni în închisoare, iar apoi luptând pe linia întâia a frontului antibolşevic, într-un regiment de legionari condamnați la varii pedepse privative de libertate. La asaltul asupra Odessei este rănit la şoldul drept de schije.

Lunga internare în Spitalul "Regina Maria" din Capitală îl salvează de la moartea sigură de pe front, hărăzită de mareşal oricărui legionar condamnat la moarte sau doar la închisoare.

În Ianuarie 1949, Dimciu este transferat de la penitenciarul din Constanța la cel din Gherla. Trece prin câteva celule până ce este izolat, împreună cu fostul ministru al agriculturii, Mareş, într-o cameră de la etajul al III-lea al marelui celular gherlean. În Decembrie 1950 este scos din izolare şi dus în camera de reeducare, în care activau cu zel satanic vestiții studenți torționari.

În momentul în care intra în acea celulă de tortură, unul dintre schingiuitori l-a lovit cu un lemn de brad pe cap. Ca urmare a acestei lovituri năprasnice, Dimci (aşa-i acest prenume în aromână) se prăbuşeşte pe podea, pierzându-şi cunoştința. Este scos în stare de comă, decedând a doua zi.

Când e dus la cimitir, toți deținuții din camera ororilor sunt siliți să privească prin ferestre la înmormântarea lui într-o groapă comună din apropierea penitenciarului.

Un spectacol lugubru ce se va repeta frecvent cât timp va funcționa oribila instituție a reeducării, o diabolică născocire a poliției secrete din Rusia bolşevică, oferită Securității din România printr-un *"fructuos schimb de experiență"*.

Conducerea temniței din Gherla a avut grijă să treacă pe actul de deces, expediat la Tulcea, părinților lui Dimci, ca mincinoasă cauză de deces "meningită t.b.c. ".

Gheorghe Garofil, fratele cel mai mic al lui Dimci şi un veteran al puşcăriilor comuniste, executând din 1949 (arestat ca membru al organizației de partizani Pădurea Babadagului) până în 1964, nu mai puțin de 15 ani (10 ani prin sentință a Tribunalului Militar din Constanța şi 5 ani prin abuzul Securității din Bucureşti), îşi mai aminteşte şi cele ce urmează:

"În ajunul Crăciunului din 1949 am ajuns şi eu în Gherla, unde bănuiam că s-ar afla fratele Dimci. Eram încă în carantină cu tot lotul din duba ce ne luase din câteva închisori, când fratele meu a auzit din celula lui numele meu strigat de gardianul ce comisese imprudența de a face pe hol apelul noilor deținuți. După aceea, Dimci l-a rugat pe medic să-l scoată şi pe el la consultații o dată cu cei noi, din carantină. Astfel, ne-am văzut pentru prima şi ultima oară.

Şi, măcar că eram supravegheați cu strictețe, în sensul de a nu vorbi între noi, tot am putut schimba câteva vorbe cu frate-meu. Atunci, el m-a sfătuit să cer a fi scos la muncă, pe Canal sau oriunde numai să plec din Gherla, fiindcă numai aşa aş putea să nu trec prin iadul reeducării. Pe urmă, am căutat să pun în practică

buna lui povață de frate mai mare şi ocrotitor. Astfel sunt dus să muncesc la Peninsula (unul dintre numeroasele lagăre de muncă de pe traseul Canalului Dunăre-Marea Neagră.

După 18 luni de canal, sunt pus în lanțuri şi transferat la mina de plumb de la Baia Sprie. Când eram la Peninsula, un student mi-a adus la cunoştință că fratele meu fusese ucis în reeducare, când eu eram încă la Gherla şi nu ştiam nimic de Dimci".

În *"Memorialul ororii"*, carte ce cuprinde exclusiv *"Documente ale procesului reeducării din închisorile Piteşti, Gherla"*, apare foarte frecvent numele Dimciu Garofil, anume în paginile 64, 67, 71, 163, 230-237, 238, 612, 628, 647, 657, 680, 701, 711, 715, 750, 752, 756, 772. Întrucât toate mărturiile sunt identice, o reproducem pe cea de la pagina 163:

"Dimciu Garofil a decedat în camera 129 de înfirmerie în urma bătăilor primite la camera nr: 98 din partea lui Puşcaşu Vasile şi la camera nr.101, unde Popescu C. Gheorghe i-a dat lui Dimciu Garofil un pumn în cap, iar acesta, căzând, s-a lovit cu capul de mozaic, făcând un hematom cerebral, astfel că după câteva zile a intrat în comă şi, fiind dus la infirmerie, a decedat în urma acestei lovituri".

Iată şi versiunea oficială (ce-au scris călăii securişti în acte):

"Deținutul Dimciu Garofil născut la 13.11.1917 în Bulgaria, fiul lui Mişu şi Chirața, plugar cu ultimul domiciliu în Tulcea. Nu cunoaştem originea socială şi apartenența sa politică. Sus-numitul a fost condamnat 7 ani cor. pentru uneltire contra ordinei sociale prin

sentința nr. 66/949 a Tribunalului Militar Constanța.

Pedeapsa a început la 23.XII.1948 şi urma să expire la 23.XII.1955.

A decedat în Penitenciarul Gherla în 12 Decembrie 1950."

Aşa au scris şi au semnat ofițerii de Securitate Stoica Ilie, locotenent-colonel, şi Gh. Timofte, căpitan. Ambii erau şefi în Direcția Generală a Penitenciarelor, Coloniilor şi Unităților de Muncă din Ministerul Afacerilor Interne. Tot astfel s-au exprimat aceşti ucigaşi (în răspunsul pe care l-au ticluit, în 17.VII.1952, la adresa nr.812/50798 din 20.VI.1952 a Direcției Generale a Securității Statului) şi cu privire la uciderea, tot în temnița Gherla, a deținuților Cristea Ion, Dumitru Andrei, Dincă Ioan, Tâmpa Ioan, Popescu Petre 2, Dâmbu Vasile şi Radovan Vasile (paginile 70-72 ale *"Memorialului ororii"* , carte scoasă de editura Vremea în 1995). Adică, nemenționând nici o cauză de deces.

Până când vei răbda, Doamne, râul de sânge nevinovat şi-i vei lăsa nepedepsiți pe autorii celor mai multe crime prin cele mai inimaginabile atrocități, care, longevivi şi îmbogățiți, mai au şi neruşinarea de a se erija şi-acum, în 1996, în acuzatori, iar pe cei ucişi să-i considere tot banditi? Cum îi rabzi, Doamne?!

Constantin Ghiță
(1911-1989)

Ne-am văzut doar o dată, la nunta nepotului său Vanghele Ghiță, eveniment petrecut în comuna constănțeană Cobadin, la data de 17 septembrie 1978. Eram la masa mare în noaptea de Duminică spre luni şi nu se cădea să vorbim despre trecutul nostru de „bandiți politici". Nici nu mă gândeam, atunci, că voi scrie, după circa un sfert de veac, o carte de evocări.Nu ştiam mai nimic din biografia lui Constantin. De aceea am apelat la două surse documentare de toată încrederea: nepotul său Vanghele şi fiica sa Zoia. Aceasta se temea de securitate (recte SRI) şi în anii aceştia. Temerea ei era că, vorbind despre trecutul de deținut politic al tatălui său, ar putea fi prigonit fiul dânsei, care devenise student al unei facultăți de drept. Însă până la urmă reuşi să-şi reprime frica.

Constantin Ghiță se trăgea din viteaza stirpe macedoromână, ramura grămostenilor. S-a născut în oraşul Giumaia de Sus, cu doi ani înainte de împărțirea Macedoniei între hulpavele state vecine Grecia, Serbia şi Bulgaria. În urma acestui act odios, legalizat, paradoxal, de Pacea de la Bucureşti din 28 iulie-10 august 1913, localitatea natală a lui Constantin Ghiță intră în componența Bulgariei. Puținele clase elementare, pe care le-a putut absolvi, le-a făcut în limba bulgară, în Giumaia de Sus, unde avea să locuiască până în 1928.

În primăvara anului 1928 soseşte în România, stabilindu-se cu toată familia Ghiță în România, la Alfatar, un orăşel dobrogean din județul Durostor.

La începutul toamnei din anul 1940, ca urmare a politicii laşe a guvernanților trădători şi a călăului Carol al II-lea de a ceda Bulgariei fără luptă şi cu schimb de populații județele Caliacra şi Durostor din sudul Dobrogei, aşa numitul Cadrilater, familia Ghiță se refugiază în restul țării, statornicindu-se în comuna Cobadin din județul Constanța. Pe la sfârşitul aceleiaşi toamne nespus de triste, Constantin Ghiță participă la deshumarea Căpitanului, care fusese ucis împreună cu treisprezece camarazi din ordinul regelui românocton Carol al II-lea, în noaptea Sfântului Andrei a anului 1938.

Din 1944 până în 1949 activează în Mişcarea Legionară şi face parte din organizația de partizani „Pădurea Babadagului" din Dobrogea, participând la lupta cu securiştii, în 19 iunie 1949, la Cobadin. În acea bătălie a partizanilor legionari cu discipolii bolşevici ai lui Satan a pierit marele erou Gogu Puiu, care, laolaltă cu frații Dumitru (Nicea) şi Nicolae (Cuşa) Fudulea, au fost conducătorii rezistenței anticomuniste din Dobrogea.

Fiind urmărit de poterele securității, partizanul Constantin Ghiță abandonează regiunea Dobrogea şi, producând acte false de identitate, munceşte ca salahor în alte regiuni ale țării.

După un scurt popas în Bucureşti, ajunge, în cele din urmă, tocmai în județul Roman (devenit, în 1950, raion), angajându-se ca mulgător de oi la o gospodărie

agricolă de stat, care, apoi, va căpăta denumirea de întreprindere agricolă de stat.

În timp de trei ani, între 1949 şi 1952, Constantin, cu gândul numai la familia sa numeroasă (alcătuită din nevastă şi din şase copii), trimitea acesteia la Cobadin, întregul său salariu lunar. Însă în anul 1952 este trădat de iuda Veriotti şi va fi dus de doi ofiţeri de securitate la arestul din Constanţa al acestei instituţii bolşevice. În urma unui proces drăcesc, la care nu i s-a permis să se apere, iar avocatul din oficiu mai mult l-a acuzat, este condamnat la 20 de ani de muncă silnică, din care va executa 12 ani şi câteva luni, fiind eliberat în august 1964, în baza decretului de graţiere, aplicat tuturor deţinuţilor politici, indiferent de cuantumul pedepsei privative de libertate. A trecut cu demnitate exemplară prin temniţele Gherla şi Aiud, precum şi prin coloniile de muncă forţată Cavnic şi Periprava.

Din cauza torturilor şi a răcelilor contractează o infecţie renală gravă, care, netratată, îi compromite un rinichi, ce-i va fi scos în libertate. În ultimii ani va trăi cu un rinichi.

Securitatea nu s-a mulţumit cu chinuirea doar a lui Constantin Ghiţă. În anii în care acesta avea identitate falsă, nefiind de găsit, în pofida căutării lui pretutindeni de potere securiste, acestea îi torturau neîncetat pe membrii familiei partizanului şi pe cei ai familiilor fraţilor acestuia, anume Atanase şi Nicolae Ghiţă. Iar comunştii din comuna Cobadin, îndoctrinaţi până la imbecilizare, cu teoria ascuţirii luptei de clasă, îi ameninţau mereu pe adulţii din cele trei familii cu sloganul „la Canal cu voi, bandiţilor."

Numai Dumnezeu ştie cât de greu a dus-o viteaza soţie a eroului anticomunist Constantin Ghiţă, câtă prigoană a îndurat, câte bătăi, lipsuri şi umilinţe a suferit, doar pentru vina de a-şi fi aşteptat soţul în timp de 15 ani (între 1949 şi 1964), crescându-şi cei şase copii cu sacrificii inimaginabile şi cu dăruire maternă pilduitoare. De aceea plată multă va avea în cer, alături de soţul său.

Enache Gima
(1905-1992)

L-am cunoscut destul de bine, fiindcă am locuit în aceeaşi comună tulceană, Ceamurlia de Jos (satul meu, Caugagia, era subordonat comunei menționate, în care domicilia acest erou anticomunist), şi ne înrudeam prin fratele său Stere, care a fost cununat de părinții mei.

Pe parcursul detenţiunii noastre ne-am văzut în 1961, doar o dată, dar de departe. El se afla într-un țarc, la Periprava (lagăr pentru legionari, iar eu într-un lot masiv de tineri simpatizanți legionari), eram dus la anexa Grind.

Era de statură mijlocie, cu trăsături fizice meridionale (brunet, cu ochi negri, frumoşi, pătrunzători, ce degajau inteligență, hotărâre şi temeritate), specifice aromânilor. Impresionantă-i era mustața neagră şi stufoasă, care-i dădea alură de haiduc.

Fraţii lui, Stere şi Nicolae, au fost şi ei întemnițați, fiind condamnați la 5 ani şi, respectiv, la un an de închisoare. Tustrei erau plugari şi oieri, prea puțin şcoliți, dar cu caractere granitice.

Enache a stat închis în 14 ani, între 1949 şi 1963, deşi condamnarea îi era de 10 ani. Fusese căsătorit cu Maria (născută Cuşa), care cu sacrificii inimaginabile, de reală mamă eroină, avea să crească fiicele lor Sultana şi Nastasia.

Să vedem, în relatarea succintă, simplă, dar deosebit de veridică a Sultanei (devenită Păsat prin căsătorie), calvarul lui Enache Gima, brav aromân,

descins parcă din legendarii armatoli ai Macedoniei Latine.

"În ziua de 20 august 1949, istoriseşte Sulta (diminutive afectiv de la Sultana), la răsăritul soarelui, au venit, în Ceamurlia de Jos, 160 de securişti cu puşti, cu pistoale şi cu două mitraliere. Eu şi mama am auzit zgomot de-afară. Mama a presimțit după mersul bărbaților din curte că-i securitatea. Numaidecât am ieşit din casă.

- Unde ți-e bărbatul ? Întrebă mai marele securiştilor.

- E la oi. Răspunse mama.

Însă tata era ascuns în casa noastră. Intrând în casă, soldații securişti primesc ordin să tragă focuri de armă în coşul sobei. Imediat, tata a ieşit afară şi s-a predat, ridicând mâinile.

Eram mică şi am putut să mă strecor printre ostaşi, ducându-mă peste drum, la bunica.

Acolo, la bunica, alți şase securişti îl băteau pe unchiul Nicolae. Atunci, am aflat de la cineva că securiştii îl ridicaseră şi pe unchiul Stere împreună cu Mataranga. Un cumnat de-al lor îi ascunsese în căruță şi i-a scos afară din sat până hăt departe, de unde au fugit din căruță, pe câmp, într-un lan de porumb. Unchiul Stere şi camaradul său Mataranga s-au ascuns ca pe front, iar securiştii trăgeau cu mitralierele reuşind să-l nimerească, rănindu-l pe Mataranga, după care cei doi s-au predat.

La securitate, în celule, l-au anchetat pe Tata, întrebându-l cu cine a fost în organizație şi dacă i-a întâlnit pe frații Fudulea. El n-a recunoscut.

După o zi-două, îi puneau aceeaşi întrebare. Nerecunoscând nici că-l ştia pe Ghiuveaua, cel asasinat, iar îl băteau, ținându-l numai în galenți (papuci cu talpă de lemn) şi doar într-un picior. A negat Tata şi întâlnirea lui cu Gogu Pariu, alt erou ucis de securişti. Continuau să-l bată cu sălbăticie de neînchipuit. In vreme de două luni a fost anchetat, fiind torturat fără încetare.

A fost condamnat la 10 ani de temniță grea, pedeapsă executată la Gherla, la Aiud (cea mai mare parte) şi la Jilava. Când a sosit în Jilava, împreună cu alți deținuți politici, s-a purtat acest scurt dialog :

- De unde veniți ? Întrebă politrucul.

- De la Aiud, răspunseră condamnații.

- Asta înseamnă că toți sunteți legionari. La omor cu voi, bandiților!

Au fost toți bătuți cu cruzime doar din pricină că erau legionari. La expirarea condamnării de 10 ani, administrația închisorii a cerut referințe de la tartorii din comuna Ceamurlia de Jos. Aceştia vor ca Enache Gima să nu fie pus în libertate. În consecință, securitatea îi dă un supliment de 4 ani, pe care Tata îi va petrece în lagărul de la Periprava.

Revenind acasă, în 1963, după 14 ani, Tata ne-a găsit cu doar 15 oi din 150 de capete, câte aveam la arestarea lui, în 1949. Însă în numai 4 ani am făcut o turmă de 120 de oi. Când ieşea cu ele ca să le pască, era mereu amendat, chiar şi pe drum, căutându-i-se, de fiecare dată, nod în papură. Am ținut oile cu frică, fiind mereu amenințați cu nimicirea lor. El le-a păscut în vreo 15 ani. Deodată, prin 1978, i-au fost luate, din drum,

toate oile, fără nici un motiv, de către hainul preşedinte al c.a.p. Abia în ziua următoare, ne-au fost înapoiate oile, dar după ce au fost oprite 8 capete ca despăgubiri. Atunci, eu şi una dintre fiicele mele (Chirața, Maria şi Nastasia) am scos oile din oborul c.a.p.-ului. Apoi, din nou ni le-au confiscat, tot fără motiv. De această dată, imediat ce le-am scos, plătind, ca de obicei, despăgubiri enorme, vindem oile toate. Atât Tata (care era mereu chemat la securitate), cât şi noi cei ai lui am fost încontinuu persecutați până în decembrie 1989. dar n-a mai trăit în linişte decât până la 18 martie 1992 ", încheie plângând Doamna Sulta Păsat.

Sunt convins, cum i-am mărturisit bravei mele interlocutoare, că Enache Gima se află în Legiunea de Îngeri a Sfântului Arhanghel Mihail, laolaltă cu toți martirii pentru sfânta Cruce, pentru Țară.

Alexandru Gogu
(1914-1950)

Era aromân grămostean din ramura „sârbenilor". Aşa mai sunt numiți macedonenii care provin din Serbia ci, mai bine spus din acea parte din Macedonia, ocupată de Serbia în urma celui de-al doilea război balcanic, cea care va deveni independentă în anii '90 ai secolului al XX-lea, având capitala la Skopje (Scopie).

S-a născut în satul Velis, la 25 Martie 1914, aşadar de ziua Bunei-Vestiri. Ca multe alte localități româneşti din toată Macedonia, nici în Velis nu exista vreo şcoală românească. De aceea şcolarul Alexandru (cunoscut cu diminutivul afectiv Santa) este nevoit să învețe carte în limba sârbă. Dar, nesuportând şovinismul slavofonilor (bulgari şi sârbi), puberul Santa abandonează şcoala primară la terminarea clasei a II-a. Însă dragostea de învățătură îl va însufleți în tot timpul prea scurtei sale treceri prin viața terestră. Singur se instruieşte, exclusiv în limba română. Citeşte atât de mult încât, la maturitate, devine săteanul cel mai luminat din comuna tulceană Beidaud.

Ca să scape de etnocidul declanşat de sârbi, de bulgari, de greci şi de albanezi, tot mai mulți macedoneni latini se refugiază, în valuri succesive, din țara lor ancestrală în România, făcând din acest stat o patrie adoptivă. Exodul macedoromânilor şi al meglenoromânilor din statele balcanice sud-dunărene atinge apogeul în anii 1929 şi 1930. Tot atunci vine în România şi familia Zicu Gogu, din care făcea parte şi Santa, stabilindu-se în localitatea Garvăn-Cioara din

Cadrilater (Dobrogea de Sud). Saci, Santa se căsătoreşte, la 4 septembrie 1933, cu Sultana Caracostea, sora lui Dimciu Caracostea, alt suflet de crin prezent în cartea aceasta de evocări. Iar roadele acestei căsnicii binecuvântate se numesc Vanghele, Aurica şi Florica. Tustrei sunt de mult familişti şi locuiesc în marea comună ilfoveană Voluntari din proximitatea Capitalei.

Între 1939 şi 1944, Santa îşi face serviciul militar la batalionul 1 de grăniceri din Balcic şi, apoi, în garda regală. Într-un instantaneu fotografic, în care este îmbrăcat ostăşeşte, Santa pare descins din soare, într-atât de strălucitor era.

În 1940, ca urmare a cedării către Bulgaria a Cadrilaterului, act oribil al guvernanților noştri carlişti şi trădători (iar cel mai mare istoric, afirmat şi ca trădător fără pereche, îi sugerează regelui românocton ca județele Caliacra şi Durostor să fie oferite cu schimb de populații, ceea ce îi face pe cotropitori să zburde, iar pe români să se întristeze de-a pururi deoarece schimbul acesta extrem de ruşinos face imposibilă retrocedarea acestui teritoriu strămoşesc), românii (adică dacoromânii, macedoromânii şi meglenoromânii) îşi abandonează casele şi pământurile, mutându-se în restul României, care totaliza mai puțin de două treimi din suprafața pe care o avusese între 1 Decembrie 1918 şi 26 iunie 1940. În consecință, Santa, împreună cu familia sa şi cu părinții săi Zicu şi Agora Gogu, s-a refugiat, întâi, în județul Ialomița (spre a se da răgaz bulgarilor din județele Constanța şi Tulcea ca să se

mute în Cadrilater), apoi, se stabileşte definitiv în comuna Beidaud din județul Tulcea.

Era membru al Mişcării Legionare, fără să aibă vreo funcție în timpul guvernării legionare, fiind sub drapel la palatul regal. Fusese considerat cel mai bun cetățean din sat. De aceea este ales primar al comunei Beidaud, în 1948, succedându-l, în această funcție, pe Gheorghe Garofil, care-i arestat în acel an, o dată cu Vanghele Caracostea. Vanghele Caracostea, frate al lui Dimciu Caracostea, avea să fie condamnat la 3 ani, dar va sta închis aproape 5 ani, fiind pus în libertate abia în 1953.

Santa este arestat la 14 mai 1949 şi-i condamnat la 15 ani de muncă silnică fiindcă s-a afirmat ca unul dintre capii mişcării de rezistență anticomunistă din Dobrogea. Securitatea, ca în multe alte cazuri, este nemulțumită de această condamnare şi îl ucide în celebrul tren al morții, pe ruta Caransebeş-Timişoara, la data de 10 martie 1950. În acelaşi tren sunt asasinați încă 40 de legionari dobrogeni, dintre care cel puțin trei sferturi erau macedoneni. Nici unul dintre cei 41 de martiri nu fusese condamnat la moarte de vreo instanță judecătorească. Masacrul acesta s-a comis după scenariul celui din 29-30 Noiembrie 1938, constând în simularea unui obişnuit transfer de deținuți politici de la penitenciarele din Aiud şi din Gherla la cel din Timişoara.

Soția eroului martir anticomunist Alexandru Gogu n-a încetat să spere că Santa este în viață, cu toate că primise de la Sfatul Popular al oraşului Timişoara o înştiințare oficială în care se menționa că soțul său ar fi decedat în temnița din acest oraş. Zvonul că bărbatul ei

ar trăi era întreținut de înşişi ucigaşii securişti. Până la mutarea-i din această viață, petrecută în 20 februarie 1991, Sultana Gogu a nădăjduit în revenirea acasă a scumpului său soț Alexandru Gogu.

Ca să se vadă cât de perfid continuă să se manifeste Ministerul de Interne şi după decembrie 1989 (nici nu se poate altminteri în câtă vreme mişună într-însul foştii securişti comunişti) reproduc răspunsul scris pe care această instituție păgână i l-a dat nefericitei văduve a mucenicului creştin Alexandru Gogu, la data de 3 mai 1991:

„Doamnei Gogu Sultana, comuna Voluntari, str. Gării Pantelimon, nr.30, sectorul agricol Ilfov.

La cererea dumneavoastră, înregistrată cu nr.897.664 / 1990, vă comunicăm următoarele:

Gogu Alexandru, fiul lui Zicu şi (al) Agora, născut la data de 25.03. 1914, în Iugoslavia, a fost arestat la data de 14.05.1949 pentru că a făcut parte dintr-o bandă teroristă din Dobrogea şi condamnat prin sentința nr 570 / 27.10.1949 a Tribunalului Militar din Constanța la 15 ani de muncă silnică pentru uneltire contra securității statului. Sentința a rămas definitivă prin respingerea recursului, conform Deciziei nr. 539 / 15.02.1950 a C.M.C.I. Nu deținem data eliberării".

Aşadar, discipolii ocultei demonice mint, scriind că nu dețin data expirării pedepsei celui care de dânşii fusese ucis ca un câine.

Te implor , Stăpâne, nu-i lăsa nepedepsiți pe criminalii comunişti, care i-au omorât pe cei mai buni români creştini!

Mihale Hagi
(1921-1992)

În primăvara anului 1992, cam în acelaşi timp cu Gioga Parizianu, din falnica falangă macedoneană a mai căzut un erou anticomunist: Mihale Hagi din satul constănţean Sinoe.

S-a născut la 8 Octombrie 1921 în satul Georgica din Macedonia, nu departe de Săruna (Salonic). Între 1930 şi 1940 a trăit în Cadrilater, iar după aceea, până aproape de moarte, în satul Sinoe din judeţul Constanţa. Avea puţină carte, dar multă omenie.

Fiind nespus de milostiv, a oferit merinde unor oameni bravi şi hăituiţi, despre care nu avea cum să ştie că activau ca partizani prin Pădurea Babadagului din judeţul Tulcea. Dar şi de-ar fi aflat dinainte acest straşnic adevăr, Mihale Hagi, ca bun ostaş al lui Iisus Hristos, ce se învrednicea să fie, tot aşa ar fi acţionat, nedezminţind creştineasca ospitalitate a nobilei stirpe grămostene din care se trăgea.

Însă pentru nişte specimene securiste - certate cu Dumnezeu şi trecute definitiv în solda lui Satan, care le-a inspirat, între atâtea alte monstruozităţi, şi inumana teorie a luptei de clasă, adică a omului cu om - un nevinovat gest de omenie constituia o adevărată crimă, un atentat primejdios la diabolica lor ordine socială, prin care intenţionau să împingă omenirea cu milenii în urmă, în sălbăticia preistoriei, a comunei primitive. Drept care, zeloşii judecători de la Tribunalul Militar

Constanţa, dirijaţi de Securitatea dejistă, îl condamnă pe ţăranul Mihale Hagi, prin sentinţa nr.256/1952, la 6 ani muncă silnică "pentru uneltire contra ordinii sociale", deoarece "în primăvara anului 1949 a avut legături cu persoane ce au făcut parte din bandele teroriste ce au acţionat în munţii Dobrogei". Aşa, ca să se lecuiască de altruism, de dragoste faţă de aproapele nostru şi să nu mai urmeze pilda samarineanului milostiv din Evanghelie, care-i fusese de atâtea ori citită şi predicată de preotul din sat. Însă Hagi nu era omul care să se sperie. Şi, pentru că în închisoare, descoperind că legionarii sunt cei mai buni Români şi creştini, cei mai demni, mai neînfricaţi şi mai încercaţi deţinuţi, cei mai vechi şi mai consecvenţi luptători anticomunişti, Mihale a devenit fără şovăire simpatizant al acestora, motiv ca să primească, la expirarea pedepsei de 6 ani, un supliment punitiv, concretizat, în 5 ani de domiciliu obligatoriu în localitatea bărăgăneană Rubla, sat clădit cu trudă de dislocaţii bănăţeni. Că era fără judecată, asta n-avea nici o importanţă pentru teribila Securitate bolşevică a cărei unică lege o constituia bunul plac.

Însă calvarul din Bărăgan **i-a** fost sensibil uşurat prin prezenţa continuă a soţiei sale Zoiţa (IŢA), care, ca o veritabilă Penelopă şi ca o autentică Armână n-a conceput în nici o clipă, în cei 11 ani de persecuţii şi privaţiuni inimaginabile, să divorţeze, ci l-a urmat pe soţ şi la rău, nu doar la bine.

Abia acolo, la Rubla, mi-a fost dat să-l cunosc pe Mihale Hagi. În prima-mi noapte de deoist am fost găzduit de studentul medicinist Mihai Serdaru, pe care-l

cunoscusem la Gherla. Acesta, ştiind din închisoare că eu sunt Macedonean latin, mi-a dezvăluit din primul ceas că, nu departe de dânsul, pe aceeaşi ulicioară, locuieşte Mihale Hagi, nume ce-mi devenise familiar dinaintea arestării mele (pe când mă aflam în satul Caugagia şi frecventam cursurile Liceului "Spiru Haret" din Tulcea). Auzind această veste prețioasă, mai că-mi venea să plec numaidecât la dobrogeanul meu, chit că nu-l ştiam decât din auzite. Însă, dându-mi pe loc seama că nu se cade să deranjezi pe cineva la un ceas de noapte adâncă, mai cu seamă în acea vreme tulbure şi terifiantă, a trebuit să mă abțin. Greu, teribil de greu s-a scurs noaptea cea dintâi.

N-am închis o clipă ochii. După o noapte ce-mi păru fără sfârşit (insomnia s-a datorat atât bucuriei că mă vedeam, în sfârşit, nepăzit de nici un gardian, cât şi nerăbdării de a mă întâlni cu primul Armân deoist), mă duc la familia Mihale Hagi, care mă primeşte cu brațele deschise. Am stat la Hagi mai bine de o săptămână, până ce mi se dădu şi mie o casă liberă, de fapt un bordei, intrând astfel în rând cu toți bordeienii deoişti. Şi după aceea, ba chiar destul de des, m-am bucurat de toată căldura ospitalității în casa mereu primitoare a admirabililor soți Hagi. Lui Mihale îi spuneam, de la o vreme, nea Mihale, ținând cont că era cu 13 ani mai vârstnic decât mine.

E mult de atunci - au trecut, iată, peste trei decenii - însă anumite trăsături şi fapte ale celor din jur nu pot fi uitate nici într-un veac. Îmi amintesc cel mai bine că neastâmpărul (în sensul bun al acestui termen) era însuşirea dominantă a lui Mihale Hagi.

Îi venea acest neastâmpăr de la o energie de-a dreptul vulcanică. Dispunea de o vivacitate ieşită din comun. Te minunai văzând cum un om, mărunt la trup, clocotea de energie, de vigoare, de vitalitate, putând să ridice singur o jumătate de căruță plină, asemenea lui Jean Valjean al lui Victor Hugo. Tot timpul simțea nevoia să umble, să se mişte, să facă ceva. Era ca argintul viu, mereu activ, într-o perpetuă mişcare.

Când pornea la drum "per pedes", ritmului alert pe care-l impunea ca într-o cursă contra cronometru numai unul, Reus, îi făcea față cu brio. Pe întinderile nesfârşite ale G.A.S. Rubla – metamorfozată mai apoi în I.A.S. Însurăței – unde eram siliți să muncim ca să nu murim de inaniție, mă întreceam adesea cu el la prăşit, la culesul florii-soarelui sau al porumbului, la tăiat coceni, însă niciodată n-a fost chip să ajung înaintea lui la capătul tarlalei. Când l-am văzut ultima dată – în vara anului 1991, la biserica Sfântul Dumitru din cartierul bucureştean Colentina, unde se oficiază cununiile mirilor macedoromâni, fiind totodată şi un predilect loc de întâlnire pentru cei vârstnici – avea un facies cadaveric.

O boală incurabilă îl rodea încet, pe nesimțite. Numai ochii mai aruncau ceva văpăi din vulcanul Hagi de odinioară. Chiar şi un ageamiu în medicină, privindu-l cu luare aminte şi-ar fi dat pe loc seama că Mihale nu mai are într-însul decât puțină viață.

Mi-a mărturisit atunci, cu vădită satisfacție, că mutându-se în Bucureşti, şi-a văzut unicul fiu realizat profesional şi familial, că tot în Capitală a putut să-şi completeze toți dinții pe care i-i zdrobiseră securiştii în

anchetă şi prin puşcării.

Iată, drag confrate de suferinţă, că nu pot să uit cât ai fost de bun şi de primitor cu mine. Şi mă rog lui Dumnezeu ca să-ţi aşeze sufletul în lumea celor drepţi, în rândul îngerilor din legiunea condusă de Arhanghelul Mihail, al cărui nume te-ai învrednicit să-l porţi în viaţa aceasta pământeană! Să-ţi fie somnul lin şi ţărâna uşoară, iubite nea Mihale!

Savantul martir Eugen Ionică (1905-1939)

Printre numeroşii oameni de cultură, de cea mai înaltă valoare morală şi spirituală, ucişi de „regele culturii", s-a aflat şi tânărul savant Eugen Ionică. Avea doar 34 de ani, în noaptea de 21/22 septembrie 1939, când a avut loc masacrarea a 253 de legionari tineri şi inocenţi, caractere integre şi pilduitoare, dintre care cel puţin 95% erau intelectuali, îndeosebi studenţi.

Cititorii neinformaţi, precum şi cei dezinformaţi, luând cunoştinţă de citatul pe care-l vom extrage, îşi vor da seama cu uşurinţă cât de mare om de ştiinţă ar fi devenit Eugen Ionică, poate chiar laureat al premiului Nobel pentru chimie, de n-ar fi fost omorât la o vârstă atât de tânără, când se afla în plină activitate creatoare, afirmându-se deja ca un savant demn de pomenit într-o enciclopedie, după cum urmează:

„Ionică Eugen, asistent la cursul de chimie tehnologică şi de electrochimie de la Şcoala Politehnică din Bucureşti (1930). S-a născut în 4 iulie 1905, la Zărneşti. Inginer chimist, licenţiat al Şcolii Politehnice din Zürich, în 1927. Doctor în ştiinţe al Universităţii din Paris (Sorbona), în 1930. Opera: Contribuţie la prepararea electrolitică a sărurilor piroxidate, cu Popovici, Bucureşti, 1934" (Enciclopedia României, Editura Cugetarea, Bucureşti, 1940, pagina 435; autorul acestei Enciclopedii este Lucian Predescu).

Menţionăm că, la arestare, era deja conferenţiar universitar la Şcoala Politehnică din Bucureşti.

În cartea „După 60 de ani, mistificarea adevărului continuă. Cui foloseşte?", marele caracter Dumitru Tache Funda, încarcerat şi el în lagărul de la Vaslui, apoi transferat la Spitalul Militar din Braşov, ca bolnav de pneumonie (scapă în chip miraculos din acel măcel ordonat de Irodiada Lupescu şi de Carol-Irod), istoriseşte că Eugen Ionică era vizitat de soția sa, care venea însoțită de copila lor. Această fetiță, în vârstă de doar un an, la asasinarea tatălui, se numeşte Anca. Va fi nevoită această orfană din pruncie să-şi însuşească patronimul Neculce, purtat de măicuța sa înainte de căsătorie, ca, astfel, să nu fie privată de dreptul elementar la învățătură, ştiindu-se că, printre numeroasele crime comuniste, figurează şi prigonirea odraslelor de „bandiți politici", în virtutea satanicei lupte de clasă, concretizată în interzicerea dreptului de a studia în ciclul liceal şi, mai ales, în cel universitar. Numai renunțând la patronimul „banditesc" Ionică, va putea Anca Neculce să treacă peste nenumăratele obstacole cvasi-insurmontabile, puse de regimul comunist, în cadrul drăceştii sale lupte de clasă, şi va absolvi, chiar cu brio, toate ciclurile de învățământ, devenind actriță talentată şi îndrăgită a Teatrului Odeon din Bucureşti.

Însă şi mai mult ne cucereşte, stârnindu-ne cea mai notabilă admirație, această Doamnă a scenei prin faptul rarisim că a rămas devotată, în chip exemplar, martirului său părinte, pe care îl evocă în splendida scriere „Tatălui meu, scrisoare târzie". Şi de oțel de v-ar fi nervii, preastimați cititori, tot n-ați putea să vă opriți

torentul de lacrimi, de-ați citi această extrem de emoționantă evocare, inclusă în a doua carte a marelui savant legionar Duiliu Sfințescu, volum antologic, intitulat „Răspuns la întrebări ale tinerilor care doresc să afle tot adevărul despre Mişcarea Legionară" (Editura Crater, 1996). Evocarea „Tatălui meu, scrisoare târzie" apare la paginile 225-245.

Din această scrisoare luăm cunoştință că Viorica Ionică, soția marelui mucenic pe care-l evocăm, a făcut demersuri la gâzii României din anii 1938 şi 1939 (dirijați de regele satanic), spre a obține grațierea soțului său, care era condamnat la şapte ani de închisoare (pentru „vina" de a fi fost legionar) şi se afla internat în Spitalul Militar din Braşov. Regele mefistofelic este de acord cu grațierea solicitată, dar numai cu condiția ca Eugen Ionică să renunțe în scris la ideile legionare. Eroica nevastă, pildă maritală nemuritoare, aleargă la Braşov ca să-i dea soțului această veste, pe care ea o considera profund îmbucurătoare. Dar, spre mâhnirea ei perpetuă (în anii comunismului va fi umilită într-atât, încât, neținându-se cont că era licențiată, va fi angajată pe post de „femeie de serviciu", ca astfel, să se cancerizeze şi să decedeze în scurt timp, la vârsta de doar 54 de ani), Eugen nu acceptă acest târg diabolic al lui Irod al României, ci va urca demn şi eroic, până la capăt, drumul Golgotei, care, pentru el şi pentru camarazii săi, va fi cel dintre Braşov şi pădurea de lângă Râşnov, unde avea să fie ucis cu sălbăticie de către conaționalii săi mioritici.

Camarazii, omorâţi în acelaşi timp, în acelaşi loc şi în acelaşi chip mişelnic, au fost aceşti bravi oameni de cultură: Traian Cotigă, Ion Herghelegiu, Grigore Pihu, Gheorghe Proca, Iuliu Suşman şi Emil Şiancu.

Unul dintre martiri, anume avocatul Ion Herghelegiu din Piatra-Neamţ a avut şansa de a nu fi fost rănit mortal. Pentru că trupurile neînsufleţite erau lăsate pe loc timp de trei zile şi trei nopţi cu scopul ca să fie sfârticate de animalele sălbatice ori de câini şi ca trecătorii, văzându-le, să se cutremure (procedeul acesta masonic şi drăcesc a fost folosit în aceeaşi noapte în toată ţara, având în vedere că, în fiecare dintre cele 71 de judeţe ale României Mari, au fost ucişi câte 3-4 legionari, plus cei din închisoarea Râmnicul Sărat şi din lagărele Miercurea-Ciuc şi Vaslui), la căderea întunericului, Ion Herghelegiu reuşi să se depărteze de locul carnagiului, să intre în pădure şi să se urce pe un arbore. Însă militarii regelui românocton, ucenici zeloşi ai lui Satan, nu s-au lăsat până ce, căutând prin toate coclaurile din împrejurimi, cu număr sporit de jandarmi ucigaşi, îl găsesc pe sărmanul avocat şi-l ciuruiesc, de această dată, cu rafale de arme automate.

Suntem siguri că nicăieri în lumea creştină necomunistă din secolul al XX - lea nu s-a comis un masacru de asemenea amploare. Este, aşadar, o „performanţă" absolută a guvernanţilor carlişti, corupţi şi vânduţi, precum şi a ostaşilor în termen, fii ai „blândului" popor român.

Doamna Anca Ionică (silită, cum am mai arătat, de drăceasca luptă de clasă, lansată de bolşevicii români, să abandoneze patronimul Ionică, optând pentru numele de familie Neculce, al bunicilor materni) este şi autoarea unui foarte documentat studiu genealogic „O înrudire între două

familii româneşti: Moşoiu din Transilvania şi Neculce din Moldova", publicat în numărul din decembrie 2003 al prestigioasei reviste lunare „Permanenţe" din Bucureşti. Din această lucrare ştiinţifică, extrem de bogată în informaţii interesante, de certă valoare istorică, aflăm, printre altele, că generalul-erou Traian Moşoiu (cuceritorul Budapestei şi eliberator al Ungariei, în 1919, de hoarda bolşevică a lui Bela Kuhn) se înrudea, pe departe, cu Sextil Puşcariu şi cu Emil Cioran. O înrudire apropiată a lui Traian Moşoiu se realizează cu familia Ionică din Zărnşti, prin căsătoria Paulinei Moşoiu (sora generalului Traian Moşoiu, cel născut în Tohanu Nou, în 1868 şi decedat în 1932, având din 1994 statuie în Bran, cinstire ce de mult i se cuvenea) cu inginerul Ion Ionică (1874-1952). Paulina (1886-1973) şi Ion Ionică sunt părinţii lui Eugen şi Ion (Nelu) Ionică. Iar legătura dintre vestitele familii Ionică şi Neculce se realizează o dată cu căsătoria lui Eugen Ionică, inginer doctor (fiul Paulinei Ionică, sora generalului Traian Moşoiu) cu inginera chimistă Viorica-Ana (1903-1957), fiica generalului Constantin Neculce (1873-1952), primar al oraşului Fălticeni, reşedinţa judeţului Baia.

În continuare vom cita din studiul Doamnei Anca Ionică-Neculce câteva fragmente dintre cele mai semnificative pentru scrierea noastră, evocatoare a savantului martir Eugen Ionică.

„Eugen Ionică a făcut liceul «Andrei Şaguna» din Braşov, apoi strălucite studii superioare în fizică şi în chimie la München şi la Zürich, dobândind, mai apoi, doctoratul în ştiinţe la Sorbona. A devenit asistent universitar, în 1930, şi conferenţiar universitar, în 1936, la Politehnica din Bucureşti. Are lucrări ştiinţifice de mare importanţă pentru economia şi pentru apărarea ţării.

Înființează Laboratorul de Chimie al Monetăriei Naționale. Făcând parte din elita intelectuală a Mişcării Legionare a anilor '30, condusă de Corneliu Zelea Codreanu, a fost asasinat în noapte de 21/22 septembrie 1939, la 34 de ani, împreună cu alți peste 250 de tineri... Era căsătorit cu Viorica Neculce şi au o fată, Anca (subsemnata), născută când el era în Închisoare, iar la data asasinării lui, ea împlinea un an.

Celălalt fiu al Paulinei şi al lui Ion Ionică a fost Ion I. Ionică (Nelu), născut şi el în Zărneşti, în 1907, jurist şi sociolog. De curând, în 20 februarie 1997, la Muzeul Satului, a fost lansată, după peste 50 de ani, sub egida Academiei Române, lucrarea lui de doctorat «Dealul Mohului». Academicieni, profesori, specialişti, etnografi, sociologi au elogiat-o ca pe una dintre cele mai importante şi de referință lucrări, fără să înțeleagă necunoaşterea ei în timp de o jumătate de veac. A fost în tot timpul remarcat europenismul autorului, pe lângă profunda cunoaştere a tradiției. Din păcate, a fost şi el asasinat, în 1944, în condiții neelucidate încă, la vârsta de 37 de ani, făcând parte din aceeaşi elită legionară a anilor '30... Cei doi frați, Eugen şi Ion I. Ionică, au înființat, împreună cu alți intelectuali marcanți, cercul «Rânduiala» şi, apoi, revista «Rânduiala»,...«arhivă de gând şi faptă românească», la care au colaborat înalte spirite ale perioadei interbelice, precum Ernest Bernea, Haig Acterian, Mihail Polihroniade, Constantin Noica, Radu Gyr şi alții. Sediul era în casa inginerului Eugen Ionică. Poate că, odată şi odată, istorici, sociologi, psihologi vor găsi curajul necesar să separe adevărul de minciună în acest dramatic moment de istorie românească".

Avem datoria de a le spune cititorilor neinformați,

precum şi celor dezinformați, că inocentul om de cultură Mihail Polihroniade, menționat de Doamna Anca Neculce în excelentul său studiu genealogic, a fost, de asemenea, omorât în noaptea de 21/22 septembrie 1939, din ordinul aceluiaşi ucigaş „rege al culturii", Carol al II-lea, un ins subdezvoltat mintal, destrăbălat şi fără Dumnezeu, un rege impostor care va vinde, în 1940, peste o treime din teritoriul României, din vina căruia nu se va mai realiza nicicând România Mare, deoarece Cadrilaterul va fi cedat Bulgariei cu schimb de populații, făcându-i pe bulgari să țopăie de jubilație.

Să vedem, acum, ce mare om a fost Eugen Ionică şi în politică, nu numi în ştiință, afirmându-se, în chip admirabil, ca fiu spiritual al poetului național inegalabil, Mihai Eminescu (aşa îi definise pe legionari reputatul om de ştiință Simion Mehedinți, membru al Academiei Române). Întru dovedirea acestui adevăr esențial, vom reproduce un pasaj al studiului său „Evreii şi românii":

„Aici, în spațiul dintre Carpați şi Dunăre şi la granița dintre Est şi Vest, evreii ne-au declarat război şi vor să ajungă clasa conducătoare şi stăpânii statului român.

A-i calomnia şi a-i lovi este un drum care duce mai degrabă la înfrângere decât la victorie. Pentru a-i învinge pe evrei, noi, românii, trebuie, întâi, să-i cunoaştem; să-i cunoaştem pentru a le neutraliza armele şi să-i cunoaştem pentru a-i întrece în virtuți.

Dacă n-ar fi planul imperialist de a ne ocupa Patria şi n-ar exista acest război pe viață, şi pe moarte, noi, Românii, n-am putea fi decât admiratorii şi prietenii lor: este exact cum, tot de 2000 de ani, şi aici, noi, Românii, ne apărăm existența neamului, pământul Dacilor şi al Romanilor şi dreptul la libertate." (Citat din cartea „Comentar la Monografia oraşului Corabia", de Alexandru

Ştefănescu, Editura Babel, Bacău, 2003. Cartea aceasta are subtitlul „Audiatur et altera pars").

Este vorba, aşadar, în eseul „Evreii şi românii", nu de aşa-zisul antisemitism, ci de dreptul fundamental al fiecărei etnii majoritare pe spațiul său predestinat de a fi stăpână asupra acestui teritoriu sacrosanct, întocmai ca Norvegienii în Norvegia, ca Francezii în Franța, ca Ugandezii în Uganda, ca Israelienii în Israel şi ca orice altă naționalitate preponderentă într-o anumită țară. De ce n-ar fi la fel şi pentru Români?!

Revenind la obsedanta sintagmă falsă „rege al culturii", cu care îl caracterizează unii istorici pe Carol al II-lea, opinăm că această pidosnicie este perfect asemănătoare cu calificativul „cel Mare", acordat regelui Irod, în pofida faptului cutremurător că acest criminal fără egal a ucis 14.000 de prunci, crezând că, astfel, l-a răpus şi pe Domnul nostru Iisus Hristos. Cum i-ai putut răbda, Doamne, pe aceşti ucigaşi monstruoşi şi cum rabzi încontinuu apologiile necontenite ce li se fac?!

Traian Mirică
(1929-1993)

Nu mai ştiu precis, după atât de mulți ani trecuți de la eliberarea noastră, prin decretul de grațiere din 1964, ci doar înclin să cred că, socotind şi perioada de doi ani de domiciliu obligatoriu în Bărăgan, a stat închis în timp de cel puțin zece ani, adică între vârstele sale de 25 şi de 35 de ani, fiind arestat după circa un an de activitate la catedră, în specialitatea chimie.

Ne-am cunoscut în satul nou Rubla din județul Brăila, aşezare efemeră în care securitatea ne fixase amândurora domiciliu obligatoriu, fiecăruia câte 36 de luni, în urma executării integrale a condamnărilor primite din partea instanțelor judecătoreşti militare. Ne vedeam rareori pentru că lucram amândoi mai în fiece zi, iar locurile noastre de muncă erau diferite.

După punerea noastră în libertate (în 1964), aveam să ne revedem foarte târziu, abia în martie 1981.

Plecând din Rubla (sat ce nu mai există), Traian se stabili, întâi, în satu-i natal, apoi, în Capitală. Mutarea lui în Bucureşti s-a produs ca urmare a căsătoriei sale cu o bucureşteancă. În aproximativ 15-16 ani de căsnicie, pare-mi-se, nu va avea nici un copil. Dar nu sterilitatea soției constituise motivul de divorț, ci refuzul femeii de a-l însoți în plecarea definitivă din țară.

La 25 Martie 1981, dacă-mi amintesc bine, Traian Mirică reuşeşte, după numeroase demersuri neizbutite, să plece definitiv în Statele Unite ale Americii, trecând prin centrul de refugiați de la Roma. Se stabileşte în cartierul Ridgewood din New York.

Menținem legături epistolare cu mari dificultăți, pricinuite de monstruoasa cenzură comunistă din România. În anul 2002, având acces la propriu-mi dosar de urmărire, înțesat de securitate, avui surpriza să găsesc într-însul câteva dintre scrisorile mele adresate lui Traian. Acestea sunt nu în copii ci în formele lor originale.

Regulată avea să devină corespondența noastră abia după decembrie 1989.

Fiind extrem de cumpătat și de econom a putut să agonisească multe zeci de mii de dolari în doar 12 ani de muncă în S.U.A. De la românii new yorkezi, cu care mă înrudesc într-u câtva, știu că Traian se afirma ca un creștin deosebit de bisericos – adevărat homo religiosus – și ca principal susținător pecuniar al bisericii ortodoxe române din Ridgewood.

Evlavia-i profundă l-a purtat de câteva ori la mănăstirile de la Muntele Athos. Îmi scria cu admirație înălțătoare despre acele locașuri sfinte și despre aromânii din Macedonia (partea ocupată de Grecia) pe care ținuse să-i cunoască din prietenie față de mine. Donații consistente făcuse și în Athos.

Cu toate că era divorțat, totuși nu și-a uitat fosta soție, ci îi trimitea deseori pachete cu felurite daruri.

Însă binefacerile cele mai notabile ale legionarului Traian Mircă s-au îndreptat către mausoleul din Aiud și spre biserica studențească din Timișoara, la edificarea cărora a contribuit cu sumele de 20.000 de dolari și de 30.000 de dolari, bani oferiți prin intermediul lui A. Vlad din New York și al lui Marcel Cazacu din Timișoara.

Cu devotament filial pilduitor s-a îngrijit și de mormintele părinților săi Ion (1893-1978) și Ana (1900-

1974), făcându-le un monument admirabil. Între dânșii va binevoi Traian să-și doarmă somnul de veci.

Traian Mircă s-a născut la 16 ianuarie 1929, în satul Băcel, comuna Chichiș din județul Covasna (atunci se numea Trei Scaune), iar la 11 noiembrie 1993, în New York, va închide ochii și va fi înhumat în cimitirul din curtea bisericii din satu-i natal, între preabunii săi părinți.

Avea Traian facies de ascet. De-ar fi purtat barbă ar fi semănat în totul cu anahoreții. Îl rodea o veche afecțiune hepatică, dobândită în temniță, ca urmare a numeroaselor torturi la care fusese supus în lunga-i detențiune. Pesemne că boala de ficat a constituit cauza decesului său la doar 64 de ani. Cu toate că-l măcina hepatopatia, totuși cu discreție exemplară și cu mină surâzătoare își va purta crucea până la capăt.

Sper ca faptul pe care-l voi relata în puține vorbe să fie deictic în ceea ce privește moralitatea sa ieșită din comun.

Într-una din zilele anului 1981, Traian mi-a făcut o vizită. Acasă la mine, la ora aceea a amiezii, se afla doar soția mea. Copiii erau la școală, iar eu încă nu mă întorsesem de la serviciu. Nevastă-mea, cunoscându-l, l-a poftit în casă. Însă, Traian, auzind că eu nu sunt acasă, nu a vrut să intre , ci decise să mă aștepte în fața blocului, stând pe o băncuță. Cam după trei sferturi de ceas sosesc și eu. Îndată ce ne îmbrățișarăm, îl întreb de ce n-a intrat în locuința mea.

- Nu cumva Chira a făcut greșeala de a nu te pofti în casă?!

- Nicidecum, Mihule, Doamna ta, primitoare ca mai toți armânii, m-a poftit cu stăruință, dar eu consider că nu se cuvine să intru la tine, în absența ta.

Așadar, un mare caracter de-o scrupulozitate rar întâlnită.

Sănătatea-mi prea precară îmi permise abia în splendida zi de luni, 1 noiembrie 2004, să mă reculeg la mormântul lui, șoptindu-i: Traiane, iată-mă și iartă-mi întârzierea, pricinuită de boală!

Radu Mușat
(1935-1997)

Tot cu prea mare întârziere am luat cunoștință și de moartea acestui luptător anticomunist din prima linie.

Radu Mușat, Arômân după tată (*"muşat"* însemnând *"frumos"* în dialectul său patern) și Dacoromân după mamă, se născuse într-o casă plină de copii și de nevoi din cătunul Pantoi al comunei Patru-Frați de lângă Urziceni. În timpul regimului comunist, și localitatea Patru-Frați, pierzând rangul comunal, decade la cel de cătun. Astfel, ambele sate – Pantoi și Patru-Frați - sunt plasate în subordinea comunei Adâncata din actualul județ Ialomița (cândva făcuseră parte toate cele trei sate din județul Ilfov).

După ce absolvește șapte clase elementare la școala comunală din Patru-Frați, adolescentul Radu Mușat, la doar 15 ani neîmpliniți, începe dura școală a vieții, ca navetist, la București, unde deprinde iute, fiind deosebit de inteligent și de docil, meseria de lăcătuș, prin ucenicie la locul de muncă. Este profesia pe care o va practica în toată perioada de muncă, până la pensionare, și numai la întreprinderi bucureștene.

Încorporat în 1955, când avea 20 de ani, a fost repartizat, spre a satisface serviciul militar, la cunoscuta (și pare-mi-se, unica) unitate de paraşutism din țară, la Buzău. Acolo, se împrietenește cu tinerii paraşutiști, de seama lui, Dan Spiridon, Stan Barbu, Ion Bărgăuanu și Constantin Adăscăliței, care proveneau din județele Iași, Teleorman, Neamț și Roman.

Tuscinci erau unu şi unu: cu chipuri rupte din soare şi cu inimi curate de autentici Români. Caracterele le erau alese şi neprihănite fiindcă îşi trăgeau sorgintea din mediul românesc cel mai sănătos, cel ţărănesc, în care putregaiul comunist pătrunsese cu extrem de mare dificultate şi în chip nesemnificativ.

Ştiind prea bine cât de greu şi de umilitor se trăia în toată ţara, ocupată de Rusnaci barbari, care şi minteau, pretinzând că ne-au eliberat, îndeosebi la sate, aceşti tineri superbi, uniţi prin credinţa în Dumnezeu, prin iubirea de neam şi de glie, prin puritate şi bărbăţie, au jurat, în adâncă taină, că sub conducerea lui Dan Spiridon, soldat şi acesta, dar ceva mai şcolit decât ceilalţi patru, şi viteaz precum legendarul Dan, căpitan de plai, să se pună, trup şi suflet, în slujba dezrobirii Patriei, hărţuindu-l pe invadatorul perfid, nesăţios şi batjocoritor. Aşteptau doar clipa propice ca să treacă de la vorbă la faptă, iar prilejul favorabil nu se lăsă prea mult aşteptat, ci se ivi când ei începeau al doilea an din stagiul militar. Taman atunci (în ultima săptămână a lunii Octombrie din 1956) se declanşează Revoluţia Anticomunistă din Ungaria. Timp destul ca să acţioneze – prin minarea şi distrugerea podurilor de pe căile ferate şi de pe şoselele pe care treceau trupele sovietice invadatoare către Ungaria şi către Bucureşti – n-au avut pentru că încercând să dea amploare organizaţiei lor clandestine prin recrutarea de noi membri sunt depistaţi, arestaţi şi condamnaţi la cele mai de temut pedepse privative de libertate.

Însă credem că-i mai nimerit să vedem sentinţa

lui Radu:

"Inculpatul Muşat Radu a participat împreună cu Spiridon Dan şi Barbu Stan la audierea posturilor de radio imperialiste.

În ziua de 28 Octombrie 1956 a luat parte la adunarea din duba aflată în curtea unităţii, împreună cu Spiridon Dan, Barbu Stan şi Bârgăuanu Ion, unde comentând ştirile auzite la postul de radio Paris au purtat discuţii cu caracter duşmănos la adresa regimului democrat popular din ţara noastră.

Cu această ocazie, Spiridon Dan le-a expus un plan de acţiune ce urma să fie pus în practică în cazul în care s-ar fi petrecut şi în ţara noastră evenimente similare celor din Ungaria, precum şi un plan de atragere a celorlalţi militari, de partea sa.

Inculpatul Muşat Radu a fost de acord cu aceste planuri ale lui Spiridon Dan, care afirmase că se va alătura rebelilor şi va lupta contra comuniştilor.

Făcând aplicaţiunea art.1lit.c şi art.7 din D.199 şi art. 304 şi 463 c.j.m., condamnă pe Muşat Radu la 20 (douăzeci) de ani muncă silnică pentru crima de uneltire împotriva Securităţii interne a R.P.R. cu acordare de circumstanţe atenuante".

Sentinţa va rămâne definitivă prin respingerea recursului.

Iată şi celelalte condamnări:

Spiridon - muncă silnică pe viaţă, Barbu - 25 de ani, Bârgăuanu - 15 ani şi Adăscăliţei - 7 ani.

Interesant şi deosebit de elocvent este faptul că Dan Spiridon şi Stan Barbu fuseseră condamnaţi, de prima instanţă, la pedeapsa capitală.

Pe toți acești tineri excepțional de temerari i-am cunoscut încă din primăvara anului 1957, în camera 36 a secției a III-a a temniței Jilava. Pe doi dintre dânșii - Radu Mușat și Stan Barbu - aveam să-i revăd, în anul următor, lá Gherla, petrecând împreună, în această pușcărie, multă vreme. Astfel ne-am putut cunoaște bine și am devenit prieteni pe vecie (socotind și viața de apoi).

Intrând în camera 36 din reduitul Jilavei, pe la miezul unei nopți viforoase de Martie, în 1957, primul care s-a apropiat de mine, când mă aflam încă la ușă ezitând să avansez în bezna dintre paturile suprapuse, luându-mă, apoi, ca vecin cu patul, a fost Radu Mușat. Mustața mare, stufoasă și neagră, cu care venisem de la penitenciarul - spital Văcărești, îl impresionase atât de puternic pe Radu încât acesta mă porecli, chiar din clipele acelea, *"haiducul"*.

Slaba lumină electrică, întunericul nopții viforoase și culoarea închisă a tenului, nu doar a părului, îmi creau asemenea alură.

Nu era înalt acest Radu, dar avea energie cât un vulcan nedomolit. Asemenea calului de curse, era greu de strunit în clocotu-i de vigoare. Ca să-și astâmpere pofta de muncă, se oferea zilnic să ajute la curățenie pe deținuții de serviciu sau chiar să-i înlocuiască pe cei vârstnici la treburile din celulă. Nu pretindea vreo plată, dar, dacă i se oferea, în plus puțină mâncare ori o bucățică de pâine (de mămăligă sau de turtoi), pentru neîncetatele servicii suplimentare, pe care le efectua în fiecare zi, nu refuza.

A rămas în amintirea camarazilor săi ca un

strălucit exemplu de vrednicie, de curățenie și de ordine. Se mirau orășenii și nu le venea să creadă că un fiu de țăran din prea înapoiatul sat Pantoi, care nu apare pe nici o hartă geografică, poate fi la fel de igienic și de ordonat ca un German.

Cât de mult îi detesta Radu pe turnători aveam să mă conving in camera 71 a celularului Gherlei, prin 1959, când îl stâlcește în bătaie pe un informator cu numele Ianoșevici, care ne denunțase la politrucul Domokoș pe cei ce organizam, cu risc continuu, slujbe religioase.

Deși clocotea de ură, mai cu seamă împotriva gardienilor bestiali (precum frații Șomlea) și a cozilor de topor (a iudelor din rândul nostru ca Ianoșevici, Ivasiuc și alții), totuși știa nu numai să râdă din când în când, dar și să păstreze mai mereu o mină jovială, confirmându-și prenumele (care în vechea limbă slavă semnifica "bucuros"). Păstra de la mama și acest din urmă dar, nu doar hărnicia.

În schimb, de la celălalt părinte moștenise forța, hotărârea, curajul, demnitatea, spiritul justițiar și o minte ascuțită, deosebit de organizată și de receptivă. Cele două însușiri din urmă i-au înlesnit învățarea cu uimitoare rapiditate a zeci de mii de versuri, aparținând unei impresionante varietăți de autori români și străini, din felurite curente literare, începând cu Homer și terminând cu Dumitru Iov, pe care l-a cunoscut în temniță.

Însă preferințele i s-au îndreptat - aidoma celor mai numeroși prizonieri anticomuniști - către Mihai Eminescu, Nichifor Crainic și îndeosebi, către Radu

Gyr, cel mai îndrăgit şi mai cunoscut poet de după gratii.

Având prea mare vechime în muncă (din pricină că începuse să lucreze încă din toiul adolescenței), a putut să se pensioneze la 55 de ani, în 1990, încadrându-se perfect în prevederile unui decret, care cobora vârsta de pensionare cu 7 ani, pentru ambele sexe, dacă era satisfăcută condiția sine qua non ca vechimea în activitate să fie de minimum 30 de ani, la bărbați, şi de 25 de ani la femei.

Astfel, avea să beneficieze de mai mult timp liber, pe care-l va folosi vizitându-şi mai des rudele apropiate din satu-i natal.

Cum satul Panțoi se afla în proximitatea comunei în care eu îmi exercitam profesia de dascăl nu-i era deloc greu lui Radu să facă frecvente popasuri la şcoala aceea şi să asiste, uneori, la orele mele de curs.

Asemenea multor confrați de patimi, ştia din închisori, cum am mai relevat, puzderie de versuri, îndeosebi din creația neasemuiților poeți Eminescu, Gyr şi Crainic.

Ca să-i stimulez pe cei mai numeroşi dintre discipolii mei, care nu erau capabili să memoreze nici măcar micul fragment din Scrisoarea III, reprodus în manualul de lecturi literare al clasei a VI-a, îl rugam pe Radu să recite, în întregime, această capodoperă eminesciană.

Alteori, în varii clase, am recitat împreună, tot de la cap la coadă, *"Doina"* de Eminescu, amplele poeme *"Balada codrului fără haiduc"* şi *"Balada clopotarului din stele"*, ambele de Radu Gyr, precum şi *"Baldovin şi*

Mădălina" de Nichifor Crainic.

Elevii jubilau şi ne tot cereau astfel de nutriment spiritual.

Dar aflând directorul acestea, s-a mâniat cumplit şi i-a interzis lui Radu să mai intre în şcoală, iar pe mine m-a amenințat, tot în fața clasei, cu *"o nouă îndepărtare din învățământ"* de voi continua să fac elevilor *"educație legionară"*.

Cu toate că nici un vers dintre cele declamate de noi nu era "expresis verbis", legionar, noi am luat acuzatia directorului comunist ca o laudă.

Teribil de mâhnită şi în mare pagubă spirituală va rămâne şcolărimea în urma măsurilor coercitive, dăunătoare educației, adoptate de conducerea hapsână şi stupidă a şcolii aceleia.

La puțini ani după aceea afecțiunea gastrointestinală, de care suferea Radu din închisoare, se agravează, dând în cancer. Este cauza decesului, produs în Aprilie 1997, la etatea de 62 de ani, neîmpliniți.

Radu Muşat va trăi în amintirea camarazilor de crez, care l-au îndrăgit ca pe unul dintre puținii tineri din anii comunismului, care au cutezat să nu se înfrățească, ci să dea piept cu Satan, întruchipat în balaurul roşu, bolşevic.

Ne mângâie nădejdea, chiar certitudinea, că Părintele Luminii şi al Vieții, Judecătorul Suprem şi Drept, Ocrotitorul celor ce au luptat pentru Sfânta Cruce, l-a aşezat pe acest martir la dreapta Sa, în rândul îngerilor din Invincibila Legiune a Arhanghelului Mihail. Aşa să-ți ajute Dumnezeu Radule!

Prințul Zahu Pană
(1921-2001)

Din pricina solitudinii cvasimonahale, pe care mi-am impus-o de la schimbarea domiciliului urban cu unul rural, chiar şi veştile rele îmi parvin cu întârziere. Aşa se face că de moartea preabunului meu prieten Zahu Pană am aflat abia în Săptămâna Patimilor. În 30 martie 2001 îi trimisesem obişnuitul mesaj pascal, ca în fiecare an din ultimul deceniu, ca apoi, să iau cunoştinţă că el era mutat din viaţa aceasta încă din 11 martie.

Ştiam, de vreo 6-7 luni, că-l măcina un cancer hepatic, astfel încât vestea încetării sale din viaţa terestră nu mă surprinse.

S-au scris şi se vor mai scrie – n-am nici o îndoială – multe superlative şi pe deplin meritate despre acest strălucit poet, publicist, luptător şi OM DE CARACTER.

Se obişnuieşte pe la noi, poate că şi la alte neamuri, să nu se rostească aprecieri rele la adresa celor răposaţi, ci să fie vorbiţi numai de bine.

Am preluat această habitudine, de la strămoşii noştri din partea lui Traian, care îşi însuşiseră sentinţa de duh "De mortuis nihil nisi bene" (despre morţi nimic altceva decât de bine) de la spartanul Chilon. Şi mai bine ar fi dacă s-ar înlocui adverbul bene cu substantivul veritas (adevăr) şi s-ar zice "De mortuis nihil nisi veritas". Astfel, n-ar mai fi lăudaţi după deces, şi răufăcătorii, cei ce s-au comportat în viaţa pământeană ca Homo homini lupus (omul e lup pentru om).

Însă despre Zahu Pană oricât de frumos s-ar scrie şi s-ar vorbi tot n-ar fi de-ajuns pentru că el a constituit un model de creştin, de Român, de legionar, de OM, arătându-se cât se poate de limpede că "Homo res sacra homini" (omul e lucru sfânt pentru om).

Nenumărate i-au fost însuşirile alese, de-a dreptul princiare. Pe multe dintre ele le-am relevat în amplul articol biobibliografic "Un prinţ al culturii aromâne", apărut în Cuvântul Românesc din iulie-august 1997.

Îl consider nu doar un prinţ al culturii (prin opera-i beletristică şi publicistică de înaltă valoare, prin educaţia-i profund creştină şi naţionalistă), dar şi o apariţie providenţială, dovedită printr-o exemplară trăire în Duh şi în Adevăr, ca discipol de elită al Mântuitorului şi al Căpitanului.

Acum, vreau să subliniez doar unul dintre meritele sale excepţionale, anume acela de ctitor şi îngrijitor al prestigioasei şi longevivei pagini "Fara armânească" din cea mai îndrăgită şi mai răspândită publicaţie a diasporei române ci, "Cuvântul Românesc". Pentru aceasta voi fi nevoit să reproduc fragmente din scrisoarea mea din 26 octombrie 2000 către prietenul nostru (al meu şi al lui Zahu) Dumitru Filip (cunoscut cu pseudonimul Radu Dunăreanu).

"Îţi mulţumesc că mă ţii la curent cu evoluţia bolii lui Zahu. Eu, în tot timpul, sper în grabnica lui însănătoşire, bazându-mă nu atât pe progresele medicinei academice, cât pe ştiinţa prietenului nostru de a se îngriji singur, demonstrând că, de la o anumită vârstă matură, orice om ar putea fi, la propriul organism,

cel mai bun medic curant din lume. Nu în ultimul rând, gândul mi se îndreaptă şi către Cel-de-Sus, Care nu se poate să ignoreze adevărul, ştiut şi de noi, că Zahu este un credincios exemplar şi un luptător din prima linie *"Pentru Sfânta Cruce, pentru Ţară", împotriva lui Antihrist.*

...Revenind la Zahu, îţi mărturisesc că nu-mi pot reprima acest cuget tulburător: După ce el se va muta în Cer, nu se va găsi nici un Aromân în Lumea Nouă, care să ţină, cu aceeaşi pricepere, pagina "Fara armânească" din Cuvântul Românesc. Nu-i adevărat, aşadar, că orice om folositor poate fi înlocuit. Sau, mai bine spus, nu întotdeauna se adevereşte această zicere".

Având în vedere că prea a fost prigonit pentru dreptate în această lume haină, tot mai satanizată, sunt, de aceea, sigur că Zahu se află deja în împărăţia Cerurilor, lângă soţia-i adorată – serafica Marica – şi amândoi, în preajma Căpitanului, a lui Moţa, Marin, Ciumetti, a lui Pihu şi a miilor de mucenici din Legiunea Arhanghelului Mihail. N-am nici o îndoială şi că, fiind dotat cu gură de aur, de maestru al barei, Zahu va şti să pledeze în faţa Adevăratului Judecător pentru iertarea noastră, a tuturor păcătoşilor din neamul românesc.

Îmi va fi mereu dor de tine, Zahule, şi voi regreta neîncetat că nu mai poţi veni în Ţară ca să te aştept, apoi să te petrec la aeroportul Otopeni, că nu mă vei fascina cu darul tău de cozeur desăvârşit, de cel mai fermecător partener de dialog dintre câţi am cunoscut până în ceasul acesta. Pregăteşte-te să-mi fii ghid, ghid prin nesfârşita Grădină a Cerului, când voi veni şi eu acolo! Amin!

Omagierea lui Zahu Pană în ţară

Din iniţiativa Fundaţiei "Cuza-Vodă" şi a Societăţii Macedoromâne, în după-amiaza zilei de joi, 26 aprilie 2001, la sediul Vetrei Româneşti de pe strada Moliere din Bucureşti, s-a ţinut o adunare comemorativă în cinstea cunoscutului poet şi publicist Zahu Pană, recent mutat din viaţa terestră (la vârsta de 80 de ani fără 5 luni).

Manifestarea omagială a debutat cu păstrarea unui minut de reculegere în memoria marelui dispărut.

Apoi, Dacoromânul Emilian Bralu (Preşedintele Fundaţiei "Cuza-Vodă") şi Aromânii Ion Zeana, Hristu Cândroveanu şi Mihai Stere Derdena l-au evocat pe Zahu Pană, relevând meritele lui excepţionale de luptător naţionalist-creştin (participant la războiul nostru sfânt din anii 1941-1944 şi la lupta anticomunistă, vini pentru care va executa 13 ani de temniţă grea), de publicist la "Cuvântul Românesc" (îndrăgit de cititori mai cu seamă pentru incisivele pamflete din rubrica-i permanentă "Efemeride", scrieri aşteptate de fiecare dată ca pâinea caldă), de prinţ al poeziei (în grai aromân şi în limba română literară) şi de realizator al primei antologii a poeţilor deţinuţi anticomunişti, intitulată "Poezii din închisori", operă fundamentală şi de referinţă apărută în 1982, la Editura "Cuvântul Românesc" din Canada.

S-au subliniat, de asemenea, farmecul de interlocutor şi priceperea neasemuită a lui Zahu în conducerea nenumăratelor reuniuni culturale, la care fusese moderator, precum şi faptul că a înfiinţat şi a

îngrijit, de la întemeiere până în acest an, pagina "Fara armânească" din "Cuvântul Românesc", cea mai răspândită publicație a exilului românesc și a diasporei române, editată, în Canada, de George Bălașu, patriot naționalist și cărturar de prim-rang.

S-au recitat poezii din volumele Cu acul pe săpun și Avnânghipsiri și au fost citite numeroasele omagii apărute în numărul din Aprilie 2001 al prestigiosului periodic Cuvântul Românesc.

Zahu va rămâne în amintirea cititorilor și a prietenilor săi ca pilduitor discipol de elită al lui Iisus Hristor și al lui Corneliu Codreanu, ca om de caracter integru, care n-a făcut nici un compromis cu dușmanii Crucii, ai Adevărului și ai României. Absența lui se va resimți în mulți ani de acum încolo, în cultura noastră.

Gioga Parizianu
(1925-1992)

Încă din închisoare am auzit unul de altul, dar destinele au făcut ca să ne întâlnim după mulți ani, abia în 1990, primăvara. Era pe-atunci, în prospera comună ialomițeană Dridu, o doctoriță stomatolog din București, Aromână ca noi, D-na Marioara Osiceanu.

La dânsa mergea atunci Gioga, ca să-și trateze puținii dinți ce-i mai rămăseseră în urma interminabilelor anchete schingiuitoare și a subnutriției cronice. Eu fusesem de curând reintegrat în învățământ, printr-un ordin al Ministrului Mihai Șora și funcționam la gimnaziul din acel sat frumos, făcând o extrem de agreabilă navetă cu trenul, pe linia București Nord – Urziceni.

Drumul de la gară până în centrul comunei, unde sunt amplasate școala, primăria și dispensarul medical (biserica e ceva mai departe), măsoară circa doi kilometri, care parcurși pe jos, de fiecare dată, par o nimica toată și constituie un excelent tonic neuro-fizic. Într-o zi, pe când coboram din tren, doctorița, navetistă și ea, mi-l prezintă pe Gioga.

Apoi, de la gară până la cabinetul stomatologic, între orele 7^{30} și 8^{00} și în sens invers, la orele amiezii, am sporovăit împreună despre toate cele dinlăuntrul țării, depănând mai cu seamă amintiri din tinerețile noastre, măcinate între ziduri de pușcării infernale. L-am lăsat pe el să vorbească mai mult, fiind decan de vârstă și veteran în patimi penitenciare.

Mi-a povestit cât a putut de amplu unele dintre

întâmplările cutremurătoare prin care a trecut ca deținut - miner la Cavnic și la Baia Sprie.

Reține perfect că, în urma bătăilor și a torturilor la care a fost supus, la Cavnic, în zilele celebrei evadări, a pierdut un ochi, pe care, în libertate, pare-mi-se, îl va înlocui cu unul de sticlă. Culmea a fost că groaznicul tratament ce i s-a aplicat, în timp îndelungat, s-a datorat exclusiv nedenunțării punerii la cale a evadării, despre care, însă, atât el cât și ceilalți deținuți neevadați nu știau absolut nimic.

Doi dintre protagoniștii marii evadări din mina de la Cavnic, Ion Ioanid și Ion Pantazi, autori ai excelentelor memoriale" Închisoarea noastră cea de toate zilele" și respectiv "Am trecut prin iad" evidențiază sufletul ales și caracterul integru ale neînfricatului Aromân legionar, Gioga Parizianu.

Ion Ioanid, de pildă, își amintește despre Gioga că avea "inimă de aur". Iar foștii deținuți politici Pintilie Iacob și Laurențiu Popovici, din Piatra-Neamț, își amintesc despre Gioga că s-a comportat în tot timpul ca un desăvârșit camarad față de orice deținut politic, indiferent de convingerile îmbrățișate, că era un om de absolută încredere. Sper mult ca Gioga însuși să fi apucat a citi pe patu-i de suferință fatală, măcar primele două volume din monumentalul jurnal al cunoscutului crainic de la "Europa liberă".

În timpul uneia dintre lungile noastre convorbiri, evocatoare de amintiri triste, mi-a recitat un amplu poem, dedicat lui și intitulat chiar așa: "Odă lui Gioga". Regret că nu mai reține numele autorului, dar n-am să uit că este vorba despre un poet înzestrat, care

l-a descris uimitor de exact, relevându-i câteva. calități de căpetenie. specifice, cred. Macedonenilor latini: cuvântul, cinstea, curajul, sinceritatea. încrederea, devotamentul, spiritul de jertfă, credința, dreptatea, dârzenia, optimismul, generozitatea și infinita-i bunătate. Iar mie mi-a rămas în amintire ca un trist chip de sfânt, blajin și bun, copleșit de suferință ce emană mai degrabă scepticism decât încredere într-un viitor mai moral, mai creștin. De asemenea, nu-i pot uita tulburătorul regret că n-a fost arestat mai târziu, după terminarea Facultății de Medicină din Iași, pe care o frecventase doar până în anul al III-lea.

A fost un om admirabil, realmente de factură superioară și de aceea, poate, teribil de încercat. Și, pentru că Dumnezeu îi iubește nespus pe astfel de oameni îi ia sigur la Dânsul, în împărăția Sa.

Iar, dacă Înaltul nostru Părinte m-ar învrednici cu o scurtă comunicare celestă cu îngerul Gioga, nu l-aș întreba decât dacă i-a citit pe Ioanid și pe Pantazi. De va fi să primesc răspunsul lui afirmativ mă voi simți pe deplin mulțumit.

Oricum, îi pot șopti acestea: Dormi, frate scump, dormi în pace c-ai fost neasemuit de bun!

Dinca PATAŞA
(1918-1997)

Se ştie prea bine, dar nu se ia deloc în considerare, ci este ascuns în mod premeditat şi adevărul cutremurător că una dintre marile performanţe drăceşti ale regimului comunist a fost burdușirea închisorilor cu deținuți politici din toate straturile sociale. Însă, se pare că nu-i cunoscut îndeajuns faptul că ponderea cea mai mare o deţineau ţăranii. Aceştia erau în majoritate, analfabeți. Doar unii aveau câte patru clase primare. Aşadar, o performanţă comunistă dintre cele mai ruşinoase şi mai oribile, constând în pedepsirea unor oameni simpli, neştiutori şi puri, cu moartea sau cu mulți, foarte mulți ani de închisoare, numai pentru că ei nu concepeau să intre, de bunăvoie, în colhoz. Dintre cei condamnați şi neucişi, numeroşi au murit de foame şi de boli. Însă pentru ţăranii care, supravieţuind terorii diabolice, şi-au executat integral pedepsele privative de libertate, în închisori, îndeosebi în temnița din Aiud (penitenciar în care îşi ducea calvarul elita intelectualității noastre), detenţiunea politică a reprezentat şi un oarecare câştig spiritual, întrucât ei au putut fi luminați de cărturari străluciți ca Nichifor Crainic, Radu Gyr, George Manu, Mircea Vulcănescu, Constantin Noica, Petre Ţuţea şi alții. Poate că cei setoşi de cultură ar fi fost şi mai buni, ca autodidacți în libertate, dacă ar fi avut de la cine să se instruiască sau de-ar fi existat biblioteci necenzurate. Cert este că închisoarea politică, mai cu seamă cea de la Aiud, a fost pentru mulți ţărani o reală Sorbonă.

Dinca Pataşa a fost unul dintre beneficiarii universității aiudene. Toată condamnarea de 12 ani (din 24 februarie 1950 până la 1962) a executat-o în temnița din Aiud. După ieşirea din penitenciar şi revenirea acasă, în satul tulcean Camena, îi uimea pe toți intelectualii consăteni, cu cunoştinţele sale extrem de întinse şi de variate în limba engleză, în istorie şi în geografie, în literatură (nu numai română) şi în filosofie.

Avusese şansa acest brav aromân să împartă celula succesiv, cu legionarul Petre Ţuţea, cu prințul emblematic Alexandru Ghica şi cu alți intelectuali dintre cei mai prestigioşi ai neamului românesc. Despre Radu Gyr şi Nichifor Crainic, din ale căror opere poetice învățase mii de versuri, auzisem şi eu, chiar dacă n-am avut norocul să stau închis şi în puşcăria din Aiud, memorând, ca orice deținut politic, numeroase versuri ale celor doi poeți vestiți. Însă de George Manu, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Mircea Vulcănescu, Constantin Noica, Petre Ţuţea şi de prințul Ghica de la Dinca Pataşa am auzit, întâia oară. Îi ascultam cu delectare, cu încântare şi mă minunam, nevenindu-mi să cred, văzând că un sătean, având doar ciclul primar (studii minime, făcute în libertate) ştia despre Socrate, Aristotel şi Platon, despre Kant, Nietsche, Nae Ionescu şi discipolii acestuia mai multe decât mine, cu toate că eu am fost înainte de arestare, între anii 1953 şi 1956, student la Filosofia din Bucureşti, care însă era o facultate bolşevizată, la care istoria filosofiei era predată de indivizi gregari incompetenți, chiar impostori (fără studii universitare).

Altă şansă extraordinară, de fapt o adevărată minune dumnezeiească, trăită de acest haiduc dobrogean (participant activ la Mişcarea de partizani din pădurea Babadagului), a fost eliberarea sa din trenul morții de la Timişoara, cu puține minute înainte de înfăptuirea masacrului mişelnic. O dată cu el, este întors din drum (pare-mi-se, de la Lugoj) şi Nicolae Ciolacu, cel care, în anii '90 ai veacului al XX-lea, va publica emoționantul memorial „Haiducii Dobrogei" şi se va călugări la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, unde va înceta din viața aceasta.

L-am cunoscut pe Dinca Pataşa, prin 1965, chiar în casa lui din Camena. Ca şi când ne cunoşteam dintotdeauna, având încredere reciprocă şi deplină în integritatea caracterelor noastre, am intonat cu glasuri tari toate cântecele interzise, netemându-ne deloc şi nu ne păsa că pereții ar avea ochi şi urechi. Sigur că tot el ştia pe de rost mai multe asemenea texte decât mine şi va fi, mai ales, prin metoda cântecului, unul dintre mentorii mei ca discipol al legendarului nostru Căpitan.

La fiecare dintre puținele mele vizite (efectuate toate, cu excepția celei dintâi, după 1989), nu făceam altceva decât cântam. Interpretam exclusiv cântece create de Nelu Mânzatu (muzica) şi de Radu Gyr (versurile), precum şi de alți legionari. Şi, pentru că repertoriul, oricât ar fi de bogat, tot se epuizează, repetam până osteneam, îndeosebi, „Sfântă Tinerețe Legionară" şi „Ştefan Vodă al Moldovei". Ne bucuram şi simțeam că redeveneam adolescenți. Dinca era de statură medie, dar, când îl vedeam cântând, îmi părea un uriaş. Întregu-i chip se lumina, iar fruntea lui, de

măreție eminesciană, strălucea, părându-mi că tot capul, de fapt sufletul lui pur, de heruvim, emana beatitudine. Doamne, cât de fericiți eram în momentele acelea de jubilație înălțătoare pe care ne-o dădeau cântecele şi poeziile legionare!

Cu eroism, ca demn ostaş al Domnului Iisus Hristos şi al lui Corneliu Zelea Codreanu, a luptat Dinca Pataşa în Războiul Sfânt din 1941-1944, mergând până la Cotul Donului. Apoi, se va căsători cu aromânca Elena Paris (1921-2003) din comuna tulceană Ceamurlia de Sus. Vor avea doar un copil, o fată numită Zoița (Ița, în formă afectivă), născută în 1949, cu circa 6 luni înainte ca Dinca să înceapă a urca Golgota penitenciară, pe parcursul celor 12 ani de condamnare.

Elena îşi va aştepta bărbatul întocmai ca homerica Penelopă, negândindu-se nicicând la divorț, nici măcar la unul formal, care a constituit modus vivendi, adoptat de numeroase soții de „bandiți politici". Se va dedica numai rostului matern de a-şi creşte şi îngriji copila Ița ca pe o floare în glastră.

Apoi, împreună cu Dinca, manifestând amândoi iubire părintească ieşită cu mult din comun, au educat-o pe Ița ca pe o prințesă. Ița este şi serafic de frumoasă.

Şi tot cu educație aleasă, princiară, se va prezenta şi Taşcu Nicioala (aromân descins din Făt-Frumos), cel ce avea să-i fie Iței soț norocos şi fericit. Extrem de rar mi-a fost dat să văd un cuplu atât de strălucitor, de virtuos şi de tradiționalist ca Ița şi Taşcu Nicioala. Iar căsnicia lor va fi binecuvântată de Tatăl Ceresc şi Veşnic cu trei odrasle, două fete şi un băiat.

Fetele, numite Ţuca şi Lenuţa, sunt, la rândul lor, mame, având soţi admirabili. Iar mezinul, botezat Constantin, dar numit afectiv Dinca (asemenea bunicului său matern) este licenţiat al Academiei de Studii Economice. Toţi locuiesc în Constanţa.

Nu se poate spune cât de satisfăcuţi au fost Dinca şi Elena Pataşa, văzând-o pe Ţa atât de bine realizată şi de fericită, alături de un soţ iubitor, devotat, activ şi intreprinzător ca nimeni altul dintre câţi aromâni cunosc. N-a trăit Dinca pe Terra până la a-l vedea pe nepotul omonim cu diplomă universitară, dar nu se poate să nu se bucure acolo, sus, în Legiunea Arhanghelului Mihail, în care se înrolase încă din 1937, la chemarea Căpitanului adorat de aromâni.

George Leandru-Pivin
(1922-1995)

Nu l-am cunoscut, dar pot să-l evoc pentru că prietenii săi Paul Ionescu şi Neculai Popa din Piatra-Neamţ mi-au furnizat suficiente date biografice despre acest martir naţionalist-creştin.

George Leandru-Pivin s-a născut la 1 noiembrie 1922 în comuna Horecea din judeţul Cernăuţi. Acum, Horecea este suburbie a marelui municipiu din Bucovina de nord, provincie românească, ocupată de Ucraina. Tatăl său, Dumitru, fusese primar al comunei Horecea până în iunie 1940, când judeţele Cernăuţi, Storojineţ şi Rădăuţi (o parte din acest al treilea judeţ) din Bucovina, ţinutul Herţa şi toată Basarabia au fost ocupate de Uniunea Sovietică prin neîmpotrivirea trădătorilor guvernanţi carlişti ai României. La 13 ianuarie 1941, întreaga familie Dumitru Pivin cu excepţia lui George, este deportată în Siberia, unde aveau să decedeze toţi Pivinii. Motivul acestei mârşăvii bolşevice l-a constituit funcţia de primar burghez a lui Dumitru.

George a scăpat de teroarea bolşevică fiindcă se afla în Botoşani, unde urma cursurile Liceului Teoretic August Treboniu Laurean. Era în clasa finală, în anul şcolar 1940-1941, când este cunoscut de Paul Ionescu, elev în cursul inferior al aceluiaşi liceu. Iată cum şi-l aminteşte acest camarad pe George Leandru Pivin:

„Eu , copilul cu patru clase mai mic, îl priveam pe George cu mare admiraţie. Îmbrăcat în costumul naţional din Bucovina, cizmele şi sumanul îl făceau şi mai chipeş şi impunător. Avea un păr frumos, bogat şi ochi adânci, pătrunzători.

A rămas de neuitat recitarea de către George Pivin, la o serbare şcolară, a acestor versuri de Aron Cotruş:

«De jos / te-ai ridicat drept, pietros, viforos, / pentru moţi / pentru cei săraci şi goi, pentru toţi.../ şi-ai despicat în două istoria / ţăran de cremene, / cum n-a fost altul să-ţi semene, / Horia!»

Dar nu i-a fost dat să termine liceul botoşenean în anul şcolar 1940-1941".

La începutul primăverii din anul 1941 toţi elevii cazaţi în internatul liceului au intrat în greva foamei, protestând în acest fel împotriva administraţiei vinovate de condiţiile rele de viaţă şi de învăţătură. Replica directorului liceului a fost dură. George, asumându-şi responsabilitatea organizării grevei, este eliminat din liceu pe toată durata acelui an şcolar şi deferit siguranţei din Botoşani. În consecinţă, George va fi nevoit să absolvească liceul în anul următor la Iaşi. Tot în capitala Moldovei va fi student al Facultăţii de Filosofie a Universităţii Alexandru Ioan Cuza. La absolvire, este repartizat la şcoala din comuna nemţeană Tazlău. Însă nu va profesa deloc din pricină că este arestat de siguranţa bolşevizată, primind de la justiţia militară, de asemenea comunizată, pedeapsa de 15 ani de temniţă grea pentru activitate legionară. La ieşirea din închisoare, în 1963, nu avea nici un dinte în gură, fiind cadaveric. Trecuse şi prin terifiantul penitenciar Piteşti, unde vestitul torţionar Eugen Ţurcanu îi scosese toţi dinţii şi toate măselele, fără însă a-l putea reeduca după placu-i drăcesc. Nu numai la Piteşti, ci şi în celelalte puşcării politice prin care a trecut a avut o comportare demnă, de toată lauda.

Îndeplineşte, în libertate, mărunte slujbe funcţionăreşti la Buhuşi, apoi la Bacău. Prin căsătorie se stabileşte în comuna băcăuană Gârleni, unde va deceda la 18 aprilie 1995 şi va fi înhumat în ţintirimul din această localitate rurală.

Camaradul Neculai Popa îşi aminteşte că eroul legionar Geroge Leandru Pivin avea talent literar din belşug. Fusese remarcat de un cunoscut critic şi istoric literar ca o mare speranţă a literaturii române. Însă vremea potrivnică, satanică nu i-a îngăduit să-şi valorifice harul artistic pentru că nu concepea să fie sub nici o formă discipol al diavolului.

Lali Halciu al Prefti

Prin anii '40 şi '50 ai veacului al XX-lea după Hristos, satul tulcean Caugagia, aparţinând, succesiv, comunelor Ceamurlia de Jos, Slava Rusă şi Baia, abia dacă număra 100 de case locuite. Cam în 40 dintre acestea locuiau colonişti macedoromâni, iar în celelalte trăiau 60 de familii de dacoromâni băştinaşi.

Ţăranii băştinaşi s-au adaptat destul de repede regimului bolşevic de colectivizare a agriculturii şi de înfometare, dar nu prin aderarea la partidul comunist (pe atunci acesta se denumea "muncitoresc"), ci prin acceptarea fără împotrivire a jugului de robi. De aceea nimeni dintre dânşii n-a fost arestat ca "bandit politic".

Însă macedonenii n-au primit fără crâcnire politica de colectivizare, ci s-au opus cât au putut partidului comunist. Cei mai buni gospodari din sat – Stere Derdena, Dumitru Prefti şi Stere Prefti – au fost categorisiţi chiaburi (duşmani de clasă) şi, în consecinţă, supuşi celei mai groaznice asupriri, prin sistemul demonic al cotelor obligatorii (de produse vegetale şi animaliere), conform monstruoasei lupte de clasă.

Alţi cinci aromâni (macedoromâni) – Nicolae Buda, Mihale Gana, Mihale Prefti, Stere I. Sertu şi autorul acestei evocări – au fost condamnaţi, politic, la mulţi ani de temniţă grea pentru opoziţia lor dârză faţă de comunizarea României. Dintre aceşti cinci foşti deţinuţi politici intenţionez să-l evoc, în continuare, pe Mihale Prefti.

În vremea aceea cei mai numeroşi dintre oamenii trecuţi de 40 de ani, născuţi şi crescuţi în Macedonia, nu ştiau carte nici cât să-şi poată scrie numele şi prenumele. Iscălitura pentru aceste persoane o constituia amprenta degetului mare de la mâna dreaptă. Însă cei prea însetaţi de învăţătură şi fascinaţi de lumina tiparului nu s-au lăsat până ce au deslușit – singuri, căci n-aveau pe nimeni care să-i îndrume (unicul învăţător, Gheorghe Himciu, şi preotul Sârbu muriseră pe frontul antibolşevic) – tainele alfabetului latin.

Proba cea mai elocventă, în acest sens, ne-o oferise lali Halciu. În satul Caugagia nu exista, în anii ultimului mare război, nici un aparat de radio. Nici vreo publicaţie nu ajungea până la noi, iar de bibliotecă, publică sau particulară, nici nu putea fi vorba.. De aceea nu mi-am explicat niciodată cum, prin ce surse de informare, reuşea lali Halciu să se documenteze.

Şi se informa, nu glumă. Era la curent cu desfăşurarea luptelor în Războiul nostru Sfânt, cu tot ce se petrecea şi pe celelalte fronturi, în Pacific, în Africa şi în apusul Europei.

De câte ori se vedea înconjurat de consăteni, dornici să-i golească traista doldora de noutăţi de pe fronturi, îndeosebi de pe cel rusesc, unde sute de mii de români, tineri şi braví, se băteau ca leii cu fiii lui Satan, el le satisfăcea, de fiecare dată, orice curiozitate. Caugagienii (consătenii lui lali Halciu şi ai mei) auzeau pentru prima oară denumirea geografică "Oceanul Pacific".

Şi, pentru că nu numai şcolarii, ci şi adulţii se pricep la atribuirea de porecle (nu era caugagian care să nu fie poreclit), de atunci nu i se spunea lui Iali Halciu în alt fel decât"Oceanul Pacific".

Lali Halciu nu numai că nu s-a supărat auzind cum este poreclit, dar, mai mult, s-a simţit chiar măgulit că beneficia de un supranume care-l impunea ca sătean autodidact, cum , de altfel, şi era.

Îl rodea pe Iali Halciu un nesfârşit regret. Pare-mi-se că avea şase copii. Erau patru băieţi şi două fete cu aceste prenume: Gheorghe, Dumitru, Nicolae, Chirața, Maria şi Stere. Însă ceea ce ţin minte cu certitudine este că nici una dintre odraslele sale nu manifesta dragoste de carte. De aceea se considera om nerealizat şi, implicit, nefericit.

Ţinea morţiş ca, măcar, unul dintre băieţii săi să înveţe carte şi după absolvirea ciclului primar. A sperat, sărmanul, că al treilea băiat al său îl va face fericit. Acest fiu se numea Nicolae, dar i se spunea Nicuşor, iar în dialect avea diminutivul afectiv Coli (nume ce se pronunţă în două silabe).

Cu Coli eram coleg de clasă în şcoala primară şi prieten la cataramă. Eu eram primul în toate clasele, iar Coli lua mereu premiul al treilea.

Dar nici unul dintre premii nu prezenta importanţă pentru că efectivul fiecărei clase era de maximum 8-10 elevi.

Învăţătorul cu care începusem prima clasă primară (în anul şcolar 1941-1942), Gheorghe Himciu, avea să fie repede încorporat şi trimis pe front, la Cotul

Donului, unde va cădea eoic ca ostaş de elită al lui Hristos, luptând cu discipolii bolşevici ai Diavolului.

Cu oarecare întârziere, învăţătorul – erou avea să fie înlocuit de tânăra Aurelia Vlădăreanu din Constanţa, care se va afirma tot ca un cadru didactic de dăruire apostolică.

Învăţătoarea aceasta mă aprecia atât de elogios încât a rugat-o pe mama mea ca să mă dea să învăţ mai departe. Mama s-a lăsat uşor convinsă, dar Tata se opunea pentru că avea casa plină de copii şi de bătrâni (opt odrasle şi patru vârstnici, adică un total de 14 persoane), iar pentru muncă era valid doar dânsul.

Numai când interveni şi Iali Halciu cu argumentul că băiatul lui va merge la un liceu din oraşul Tulcea, cu condiţia ca şi eu să plec tot acolo, abia atunci părintele meu se lăsă convins şi îşi dădu consimţământul ca şi fiul său să-şi continue studiile la ciclul liceal.

Clasa întâia de liceu am promovat-o destul de greu, însă fără corigenţă, în vreme ce Coli a rămas corigent la două discipline de învăţământ. Până la urmă, ne vedem amândoi în clasa a II-a a Liceului de Băieţi din Tulcea. Pe atunci, liceele nu erau mixte, iar anii de studiu erau opt (clasele se numerotau de la întâia la a opta).

Ca urmare a secetei şi a foametei cumplite din anul şcolar 1946-1947, clasa all-a de liceu (numai aceasta) o urmăm în particular (aşa se numea, în vremea aceea, cursul liceal fără frecvenţă).

Condiţiile nefiind deloc prielnice studiului individual (păşteam oile şi învăţam pe izlaz), Nicuşor n-a mai făcut faţă acestei situaţii extreme, rămânând

repetent, spre necazul perpetuu al lui Iali Halciu. Visul lui de a avea urmaş cu multă carte i se va realiza prin nepotul său Mihai (fiul lui Gheorghe), care va dobândi licență în litere şi va deveni bun poet, cunoscut de mulți aromâni ca scriitor în dialect.

Nu ştiu când Iali Halciu s-a născut, nici când încetă din viața aceasta.

Îmi părea egal în etate cu Tatăl meu, ceea ce înseamnă că s-a născut în 1898, în Macedonia, şi înclin să cred că a decedat prin anii '70 ai secolului trecut, trăind cu vreo 10 ani mai mult decât Tata (care se mutase din viața aceasta la vârsta de 65 de ani) şi la circa 10 ani de la ieşirea din închisoare (în care nu ştiu câți ani a stat).

Era Iali Halciu un bărbat înalt şi slab, cu nasul mare şi cu obrajii supți. Dacă la cunoaşterea istoriei, a geografiei şi a politicii contemporane nu avea egal printre caugagieni, în schimb la statură erau câțiva săteni care-l întreceau.

Îl evoc pe acest distins consătean şi pentru că în mare măsură (chiar hotărâtoare) lui îi datorez continuarea studiilor. Avea mare ascendent asupra Tatălui meu, pe care, cum am mai spus, l-a convins să mă dea la liceu.

Menționez pentru cititorii dacoromâni că în dialectul aromân, "Iali" înseamnă "unchi, nene", iar Halciu constituie diminutivul de alint al numelui de botez Mihale (Mihail).

Gheorghe Sichim
(1921-1976)

Potrivit habitudinii noastre, vrem şi de această dată, să evocăm un martir, care, tot pentru vina de a fi fost legionar, a pătimit în 23 de ani, prin temnițe ca deținut politic. Se numea Gheorghe Sichim.

Ca să arătăm cum am luat cunoştință de acest mucenic întru Hristos, va trebui să prezentăm, măcar în foarte puține fraze, modul insolit în care l-am cunoscut pe maistrul pensionar Constantin Oprea, fiindcă acest consătean constituie principala noastră sursă documentară întru scrierea acestui articol evocator.

La sfârşitul unei liturghii duminicale – e mai puțin de un an de atunci – înainte de a ieşi din naos, am fost abordați de un enoriaş în acest mod:

Semănați cu chipul fotografic de pe o carte din biblioteca noastră comunală. Autorul cărții se numeşte Mihai Stere Derdena. Sunteți cumva chiar el sau vreun frate de-al lui?

Surprinşi că un cititor ține minte înfățişarea noastră din fotografie, îi confirmarăm cu voioşie intuiția, felicitându-l că n-a dat greş.

De atunci, întâlnirile noastre au devenit frecvente, văzându-ne şi în zile de lucru. Discutând despre varii chestiuni, Domnul Oprea ne întrebă într-o zi din acest an dacă ştim pe cineva din sat, care să fi fost, asemeni nouă, deținut politic sub regimul comunist.

Chiar vreau - îi răspunsei – să cunosc şi să mă împrietenesc cu foşti deținuți anticomunişti din satul nostru.

Ştiu deja de la Dumneavoastră că sunteţi de puţin timp stabilit în Poiana-Câmpina şi de aceea n-aţi auzit de nici un deţinut politic. Eu am cunoştinţă de doi astfel de oameni, dar nici unul nu mai trăieşte. Pe unul dintre ei l-am cunoscut foarte bine pentru că a muncit în aceeaşi secţie cu mine şi era în subordinea mea. Se numea Gheorghe Sichim.

La scurt timp după aceea, prin prea bunele oficii ale Domnului Oprea, o cunoscurăm pe văduva Anica Sichim.

Doamna Sichim, manifestând neîncredere şi teamă, cu greu ne puse la dispoziţie toate actele care ne-au fost de real folos întru evocarea soţului său. Pe baza acestor documente putem reconstitui cu precizie momentele principale ale scurtei vieţi a eroului nostru.

Gheorghe Sichim s-a născut în municipiul Ploieşti, în prima zi a lunii lui cuptor a anului 1921, având părinţi pe cât de simpli şi neşcoliţi pe atât de buni creştini şi români. Era al doilea dintre cei cinci fii (patru băieţi şi o fată) ai lui Ioan şi ai Mariei Sichim.

Din pricina pauperismului, Gheorghe nu urmează decât Şcoala Primară.

Avea doar 18 ani când s-a hotărât să intre în Mişcarea Legionară, după ce-şi făcuse educaţia naţionalist-creştină într-o frăţie de cruce din Ploieşti. La 19 ani, participă la revoluţia legionară, care răstoarnă regimul dictatorial al unui rege criminal şi trădător. Iar în primăvara anului 1941 este arestat şi condamnat la 20 de ani de muncă silnică pentru participarea la aşa-zisa rebeliune legionară, acuzaţie vagă, perfidă şi drăcească, pe baza căreia sunt întemniţaţi sau trimişi

pe linia întâia a frontului mii de legionari.

Execută integral această condamnare excesivă până în 1961. Pe biletul de eliberare se menţionează că "Numitul se stabileşte în comuna Breaza, raionul Câmpina, regiunea Ploieşti". Însă nu la Breaza, ci la Periprava este dus sub escortă ca să execute un supliment punitiv de 3 ani, ca abuz al securităţii comunisto-demonice. I se emite al doilea bilet de eliberare, care cuprinde acest text: "bilet de eliberare nr. 4371/1964 de la Formaţiunea 0830 Periprava. Numitul Sichim Gheorghe a fost depus ca internat 36 de luni de la 11.05.1961 până la 11.05.1964, prin ordin al M.A.I. 10.083/1961 pentru faptul de legionar. A fost pus în libertate conform ordinului nr. 5021/1964 al M.A.I."

Vasăzică, numai pentru că era legionar, Gheorghe Sichim execută, fără să fi fost judecat, încă trei ani de închisoare, totalizând 23 de ani. Cine ştie cât ar mai fi stat închişi, el şi alţi legionari, de n-ar fi apărut, în 1964, un decret de graţiere pentru toţi deţinuţii politici.

S-a stabilit în comuna prahoveană Poiana-Câmpina şi va munci ca strungar la Întreprinderea de Reparat Tractoare şi Motoare Grele din această localitate, începând din 22 Martie 1965 până la 10 August 1976.

Se căsătoreşte la 15 iunie 1965, cu Anica Băja, care s-a născut la 4 iunie 1925 în comuna teleormăneană Islaz, localitate din care pornise Revoluţia de la 1848 din Ţara Românească, o dată cu celebra Proclamaţie.

Ca urmare a torturilor din anchetă şi din închisoarea Aiud (în care a executat pedeapsa iniţială de 20 de ani), a netratării nici uneia dintre numeroasele răceli, gripe şi infecţii contractate pe parcursul lungii sale detenţiuni, capătă o boală foarte gravă la creier. Soţia îl internează în Spitalul nr. 9 din Bucureşti, unde este operat. După circa 30 de zile de la internarea, în stare foarte gravă, decedează în maşina ambulanţei, care îl ducea acasă, în compania soţiei. Era în 12 august 1976.

Doamna Anica Sichim ne mărturisi şi următoarele fapte oribile, săvârşite de monstruoasa Securitate comunistă. Din 1964 până în 1976, Gheorghe Sichim a fost chemat în fiecare săptămână, la postul comunal de miliţie, de un maior de Securitate. Nu l-a lăsat în pace Securitatea nici în cele 45 de zile de spitalizare, uimindu-i pe medici.

După decesul lui Gheorghe, securiştii, luîndu-se după o scrisoare de denunţ, au anchetat-o pe văduva Anica, tot ca legionară şi că ar ţine şedinţe de cuib în locuinţa Domniei sale.

Se acreditează ideea că reala cauză de deces a martirului Gheorghe Sichim a fost uciderea lui lentă, prin iradiere, de către poliţia politică a criminalului regim comunist, numită Securitate. În acelaşi chip perfid, drăcesc au fost lichidaţi puzderie de legionari.

Ca să se vadă cum arăta şi cum se manifesta Gheorghe Sichim – un om extrem de simplu şi prea puţin instruit, trecut doar prin învăţământul primar, dar educat în şcoala inegalabilului formator de caractere eroice, care a fost Corneliu Zelea Codreanu – îi dăm

cuvântul Domnului Constantin Oprea ca să-l prezinte pe acest mare mucenic, care i-a fost subordonat în vreme de circa 9 ani. Se ştie că locul de muncă este mediul cel mai propice de exprimare a personalităţii umane din mai toate punctele de vedere (profesional, intelectual, moral).

În septembrie 1967 – cuvântează Domnul Oprea, depănându-şi amintirile despre Gheorghe Sichim – am fost mutat ca maistru la sectorul echipament de injecţie. La puţine zile de la acest transfer, sunt chemat la biroul nr.1, unde mi se aduce la cunoştinţă că am în sector doi foşti puşcăriaşi, unul de drept comun, Ion Datcu (condamnat pentru că tăiase un viţel, încălcând legea care interzicea sacrificarea cornutelor tinere, chiar dacă erai proprietar al unor asemenea vite), iar celălalt, numit Gheorghe Sichim, stătuse închis în timp de peste 23 de ani, din motive politice, fiind legionar.

După câteva zile, Datcu, bun electrician, este transferat la atelierul electric. Urma să-l supraveghez atent, conform instrucţiunilor primite, numai pe Gheorghe Sichim. Acesta era un bărbat bine făcut, având înălţimea de 1,80 metri, păr negru şi bogat, mustaţă neagră, ten brunet şi trăsături generale de bărbat frumos şi sobru.

Relaţiile noastre erau în spiritul regulamentului de ordine interioară al întreprinderii, adică distante, ca de la subordonat la şef. Specialităţile noastre profesionale erau oarecum diferite: el - strungar, iar eu - mecanic.

Puteam să-mi dau seama cum munceşte, cât de mare-i este competența şi din spusele tehnologului, care opina cu convingere deplină că Sichim era un meseriaş foarte bun. Se inițiase prea bine Sichim şi în desenul tehnic, precum şi în multitudinea de calcule necesare prelucrării metalelor.

Amplele noțiuni teoretice, pe care le poseda, îi fuseseră transmise, după propria-i mărturisire, de un inginer cu care a împărțit, în multă vreme, o celulă a temniței din Aiud.

În cei 9 ani cât a muncit în sectorul meu, nu ne-a consultat pe mine şi pe tehnologul sectorului la nici o lucrare, oricât de complexă ar fi fost aceasta. Ba mai mult, s-a afirmat ca autor, împreună cu mine şi cu tehnologul Florescu, al unei inovații, pentru care am primit tustrei prime consistente.

Menționez că, în primii ani, cam la o lună, apoi, la două-trei luni, eram invitat la biroul nr.1 al marii noastre întreprinderi, de câte un ofițer de Securitate ca să dau relații despre Sichim. Căpătând, treptat, încredere, dar păstrând şi teamă, începui să-i destăinuiesc subordonatului meu că Securitatea se interesează încontinuu de dânsul.

Atât premierea, la care mă referii, cât şi dezvăluirea întâlnirilor mele confidențiale cu ofițeri de Securitate, mereu la solicitarea acestora, au produs o puternică impresie plăcută asupra lui Sichim.

Lucru curios îmi păru faptul că nici un ofițer de Securitate nu mi-a cerut vreodată informare scrisă. De-altminteri, nici ei nu notau nimic. Presupun că înregistrau tot ce spuneam, la un aparat minuscul şi

ascuns vederii mele. De la maiorul Păun, care era mai puțin secretos decât ceilalți ofițeri de Securitate, ce mă tot interogau, aflam, prima oară, că foarte mulți legionari au pătimit în prea numeroşi ani prin închisori şi prin lagăre pentru ideile lor naționalist-creştine, că aceştia sunt urmăriți fără încetare. Cam tot atunci (la sfârşitul anilor '60 şi la începutul deceniului al VIII-lea, în veacul trecut) au avut loc explozii şi sabotaje la unele întreprinderi civile dintre cele mai însemnate..."

Multe întâmplări interesante ne-a istorisit Domnul maistru pensionar Constantin Oprea, însă de teamă că evocarea noastră s-ar întinde pe un spațiu publicistic mai amplu decât cel oferit, ne mulțumim cu reproducerea doar a relatării uneia dintre ele.

Într-o Sâmbătă, la prânz, maistrul Oprea află că un ucenic din sectorul său, şcolit în Câmpina, ar urma să participe la un concurs național pe meserii, ce avea să se desfăşoare în municipiul Arad. Ca acest elev să fie cât mai pregătit atât teoretic cât şi practic, Domnul Oprea îl rugă pe meşteşugarul Sichim să rămână peste program ca să-l învețe pe acest ucenic-strungar tot ce trebuie să mai ştie în această meserie.

În timp de patru ore suplimentare (de la 15 la 19), Gheorghe Sichim îi dezvălui şcolarului toate subtilitățile strungăriei, arătându-se excelent şi ca pedagog. Doamna Sichim, văzând că-i ora 16 şi că soțul său încă nu apare acasă, la masă, nu se gândi decât la oprirea bărbatului ei la serviciu, peste program, (după ora 15).

În consecință, luă în sufertaş mâncarea caldă şi i-o duse la locul de muncă. Însă Gheorghe al ei nu se

atinse de mâncare, ci o dărui în întregime ucenicului, pe care-l perfecționa. La concursul de la Arad, tânărul strungar, pregătit suplimentar de meşterul Sichim, este distins cu premiul I pe țară, la strungărie. Apoi, în cadrul unei scurte şedințe de lucru cu toți salariații din sector, ucenicul premiant îi mulțumi profesorului său Sichim, îmbrățişându-l în aplauzele pline de entuziasm ale tuturor celor prezenți. Domnul Oprea regretă că nu-şi mai aminteşte numele ucenicului.

Din nefericire, Doamna Anica Sichim, căreia cuvântul "*Securitate*" încă-i stârneşte şi spaimă, nu numai repulsie, regretă convorbirea purtată cu noi în casa Domniei sale, fiindu-i teamă că va avea neplăceri din partea vreunui sereist, fost securist.

Aşadar, şi după 13 ani de la prăbuşirea regimului comunist, numeroşi Români, îndeosebi din mediul rural, tot se tem de Securitate, nevoind să arate răul nesfârşit pe care l-a pricinuit poporului român această poliție monstruoasă, eufemistic numită Securitate.

În acelaşi timp, slujitorii Securității, asemenea lupilor în piei de oi, vor să ne convingă, mințind necontenit, că au fost inocenți, neucigând şi netorturând pe nimeni în cursul exercitării serviciului în cea mai criminală poliție din istoria universală.

Toți cei ce s-au angajat în Securitatea comunistă, precum şi cei ce făcuseră parte din siguranța democrată, carlistă şi antonesciană au fost, fără nici o excepție, nişte neoameni, neduşi la biserică, fără Dumnezeu şi fără scrupule. Pentru o stea, sau o tresă în plus, care le sporeau lefurile – şi aşa cele mai

mari din țară – aceste fiare bipede au torturat şi au ucis cu sânge rece ca veritabili călăi.

Camarade Gheorghe Sichim, nutrim convingerea că pentru prea lungul martiriu pe care l-ai îndurat pe Pământ, ai tot dreptul să te bucuri de viață veşnică. Roagă-te Preasfintei Treimi şi Maicii Domnului pentru toți confrații tăi de idei şi de patimi, care încă viețuim în lumea aceasta, iar soției tale iartă-i lipsa de curaj şi de încredere în oamenii de bună-credință şi bine intenționați!

Atanase Tanaşoca

Încă din copilărie tata mi-a vorbit despre Tanaşoca şi despre Bucovală ca de nişte apărători fervenţi ai Macedonenilor şi ai Regăţenilor colonizaţi în Cadrilater şi aflaţi în frecvente litigii cu Bulgarii hrăpăreţi.

Pe primul dintre cei doi cunoscuţi cavaleri ai barei dobrogene aveam să-l întâlnesc abia prin 1958-1959 în închisoarea din Gherla, unde ispăşea o condamnare de 3 ani. Făcea parte dintr-un lot compact de Aromâni care-l avea ca lider pe un alt mare avocat, recidivistul anticomunist Nicolae Mătuşu. Mă exprim astfel, zicând "recidivistul", spre a sublinia că acesta trecuse încă o dată prin iadul închisorilor comuniste, anume pe la începutul anilor '50, când teroarea bolşevică din România ajunsese la paroxism.

Din acelaşi grup contrarevoluţionar mai făceau parte medicul uman Gheorghe Gachi, economistul Andrei Exarcu şi comerciantul (de altădată) Constantin Tironică. Cu excepţia şefului, apreciat de securişti ca foarte periculos legionar şi de aceea, încarcerat la Aiud, unde se afla elita rezistenţei anticomuniste, toţi ceilalţi au trecut prin Gherla, locuind în aceeaşi celulă cu mine timp de câteva luni. După ştiinţa mea tuscinci au părăsit de mult această lume.

Iar eu, ca umil creştin ce mă pretind, îL rog şi-L voi ruga mereu pe Părintele Etern ca să-i primească şi pe dânşii în împărăţia Sa, iertându-le toate greşelile şi păcatele. Pentru că, deşi toţi, fără nici o excepţie, s-au comportat ca foarte buni Români şi ca extrem de

vrednici creştini ortodocşi (de altfel, printre Macedcnenii latini nici nu s-au ivit vreodată cazuri de sectanţi, de alt fel de apostaţi religioşi sau de atei), ca excelenţi camarazi de suferinţă faţă de toate categoriile de întemniţaţi din vremea aceea satanic-bolşevică, totuşi ca oameni nu se poate să nu fi păcătuit nici o dată. Căci numai unul, Dumnezeu, e fără cusur şi fără de prihană.

Pe Tanaşoca l-am cunoscut cel mai bine, deoarece am petrecut şi cel mai mult timp împreună. Mi-a fost dat să-l întâlnesc şi la Rubla (în 1961), unde el executa un supliment de pedeapsă, cadou al Securităţii dejiste constând în 4 ani.

Era, de nu mă înşel, cam de aceeaşi vârstă cu tatăl meu, născut, aşadar, prin 1898. fiind cu 36 de ani mai vârstnic decât mine îi spuneam de la o vreme lali Tanasachi, abandonând destul de repede, formulele ceremonioase, ca spre pildă, domnule avocat, sau domnule Tanaşoca, vocabule stânjenitoare pentru cei ce vor să se împrietenească şi, mai cu seamă, pentru Aromâni, a căror limbă, asemenea englezei, nici nu conţine vreun pronume de reverenţă.

N-a fost căsătorit, dar pe cele două nepoate de soră – Nela Căciulă şi Marioara Zuchi – le iubea ca pe fiicele sale căci şi el participase la creşterea lor. Sora şi nepoatele îl vizitau frecvent la Rubla. Iar puţinul pe care îl aduceau lali Tanasachi, milostiv ca nimeni altul, îl împărţea cu oricine dintre deoişti.

Multe mese calde şi gustoase, preparate de el însuşi, cu o desăvârşită artă culinară, am servit la dânsul. În sărăcia aceea cumplită, extrem de puţini deoişti au putut fi atât de generoşi şi de ospitalieri ca lali

Tanasachi. Cred că aceasta-i virtutea care-l definea cel mai bine. Pentru mine a rămas ca un aristocrat de neam, de viță veche.

S-a născut la Veria, orăşelul din care a răsărit cam în aceeaşi vreme dintre veacuri, o întreagă cohortă de intelectuali ce au ilustrat pe multiple planuri geniul mândrului popor macedo-latin, la loc de frunte situându-se savantul de talie mondială Elie Carafoli.

După strălucite studii primare şi liceale în Veria-i natală şi la Săruna (Salonic), se stabileşte în România, la Bucureşti, unde urmează Dreptul, devenind, cum am menționat în introducere, unul dintre cei mai vajnici şi mai îndrăgiți apărători ai intereselor legitime ale coloniştilor români din Durostor şi din Caliacra, ori de câte ori acestea erau lezate de veneticii bulgari.

Fire blândă, deschisă, jovială şi calmă, lali Tanasachi Tanaşoca nu suporta – ca, de altfel, oricare conațional – să fie călcat pe picioare. Foarte greu se supăra, dar când ajungea la o astfel de stare, atunci glasul lui devenea tunet, iar statura-i, şi aşa impresionantă, căpăta dimensiunile strivitoare ale uriaşului din poveste. Fața-i albă – sau, mai bine zis, mai puțin măslinie decât a unui "cipan" ca mine, cum îi plăcea să mă poreclească – devenea deodată roşie, de prea multă surescitare congestivă, iar gâtul i se umfla într-atât încât credeai că-i gata să-i plesnească vreo arteră. Însă cumpătarea, echilibrul şi pacifismul constituiau îndeobşte felul lui de a fi, din care extrem de rar îl puteai scoate.

Încă din primele-mi zile de D.O., lali Tanasachi mi-a dăruit o maşină de bărbierit marca Gillette. Şi astăzi, după 31 de ani, mă bărbieresc tot cu ea şi o păstrez cu aceeaşi grijă ca la Rubla, ca pe o scumpă amintire, dar nu pentru că a fost fabricată de o celebră firmă americană, ci fiindcă are încrustată într-însa numele Atanase Tanaşoca, un nume pe care nu-l voi uita nici de-ar fi să trăiesc 1000 de ani.

Regret însă că n-a fost chip să-l petrec şi eu pe ultimul drum pământean. Când s-a săvârşit din viața aceasta telurică era, pare-mi-se, pe la sfârşitul lui Ianuarie 1969. eu mă găseam în comuna constănțeană Cobadin, luând parte la logodna uneia dintre fetele fratelui meu mai mare. Îndată ce am revenit acasă, în Bucureşti, am aflat că lali Tanasachi era deja înmormântat de câteva zile.

Deşi trecut de 70 de ani părea destul de vânjos şi se prezenta drept şi semeț ca brazii din Macedonia , printre care a crescut, păscând oile şi desluşind slovele latine. Iată, lale,că n-am fost ingrat şi nu te-am uitat. Şi cum puteam să te uit când, - după ce m-am strecurat miraculos printre haite de securişti şi de informatori, adeverindu-se inumanul şi nefirescul dicton "Homo homini lupus" – tu ai fost printre cei ce mi-au dezvăluit şi mi-au dovedit că omul poate fi şi ceva sfânt (nu numai lup) pentru om ("Homo res sacra homini est"), cum atât de bine a prezis filosoful şi moralistul Seneca şi cum, apoi, ne-a învățat Mântuitorul Iisus Hristos prin pilduitoarea sa viață neprihănită şi plină de învățăminte moralizatoare.

Dacă aici, pe pământ, îți plăcea, lale, să arborezi

față de mai orice gâlceavă omenească o mare stăpânire, un imperturbabil calm olimpian şi o detaşare de înțelept, nu-i greu să-mi închipui că printre îngeri nu te poți simți decât în elementul tău. Căci sufletul unui făcător de pace pe acest pământ (care-i încontinuu scăldat de sângele ce curge-n râuri din războaie şi din crime izolate ce nu se mai termină), cum ai fost tu, iubite lale Tanasachi, nu poate fi, acum, decât în împărăția Păcii celei Veşnice. Aşa să-ți ajute Dumnezeu!

Preotul martir Gheorghe Tarcea (1890-1963)

Nu am avut cinstea să-l cunosc, dar cutez a-l evoca pe baza datelor pe care mi le-a oferit fiul său Mircea cu multă solicitudine.

Sfinția sa părintele Gheorghe Tarcea, odraslă a țăranilor agricultori Dumitru şi Ana Tarcea, s-a născut la 5 noiembrie 1890, în comuna Mag din județul Sibiu. În satu-i natal a parcurs ciclul primar de învățământ, iar la Sibiu a urmat clasele liceale. Tot în oraşul de pe malurile Cibinului absolveşte Institutul Teologic Andreian (numit aşa întru neuitarea întemeietorului său, mitropolitul Andrei Şaguna, cel mai bun prelat ortodox român), instituție prestigioasă care-i pregătea pe tinerii transilvăneni în ambele ipostaze de luminatori ai sătenilor români din Transilvania, anume ca preoți şi ca învățători în acelaşi timp.

Între 1913 şi 1918 participă cu regimentul 31 de infanterie din Sibiu la luptele din Galiția, de unde se întoarce rănit. Apoi, se înrolează în armata română, luptând pentru întregirea României, susținând cu ardoare unirea provinciei sale natale cu patria mamă.

La 30 decembrie 1929 este hirotonit ca preot de Înalt Preasfințitul Nicolae, mitropolit al Transilvaniei, moment fundamental din viața sa zbuciumată, în care se angajează să fie slujitor pilduitor al sfântului altar întru răspândirea credinței creştin ortodoxe şi spre luminarea poporului sătesc. Va păstori, consecutiv, parohiile Peştiş din județul Bihor, Mânerea din județul Arad, Josani, Răcăştia şi Nandru din județul

Hunedoara, fiind lucrător neobosit pe ogorul lui Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

A funcționat ca învățător titular la Şcoala Centrală de Stat din municipiul Hunedoara între anii 1918 şi 1945, fiind şi director al acesteia între anii 1940 şi 1945. În paralel, a predat limba română, istoria şi geografia la Şcoala de Ucenici Industriali din cadrul Uzinelor de Fier Hunedoara.

Încă din primii ani ai Legiunii Arhanghelul Mihail, preotul-învățător Gheorghe Tarcea se înscrie în această Şcoală de Eroi, fiind convins că unicul român care poate eradica atât corupția, laşitatea, trădarea, lichelismul cât şi indigența caracterială din rândul politicienilor şi din sânul intelectualității, este Corneliu Zelea Codreanu. Astfel, poate să se dedice şi politicii oneste, naționalist-creştine, nu numai Bisericii şi Şcolii.

A trecut cu demnitate prin calvarul temnițelor şi al lagărelor, cunoscând din plin teroarea siguranței bolşevizate, apoi a securității comuniste, fiind arestat chiar în toamna nefastului an 1944 şi internat în lagărul de la Slobozia din județul Ialomița. Înainte de această arestare a fost îndepărtat din învățământ (la scurt timp de la înfăptuirea marii trădări naționale de către regele bâlbâit şi liderii partidelor înfrățiți toți cu discipolii stalinişti din România.

Rearestat în primăvara anului 1952, trece prin închisoarea din Deva şi prin lagărul Ghencea din Bucureşti, fiind eliberat în august 1954, dar fixându-i-se domiciliul obligatoriu pe doi ani în satul bărăgănean Răchitoasa. Aici, beneficiind de sprijinul bănățenilor

dislocați, construieşte din chirpici o biserică. Abia în 1956 ajunge acasă.

La 21 Mai 1958, în timp ce oficia sfânta liturghie la biserica din Nandru în cinstea marilor împărați creştini Constantin şi Elena, este arestat din sfântul altar de securişti satanici şi încarcerat la securitatea din Deva, unde va fi anchetat prin aplicarea torturilor greu de imaginat. Prin scenariu specific este încadrat în organizația fictivă „Garda Albă", fiind acuzat de insurecție armată împotriva „regimului democrat-popular". Apoi, instanța militară, condusă de carieristul oportunist Finichi îl condamnă, fără nici o probă acuzatoare, la muncă silnică pe viață.

Plin de relevanță este faptul că „Garda Albă" avea 70 de membri arestați. Majoritatea acestora o alcătuiau țăranii şi muncitorii. Dintre aceştia, patru au fost condamnați la moarte, fiind executați. Douăzeci de inculpați au fost osândiți la MSV (muncă silnică pe viață), iar ceilalți au primit pedepse cuprinse între 5 şi 25 de ani de temniță grea. La proces toți acuzații din boxă au denunțat faptele impuse cu violență de anchetatorii penali de securitate, spre furia acestora, care erau prezenți în sala de judecată. După proces, anchetatorii securişti au recurs la inimaginabile represalii împotriva deținuților care au rostit la proces adevăruri neconvenabile la adresa securității, cutremurându-i până şi pe unii judecători militari. Una dintre victimele represaliilor cumplite a fost părintele Tarcea, căruia securiştii i-au smuls barba şi i-au izbit capul de pereți.

Revenind la proces, precizăm că acesta s-a desfăşurat în ziua de 24 decembrie 1958 (în Ajunul Marii Sărbători a Naşterii Domnului). A fost un proces tipic comunist, „judecat" de un tribunal militar, care avea menirea de a-l incrimina pe cel din boxă. Acesta era considerat întotdeauna, din start, duşman înrăit al clasei muncitoare şi, implicit, al regimului comunist, un trădător, o unealtă abjectă a statelor capitaliste. Era pronunțată o sentință drăcească, în dezacord total cu normele de drept, o hotărâre prestabilită de satanicul PMR (alias PCR), prin brațul său lung numit eufemistic securitate. O astfel de sentință lua în considerare persoana inculpatului, originea socială şi trecutul lui politic, ci nu faptele sale penale, care de cele mai multe ori nu existau decât în ficțiunea securiştilor şi a activiştilor.

Apărarea inculpaților contrarevoluționari (aşa erau denumiți toți arestații şi deținuții politici) era reprezentată, aproape în toate cazurile, de avocați din oficiu. Aceştia pledau, îndeobşte, nu pentru invocarea circumstanțelor atenuante, ci în favoarea acuzării.

Ca parodia judiciară să fie completă erau aduşi în sala de judecată şi martori. Aceştia proveneau din rândul prietenilor, al colegilor de serviciu şi chiar al rudelor celor arestați. Erau chemați, întâi, la securitate unde erau instruiți ce să spună, mai bine zis ce să mintă la procesul la care vor compărea.

După scenariul tipic s-a desfăşurat şi procesul părintelui Gheorghe Tarcea. Numai că unul dintre martorii aduşi cu anasâna la acest proces şi-a dat arama pe față. Întrebat de preşedintele instanței de

judecată dacă îşi menține declarația dată la securitate, în care preciza „L-am auzit pe preotul Tarcea cum îndemna enoriaşii să nu se înscrie în gospodăria agricolă colectivă" şi dacă a fost în sală, martorul acesta răspunde, ceea ce îl determină pe preşedinte să dea replica „Dacă nu ai fost de față cum ai putut să-l auzi?!" Însă această încurcătură n-a contat câtuşi de puțin, nefiind singura mărturie mincinoasă.

În seara aceea nespus de tristă a terminării procesului cu pronunțări de sentințe monstruoase, în locul colindelor vestitoare ale celui mai mare miracol terestru – Întruparea lui Dumnezeu în Pruncul născut din Preasfânta Fecioara Maria – se auzea în Deva plânsul mamelor, al soțiilor şi al copiilor celor condamnați pe nedrept la pedeapsa capitală ori la foarte mulți ani de temniță grea.

La mai puțin de doi ani de la arestarea părintelui Tarcea, sunt ridicați, de aceeaşi securişti haini, fiul său Mircea şi ginerele său Amos Mihăilă, care fuseseră închişi şi în anii 1948-1950. După o anchetă securistă extrem de dură, pe parcursul a 16 luni, ambii sunt condamnați, în 1959, la câte 20 de ani de muncă silnică (adică închisoare de temut) pentru „crimă de uneltire la ordinea socială".

Spre sfârşitul anului 1959, părintele Tarcea este transferat la penitenciarul terifiant din Aiud. unde va fi ucis la 30 septembrie 1963 prin refuzul comandantului-călău Crăciun de a-i acorda îngrijire medicală pentru grava afecțiune hepatică de care suferea din cauză că „banditul Tarcea" nu accepta reeducarea.bolşevică Corpul neînsuflețit al acestui sacerdot martir a fost azvârlit în groapa comună din cimitirul fără cruci, cunoscut sub

numele de „Râpa Robilor" din Aiud, ca astfel să nu se ştie nicicând unde se află osemintele sale, în ipoteza că va fi exhumat vreodată spre a fi înmormântat după datina creştină.

Părintele Gheorghe Tarcea, luminător ca sacerdot şi ca învățător al multor generații de enoriaşi, de şcolari de pe plaiurile sud-vestice ale Transilvaniei, apoi al deviştilor din satul bărăgănean Răchitoasa şi, mai apoi, al deținuților politici, creând atmosferă de altar în celulele de temniță prin care a trecut, a intrat în istoria neamului românesc ca unul dintre martirii creştini din veacul al XX-lea, fiind răpus de discipolii bolşevici ai lui Satan, de oameni fără Dumnezeu, fără nimic sfânt într-înşii.

Mihai St. Tutungiu
(1915-2001)

S-a născut în Macedonia, din părinți aromâni, la un an de la începerea Primului Război Mondial. Pe când avea 15 ani, familia Stere Tutungiu se stabileşte în România, o dată cu exodul de Aromâni, locuind, întâi, într-un sat din Cadrilater, apoi, la cedarea, fără luptă, a acestui teritoriu, într-un cătun din județul Tulcea. În cele din urmă, Mihai St. Tutungiu se statorniceşte în Bucureşti, unde, în prima zi de vară a anului 2001, încheia această viață, fiind înhumat în Duminica Pogorîrii Sfântului Duh (03 Iunie), la cimitirul Capra.

Timp de 13 ani a stat închis, îndeosebi în temnița de la Aiud, fiindcă uneltise împotriva ordinii sociale de tip satanic. Fusese condamnat la 18 ani de muncă silnică şi la confiscarea totală a averii.

La înmormântarea lui am rostit cuvântarea de adio, pe care o reproducem in extenso, în cele ce urmează:

Întristată asistență,

Îi mulțumesc lui Dumnezeu că mă aflu şi eu printre cei ce îl petrec pe ultimul drum pământean pe marele caracter creştin şi național-ist Mihai St. Tutungiu şi că pot să vorbesc despre acest foarte curajos luptător anticomunist din prima linie, adevărat erou şi martir.

A fost martir şi erou Mihai Tutungiu pentru că şi-a petrecut tinerețea în puşcăriile comuniste, ca luptător pentru Sfânta Cruce, pentru Țară, opunându-se politicii demonice a regimului comunist de ateizare a neamului românesc, şi fiindcă fu prigonit şi după ce ieşi din

închisoare, în toți anii până în Decembrie1989.

Comuniştii, născocitori ai diabolicei lupte de clasă, care însemna învrăjbirea dirijată a oamenilor, nu s-au mulțumit cu întemnițarea, cu torturarea (a fost atât de bestial bătut la tălpi încât acestea îl vor durea până la moarte) şi, în falsa libertate, cu hăituirea lui Mihai, ci au mers mai departe cu bestialitatea, tratându-i ca pe dușmani de clasă, atât pe soție, cât şi pe cei doi fii ai lor, Elena şi Stere. Iar calvarul copiilor, martiri încă din pruncie, şi al nevestei nu poate fi descris întrucât nici nu există cuvinte îndeajuns de potrivite.

Să răpeşti prin aberante cote obligatorii de produse agroalimentare până şi pâinea de la gurile unor ființe inocente, aflate la început de viață, şi să le negi acestora chiar şi dreptul elementar de a învăța carte, iată cele mai monstruoase forme ale barbarului modus vivendi "Homo homini lupus" (omul este lup pentru om), pe care numai bolşevicii, discipolii cei mai zeloşi ai lui Satan, le-au putut imagina şi înfăptui.

Însă soția lui Mihai, bătându-se ca o leoaică pentru creşterea copiilor săi, nu numai că a rezistat eroic puzderiei de năprasnice lovituri primite din partea unui regim hain şi inuman, cum nu mai cunoscuse omenirea creştină în istoria-i bimilenară, dar a şi ştiut să-i îngrijească şi să-i educe pe Lenuța şi pe Stelică în chip desăvârşit şi să-şi aştepte bărbatul din prea lunga lui cruciadă anticomunistă, în demnitate şi în neprihănire, ca o veritabilă Penelopă. Faptul în sine de a nu divorța, rămânând devotată unui bandit - aşa era calificat orice luptător anticomunist - constituia un act de cel mai mare curaj şi, totodată, pretext ca acea soție să

fie cât mai persecutată de regimul crunt de opresor.

Pentru că s-a comportat, încă din adolescență (când intra în Frăția de Cruce), ca un om ales, ca patriot şi creştin statornic, netemător de patimi şi de moarte, Mihai fu binecuvântat cu soție nobilă (tot de obârşie macedoromână), care şi-a urmat bărbatul în toate circumstanțele, dintre care cele mai multe erau din cale-afară de grele, adevărate obstacole ce păreau insurmontabile. Iar celor doi soți excepționali le dărui Părintele Etern doi fii admirabili, dintre care unul va deveni profesor eminent, făcând onoare învățământului românesc.

Acum, Mihai, mutându-se din viața terestră şi regăsind-o pe viteaza-i nevastă Chirața (1919-1999), păşeşte cu ea în legiunea de îngeri a Sfântului Arhanghel Mihail, al cărui nume s-a învrednicit să-l poarte. Nu există nici o îndoială că cei doi soți exemplari, care în această viață au fost prea prigoniți pentru dreptate, ca soldați de elită ai Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la Adevărata Judecată vor trece la dreapta Judecătorului Suprem, în rândul oilor, şi vor trăi veşnic în Împărăția Cerurilor.

Camarazii, care au fost prezenți, în 24 Iunie 1997, la pelerinajul de la Tâncăbeşti şi de la Țigăneşti, prilejuit de a 70-a aniversare a celei mai pure mişcări de resurecție creştină şi națională, au rămas uimiți auzindu-l pe octogenarul Mihai Tutungiu, absolvent doar al şcolii primare, recitând, fără greşeală şi fără ezitare, poezia "*Morminte dragi*" de Radu Gyr, la mormântul lui Radu Mironovici, unul dintre întemeietorii Legiunii Arhanghelul Mihail. Nu vom uita nicicând

siguranța şi hotărârea cu care rosti fiecare vers din poemul citat, creat de poetul ce furnizase prizonierilor de conştiință cel mai straşnic nutriment spiritual, un miraculos panaceu întru supraviețuirea noastră.

Camaradul Mihai Tutungiu a trăit cum ne-au învățat Mântuitorul şi Căpitanul, adică în duh şi în adevăr, în cinste şi în smerenie, ca făcător numai de bine şi ca neînfricat luptător pentru dreptate, pentru apărarea tuturor valorilor creştine şi a celor naționale, jertfindu-şi tinerețea, chiar cea mai mare parte a vieții pământene, în lupta nespus de grea şi de îndelungată, ca ostaş pilduitor al lui Iisus Hristos şi al lui Corneliu Codreanu, pentru biruința binelui, a ideilor purificatoare şi mântuitoare ale creştinismului.

La fel ca fiecăruia dintre noi cei ce-am fost deținuți anticomuniști, şi lui Mihai Tutungiu i-a fost dat să audă, adesea, întrebarea zeflemitoare, perfidă şi drăcească: *"Ce-ai realizat, ridicându-te împotriva regimului comunist? Că doar nu tu puteai să schimbi cursul istoriei!"* Iată răspunsul cuvenit, pe care nu doar o dată şi Mihai l-a rostit:

Românii dețin, şi-aşa, înspăimântătorul record de a fi fost cel mai comunist popor din lume, dând cel mai ridicat procent de membri ai satanicului partid comunist. Tot ei, numai ei, au ca modus vivendi, amoralul dicton *"Fă-te frate cu dracul* până *treci puntea!"* Or, de s-ar fi înfrățit cu Satan tot Neamul Românesc, Dumnezeu ar fi nimicit România, aşa cum distrusese, odinioară, Sodoma, Gomora şi alte cetăți, ai căror locuitori, prea îşi băteau joc de Părintele Etern şi de trupurile lor.

Creştini ca Mihai Tutungiu, având curajul de a-i

înfrunta pe slujitorii conaționali ai lui Satan, numeroşi ca frunzele şi ca firele de iarbă, au dobândit meritul de a-L fi înduplecat pe Dumnezeu ca să-i cruțe pe Români de pedeapsa nimicirii în lungul timp cuprins între anii 1944 şi 1989, când se ajunsese până acolo încât multe locaşuri sfinte au fost transformate în grajduri ori în magazii sau au fost dărâmate de păgâni cu guri strâmbe, ucenici ai lui Antihrist.

Odihneşte-te, de-a pururi, în Rai, cu adorata-ți soție, preaiubit confrate de idei şi de patimi, Mihai Tutungiu! Vegheați amândoi asupra noastră, a Neamului Românesc, împreună cu marii mucenici creştini şi români Corneliu Codreanu, Ion I. Moța, Vasile Marin, Sterie Ciumetti, Grigore Pihu, Victor Dragomirescu, Nicoleta Nicolescu, Lenuța Bogdan, Constanța Grecu, Titi Gâță, Valeriu Gafencu şi alții, mii şi mii de martiri legionari! Aşa să vă ajute Treimea Sfântă, Preacurata Maică a Domnului şi Sfântul Arhanghel Mihail!

Ştefan Verşescu

(1919-1994)

A părăsit această viață, mergând la cea veşnică în 6 Mai 1994, de ziua Izvorului Tămăduirii, chiar în Săptămâna Luminată. Funeraliile i s-au făcut pe data de 8 Mai, în Duminica Tomei. A decedat în Bucureşti, dar, conform ultimei sale dorințe, a fost înmormântat în cavoul părintesc din cimitirul municipiului Piatra-Neamț, localitate în care a văzut lumina zilei, în 1919, şi a trăit prima treime din cei 75 de ani, pe care-i avea când îşi dădu duhul.

Partea cea mai intinsă din viață a trăit-o în Bucureşti, unde s-a afirmat ca un bun avocat şi ca un admirabil cetățean.

Printre cei ce l-au condus pe ultimu-i drum pământean s'au aflat rude, prieteni, cunoscuți şi foşti deținuți politici anticomunişti.

Slujba înmormântării a fost oficiată de părintele paroh al bisericii patronate de Sfinții Arhangheli Mihail şi Gavril. Sfinția sa a rostit, în încheiere, un amplu şi documentat necrolog, evocând, îndeosebi, prodigioasa activitate naționalist-creştină a celui dispărut, începută în anii adolescenței, când era elev al prestigiosului liceu pietrean *"Petru Rareş"*.

Ştefan Verşescu avea doar 14 ani, în 1933, când s'a remarcat ca bun Român şi creştin, în cadrul Frăților de Cruce, ajungând, în 1937, şeful acestei organizații pe tot județul Neamț. Datorită talentului şi pricieperii cu care a reuşit să atragă în F.D.C. mulți elevi fruntaşi la învățătură, Ştefan Verşescu a fost exmatriculat din Liceul *"Petru Rareş "* taman când începea clasa finală.

Din cauza prigoanei antinaționaliste din *„statul de drept"* guvernat de liberali şi condus de regele-călău Carol al II-lea, elevul exmatriculat va fi silit să-şi isprăvească studiile liceale şi să-şi dea bacalaureatul tocmai la Tighina. Apoi, a urmat cursurile Facultății de Drept a Universității din Bucureşti, devenind un avocat cunoscut.

Era student când i s-a încredințat importanta funcție de şef al poliției legionare din județul Neamț, demnitate pe care a deținut-o din Septembrie 1940 până în Ianuarie 1941. Şi-a făcut datoria în spiritul onoarei legionare şi al legilor țării, necomițând şi nepermițând nici un abuz, nici o abatere şi nici o incorectitudine. Astfel, a câştigat şi stima adversarilor politici. Cu toate acestea, va suferi şi el destule persecuții, fiind prigonit, atât de regimul militar personal, cât şi, îndeosebi, sub satanica dictatură a proletariatului. A stat închis sub comunişti în vreme de aproape 7 ani, între 1948 şi1955, la Ocnele Mari şi la Aiud, însă fără să fi fost condamnat. În ceea ce priveşte detenţiunea lui, este cât se poate de grăitoare mărturia zguduitoare a avocatului Virgil Mateiaş, un veteran al gulagului bolşevic din România, din cartea căruia " Anii de groază din România comunistă" mi-am permis să citez măcar 17 rânduri din cele aproape 100, dedicate lui ŞtefanVerşescu.

„Fănică Verşescu a fost trimis în judecată pentru acuzația că ar fi omorât evrei, ceea ce el a tăgăduit mereu. A fost chinuit pentru asta până la nebunie. Cum nu râspundea la interogatoriu şi pentru că nu se putea stabili că acuzatul de față este una şi aceeaşi persoană

cu cel trimis în judecată prin rechizitoriul procurorului, procesul a fost amânat. Instanța a admis cererea apărătorului de a fi citată familia acuzatului în speranța că atunci, prin declanşarea unui şoc psihic, s-ar trezi şi ar ieşi din lumea ce-i întunecase mintea. A venit bătrânul protopop cu barba albă, s-a apropiat de fiul său din boxă, l-a chemat pe nume, i-a vorbit de toate, apoi, mama lui, apoi soția lui care i-a pus în brațe copilul lor mic ce-i mângâia obrazul şi-l mai ruga să vină acasă. Dar Fănică sta împietrit, străin de tot ce se petrecea în jurul lui. Publicul din sală plângea şi chiar unii dintre magistrați lăcrimau discret. La 25 Martie, de ziua Bunei-Vestiri, acest Fănică a fost judecat şi achitat de orice penalitate. Aşa mi-a spus Petrică Pandrea ".

Însă Securitatea nu s-a conformat sentinței judecătoreşti de achitare, ci l-a mai ținut câțiva ani pe Ştefan Verşescu în temniță, terorizându-l şi în continuare.

Fiind fecior de preot – părintele paroh ştie cu maximă precizie că, în foarte ramificatul neam VERŞESCU, au existat nu mai puțin de 72 de preoți ortodocşi – Fănică Verşescu a dovedit prin exemplara sa luptă național-creştină că "*Din stejar, stejar răsare*".

Odihneşte-te în pace, camarade Fănică, în împărăția cerurilor, fiindcă te-ai învrednicit să fii un pilduitor atlet al lui Hristos, din stirpea lui Ştefan cel Mare, al cărui nume l-ai purtat cu cinste şi cu fală !

Scurtă biografie a autorului

Mihai Stere Derdena s-a născut la 7 martie 1934, în satul STÂNA CADÂNEI din județul Caliacra. Este al cincilea dintre cei nouă fii ai țăranilor macedoromâni STERE şi ZOIȚA DERDENA. În 1940, ca urmare a cedării, fără luptă (ba şi cu schimb de populații, ceea ce-i făcu pe bulgari să țopăie de fericire), a județelor româneşti Caliacra şi Durostor (care constituie aşa-numitul Cadrilater sau sudul Dobrogei) de către trădătorii guvernanți carlişti, familia Stere Derdena s-a refugiat, întâi, în satul ialomițean PRIBEGI, iar apoi, în aceeaşi toamnă, în cătunul tulcean CAUGAGIA, unde, între anii 1941 şi 1945, Mihai frecventează clasele primare. La îndemnul tinerei sale învățătoare AURELIA VLĂDĂREANU, el urmează, din 1945 până în 1952, cursurile Liceului Teoretic Spiru Haret din Tulcea, fiind elev mediocru, dar făcând parte dintr-o promoție cu mulți elevi eminenți şi având profesori de elită ca Mândița Grigorescu, Ion Stratulat, Gheorghe Iliescu şi Nicolae Gâlcă. Din cauza "originii sociale nesănătoase" nu i se permite, în 1952, să susțină examenul de admitere la Facultatea de Ştiințe Juridice a Universității din Bucureşti. Apoi se înrolează ca brigadier voluntar la şantierul Tunel-Ieşire (al Hidrocentralei Stejaru-Bicaz, şi, în 1953, devine, prin concurs de admitere, student al Facultății de Ziaristică (transformată, după 3 ani, în secție a Facultății de Filosofie) a Universității din Bucureşti. Se afirmă ca student eminent.

În timpul studiilor liceale a fost, în două rânduri, bătut de securişti, iar pe parcursul stagiului de brigadier

voluntar devine ținta unei tentative de asasinat din cauza opoziției sale ferme la colectivizarea forțată a agriculturii. Teroarea aceasta cumplită, bazată pe drăceasca luptă de clasă încetează o dată cu înscrierea tatălui său (trecut şi el prin comă în urma altei tentative securiste de omor) în colhoz (gospodărie agricolă colectivă purtând numele unui hoț).

La 8 Noiembrie 1956 (de ziua sfântului său patron "Arhanghelul Mihail"), când era student în anul al IV-lea şi se afla internat în Spitalul Studențesc de TBC, a fost ridicat de sub perfuzie "pentru 5 minute", care au însemnat, în realitate, 5 ani de închisoare (condamnare executată în temnițele Jilava, Gherla şi Periprava) plus 2 ani şi 6 luni de domiciliu obligatoriu în satul bărăgănean RUBLA, pentru tentativă de manifestație studențească antiguvernamentală (anticomunistă) şi pentru întemeierea în temnița Gherla a unei organizații contrarevoluționare. Este vorba de reînființarea organizației „România Tânără".

În vara anului 1961, în timpul unei epidemii de febră tifoidă din lagărul de la PERIPRAVA-Grind, Mihai a fost declarat mort la un număr de seară, pentru ca în dimineața următoare, când era programat să fie ars şi aruncat în groapa comună, să aibă din nou puls şi respirație, ceea ce determină internarea sa în infirmeria lagărului, unde avea să fie îngrijit de samarineanul milostiv Alfred C. Prack, german cu o condamnare de 18 ani de muncă silnică (nevoind să se ofere în acelaşi sens nici un român).

Eliberat la 23 aprilie 1964, Mihai îşi însuşeşte şi numele de botez al tatălui său ca, în acest fel, să se

deosebească de un nepot de frate (botezat tot Mihai ca să-l pomenească onomastic pe unchiul său, despre care se zvonise că decedase încă din 1957, de tuberculoză pulmonară, în penitenciarul Jilava). Îşi continuă, din 1967 până în 1969, studiile superioare la Facultatea de Filologie a Universității din Bucureşti, prin cursuri fără frecvență, devenind profesor de limbă şi de literatură română. Între anii 1975 şi 1980 este din nou student al Universității din Bucureşti, dobândind licență şi în specialitatea limba şi literatura franceză. Din 1964 până în 1969 şi din 1981 până la 13 februarie 1990 a lucrat, îndeosebi, ca salahor. Iar din februarie 1990, când a fost reintegrat în învățământ, până la pensionare, în 1998, a activat ca profesor titular de limbă şi de literatură română.

Din pricină că nici una dintre numeroasele solicitări de plecare temporară în străinătate nu i se aprobase (cu toate că avea avizul favorabil al Ministerului Sănătății, ca să-şi trateze otoscleroza în Franța), în mai 1980 a cerut, şi i se va aproba, plecarea definitivă, împreună cu familia, din țară. La sfârşitul lunii martie a anului 1981 se stabileşte în SUA, la Bridgeport. Timp de 7 luni, cât trăieşte în exil, constată cu amărăciune ucigătoare că America-i pentru comunişti (ca Pacepa) mumă, iar pentru naționalişti este ciumă. Era în perioada prigonirii marelui prelat şi patriot Valerian Trifa. Dezolat şi scârbit la culme, revine în țară la sfârşitul lunii octombrie a aceluiaşi an (1981).

Din cauză că s-a înapoiat singur (familia a refuzat să-l urmeze), Securitatea din Bucureşti avea să-l suspecteze în tot timpul, ca spion al SUA şi să-l oblige a

lucra la munci inferioare, îndeosebi ca salahor, din noiembrie 1981 până în februarie 1990. În toată această vreme e urmărit pretutindeni (chiar şi în biserică, pe toată durata slujbelor religioase, de un colonel). În două rânduri este grav rănit de maşini securiste, pentru că, printre altele, ultimului tiran comunist nu-i spunea decât Bâlbâitul – cu –Gura - Strâmbă.

Ultima prigoană comunistă are consecinţe grave pentru toată viaţa lui Mihai, întrucât anii de activitate ca muncitor necalificat i-au diminuat pensia cu cel puţin o treime faţă de colegii săi, având aceeaşi vechime în muncă (43 de ani) şi acelaşi grad didactic (I), fiind pensionaţi tot în 1998.

Este divorţat şi are doi fii căsătoriţi, care, din 1981, se află, cu mama lor, în Statele Unite ale Americii.

Mihai Stere Derdena nu s-a înfrăţit sub nici o formă cu dracul: n-a fost membru al P.C.R., nici informator al securităţii şi nici nu şi-a făcut proces de reabilitare juridică. De altminteri, el opinează statornic că acei confraţi ai săi de temniţă, care au cerut şi au obţinut reabilitarea juridică, îndeosebi sub regimul comunist, se autoexclud din rândul foştilor deţinuţi anticomunişti. El nutreşte convingerea fermă că acest raţionament este şi logic, nu numai moral.

Mihai Stere Derdena a început să scrie abia în 1992, la vârsta de 58 de ani, devenind colaborator permanent al publicaţiei lunare „Cuvântul Românesc“ din Hamilton-Canada. Din mai 1993 are o rubrică de cultivare a limbii la revista lunară Asachi din Piatra-Neamţ.

A mai colaborat sau mai colaborează, în continuare, la revistele bucureştene Albina, Bana armânească, Deşteptarea, Dimândarea, Tribuna învăţământului, Buciumul, Permanenţe, Memoria, etc. precum şi la cotidianele Acţiunea (din Piatra-Neamţ), Oglinda (din Bucureşti), Oglinda (din Câmpina), Prahova (din Ploieşti) etc. Semnează şi cu pseudonime.

Laitmotivul activităţii sale publicistice îl constituie convingerea înfricoşătoare că pieirea neamului românesc devine inevitabilă prin degradarea morală la maximum a intelectualităţii, clasă alcătuită, îndeosebi după 1944, exclusiv din lichele şi din iude.

Debutează editorial la etatea de 64 de ani, în 2 februarie 1998, la Editura bucureşteană „Elisavaros“, cu cartea de eseuri „Trei teme literare“ (1. Ideea romanităţii noastre la cronicarii moldoveni; 2. Evenimentele de la 1821 oglindite în literatura română; 3. Tema metempsihozei în literatura română), despre care s-au pronunţat favorabil criticii şi publiciştii David Alexandru, Romeo Bran, Hristu Cândroveanu, Răzvan Codrescu, Alexandru Firescu, Alexandru Mihalcea şi Gherasim Rusu Togan. Iată, spre pildă, ce-a scris cunoscutul critic, publicist, poet şi romancier Hristu Cândroveanu în numărul 3/1998 al revistei aromâne “Deşteptarea“:

“... Recent apăruta carte a profesorului M.S. Derdena abordează în întregul ei probleme de literatură română, închegând în paginile sale profiluri expresive a peste 20 de personalităţi ale culturii române. De la cronicarii moldoveni la junimistul Vasile Pogor şi de la

Eminescu - această figură tutelară a destinului nostru – până la Delavrancea, Rebreanu şi Mircea Eliade."

La doar două luni şi ceva de la debut, anume în 21 aprilie 1998 (în ziua a treia de Paşti), vede lumina tiparului, la editura Dimândarea Părintească, după 6 ani de tribulații, pricinuite de directoarea securistă a editurii Albatros, a doua sa carte, intitulată "Mărturisirea unui neînvins", volum primit de asemenea, cu aprecieri elogioase de criticii literari şi publiciştii Hristu Cândroveanu, Răzvan Codrescu, Constantin Cucu, Alexandru Firescu, Alexandru Mihalcea, Nicoleta Moraru, Dumitru Perceli, Zahu Pană, Luiza Rădulescu, Eugen Simion, Gheorghe Stănescu, Lucian Strochi şi Gherasim Rusu Togan.

Credem că-i de ajuns să-l citățm doar pe cel mai cunoscut critic şi istoric literar contemporan, Eugen Simion, preşedintele Academiei Române: "...Îl regăsesc, după atâția ani, în această carte de confesiuni. Este istoria unui coşmar. Mai lung, parcă, pentru Mihai Derdena decât pentru alte victime ale totalitarismului şi cu consecințe morale şi sociale, mai grave. O viață, n-aş putea spune pierdută, dar o viață trăită la marginea pierderii de un caracter dârz şi de un om drept, neresemnat în suferință ...Cine vrea să afle ceva, adevărat, despre disidența românească să citească această carte, în care toate figurile de stil sunt lăsate deoparte. Rămân doar faptele goale şi atroce. Autorul ei, profesorul Mihai Stere Derdena, predă azi limba română într-un sat de lângă Piatra-Neamț.

Este de origine aromân şi viața lui nu-i deloc un roman, este repet, un coşmar fără capăt" (din Cuvânt înainte).

Mihai Stere Derdena, şi după revenirea-i în țară, a rămas solidar sută la sută cu românii naționalişti din exil şi din diaspora.

El este adeptul măsurilor radicale pentru lichidarea criminalilor, a corupției şi a hoției, a homosexualilor şi a drogaților, a iudelor şi a mincinoşilor, pentru însănătoşirea morală a intelectualității noastre, care sărăceşte încontinuu în caractere.

Mihai Stere Derdena trăieşte cu mâhnirea nesfârşită că nu se mai nasc lideri politici ca dreptul Vlad Țepeş şi ca incoruptibilul Corneliu Zelea Codreanu, care să oprească pieirea neamului românesc.

CUPRINS

Cuvânt înainte	9
Câteva vorbe lămuritoare	16
Gânduri despre Căpitan	19
Gioga Arău - Combar	25
Stan Barbu	31
Arsenie Boca	37
Dimciu Caracostea	40
Nicolae Chiacu	45
Miron Chiraleu	52
Sterie Ciumeti	61
Cornel Corțoi	64
Gheorghe Cuțumișa	66
Gheorghe Dragon	71
Stingerea familiei Earcu	74
Dimciu Garofil	79
Constantin Ghiță	86
Enache Gima	90
Alexandru Gogu	94
Mihale Hagi	98
Eugen Ionică	103
Traian Mirică	111
Radu Muşat	115
Zahu Pană	122
Giga Parizianul	127
Dinca Pataşa	130
George Leandru-Pivin	135
Lali Halciu al Prefti	138
Gheorghe Sichim	143

Atanase Tanaşoca 152
Gheorghe Tarcea 157
Mihai St. Tutungiu 163
Ştefan Verşescu 168
Scurtă biografie a autorului 171
De acelaşi autor 180

Editura ELISAVAROS nu-şi asumă afirmaţiile şi opiniile exprimate de domnul Mihai Stere Derdena în acest volum.

Răspunderea de orice natură îi revine în totalitate.

De acelaşi autor:

1. Trei teme literare, editura ELISAVAROS, Bucureşti, 1998.
2. Mărturisirea unui neînvins, editura DIMÂNDAREA PĂRINTEASCĂ, Bucureşti, 1998.
3. Cronici literare la cărţi foarte rare, editura ELISAVAROS, Bucureşti, 2004.
4. Ştim oare să vorbim?, editura ELISAVAROS, Bucureşti, 2004.
5. Scrieri de atitudine civică (articole politice), editura ELISAVAROS, Bucureşti, 2004.

Vor mai fi editate, tot la Elisavaros următoarele volume ale scriitorului Mihai Stere Derdena:

1. Scrieri felurite
2. Mărturisirea unui neînvins, ediţia a II-a.
3. Comoara cea mai preţioasă
4. Contele de Caugagia
5. Marginalizarea
6. Scrieri despre Mihai Stere Derdena
7. Dodecameronul aromânesc
8. Providenţial medic uman

Tiparul: Tipografia EDITURII ELISAVAROS
Str. LUDUŞ nr.32, sectorul I, Bucureşti
Telefon/Fax: 223.84.60
Mobil: 0724/028703
elisavaros@yahoo.com

„Acolo i s-a întâmplat marea minune a *„întoarcerii din moarte”*, dovadă că puterea lui Dumnezeu a fost alături de el şi în acel ceas de cumplită cumpănă. Având diaree cu sânge şi febră foarte mare, a fost băgat la izolator, unde a stat singur, fiind lăsat să moară.

„Într-o seară, la număr, sunt predat ca mort şi depus la camera mortuară ca să fiu aruncat în groapa comună.

*A doua zi, când să mă ia groparii ca să mă ducă – nu ştiu cu precizie ce s-a întâmplat – m-au dus la infirmerie. «**Domnule, ăsta mişcă!**» Cu o seară înainte, nici puls, nici febră şi a doua zi am mişcat!”*, povesteşte Derdena.

Au trecut anii, deceniile, pe firul unei vieți trăite cu fervoare şi rigoare creştine. Mihai Stere Derdena, din vânjoasa stîrpe a Românilor macedoneni, s-a împlinit şi ca publicist şi scriitor, printre cărțile sale prenumărându-se excelentul volum despre calvarul Gulagului, «Mărturisirea unui neînvins». O viață exemplară sub raportul dintre crezul omului şi faptele sale”.

(Din „**Cuvânt înainte**” de Al. Mihalcea)

ISBN: 973- 8400- 06- 6